

Informacje i opracowania statystyczne

LUDNOŚĆ, RUCH NATURALNY I MIGRACJE W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM W 2016 R.

Zespół redakcyjny

Przewodniczący

Krzysztof Markowski

Członkowie

Anna Adamczyk, Urszula Bronisz, Anna Cichosz, Elżbieta Duda, Waldemar Dymek,
Anna Dziaduch, Sławomir Dziaduch, Jerzy Hasiec, Andrzej Jakubowski,
Aleksandra Jangas-Kurzak, Renata Jończyk, Ewa Kuniewicz, Zofia Kurlej,
Beata Kwiatkowska-Królikowska, Elżbieta Łoś, Andrzej Matacz, Marzena Mularczyk,
Artur Myna, Anna Niemczyk, Agnieszka Nocko, Jarosław Plewik, Anna Powęska, Magdalena Rosołowska,
Marek Tatarski, Grzegorz Zabiegły

Sekretarz - Aneta Olszewska-Welman

Autor opracowania

Zofia Dymek - Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych

Projekt okładki, wykonanie wykresów, prace edytorskie

Zofia Dymek

Graficzne wykonanie map

Sławomir Dziaduch, Zofia Dymek, Magdalena Ściborek-Rydzyk

ISSN 2080-0509

Publikacja dostępna jest na <http://lublin.stat.gov.pl/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

PRZEDMOWA

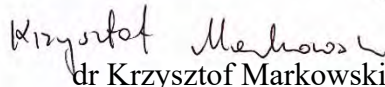
Mam przyjemność przedstawić Państwu publikację „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubelskim w 2016 r.” opracowaną przez pracowników Urzędu Statystycznego w Lublinie. Zakresem tematycznym nawiązuje ona do wcześniejszych opracowań dotyczących stanu, dynamiki i struktury ludności województwa lubelskiego oraz ruchu naturalnego i wędrownego.

Rokoczne zbierane, analizowane i publikowane przez Urząd Statystyczny dane demograficzne mają szczególne znaczenie, ponieważ stanowią one podstawę dla planowania i podejmowania decyzji we wszelkich aspektach życia gospodarczego, społecznego i politycznego. Wiedza na temat zmian demograficznych, ich dynamiki, wieloletnich trendów w odniesieniu do liczby ludności, jej struktury i migracji jest niezbędna by podejmowane w regionie decyzje gospodarcze, społeczne i polityczne były jak najbardziej optymalne i racjonalne.

Publikacja zawiera opis wyników badań oraz tablice prezentujące dane liczbowe dotyczące stanu i struktury ludności, urodzeń, zgonów, przyrostu naturalnego, zawieranych małżeństw, rozwodów i separacji oraz ruchu wędrownego ludności. Przedstawiane zjawiska demograficzne zilustrowano prezentacjami graficznymi w postaci map i wykresów. W publikacji zamieszczono także tablice przeglądowe przedstawiające sytuację demograficzną naszego województwa na tle kraju i innych województw oraz wybrane dane o województwie, podregionach i powiatach obejmujące dane demograficzne z 2016 roku.

Jestem przekonany, że przedstawiony materiał statystyczny będzie dla Państwa użytecznym źródłem informacji na temat sytuacji demograficznej w województwie lubelskim. Zachęcam też Państwa do pogłębiania wiedzy na temat zaprezentowanych w naszej publikacji zagadnień i do zapoznania się z bardziej szczegółowymi danymi, które dostępne są zarówno w Urzędzie Statystycznym w Lublinie jak i na naszej stronie internetowej www.lublin.stat.gov.pl.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie

dr Krzysztof Markowski

Lublin, lipiec 2017 r.

PREFACE

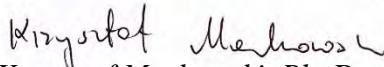
I have the great pleasure to present the publication “Population, vital statistics and migration in lubelskie voivodship in 2016” elaborated in Statistical Office in Lublin. The scope of information refers to our previous compilations concerning size and structure of population of lubelskie voivodship as well as vital statistics and migration.

Collected, analysed and disseminated year by year by Statistical Office in Lublin demographic data are of particular importance serving as a basis for planning and decision-making in all aspects of economic, social and political life. Knowledge of the demographic changes, its dynamics, long-term trends regarding to the population number, its structure as well as migration flows is indispensable that decisions taken in the region were optimized and rational.

The publication consists of the synthesis of survey results and tables describing the most relevant data concerning size, dynamics and structure of population, births, deaths, vital statistics, marriages, divorces and separations and migration. Presented demographic phenomena are illustrated by graphic presentations including maps and charts. The publication also contains review tables presenting demographic situation of our voivodship on the background of the country and other voivodeships as well as selected demographic data on the voivodeship, subregions, poviats and gminas for 2016.

I hope that presented statistical data will be a useful source of information on demographic situation in lubelskie voivodship. I would also like to encourage you to deepen your knowledge on the issues presented in the publication and explore more detailed data available in Statistical Office as well on our websiste www.lublin.stat.gov.pl

*Director
Statistical Office
in Lublin*

Krzysztof Markowski, Ph. D.

Lublin, July 2017

SPIS TREŚCI

	Str.
PRZEDMOWA	3-4
CZĘŚĆ I. UWAGI METODYCZNE	10
CZĘŚĆ II. WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA.....	11
2.1. Stan ludności.....	11
2.2. Struktura ludności.....	14
2.3. Ruch naturalny ludności	18
2.4. Ruch wędrówkowy ludności.....	34
2.5. Typologia demograficzna według J. W. Vebba.....	39
CZĘŚĆ III. TABLICE STATYSTYCZNE	62
WYKAZ WYKRESÓW	
Wykres 1. Różnica w stanie ludności w latach 2000-2016 według powiatów	12
Wykres 2. Ludność według płci i miejsca zamieszkania w 2016 r.....	14
Wykres 3. Piramida wieku (2000, 2016).....	15
Wykres 4. Ludność według biologicznych grup wieku (2000, 2010, 2015, 2016)	15
Wykres 5. Ludność według płci i biologicznych grup wieku w 2016 r.....	16
Wykres 6. Przeciętne dalsze trwanie życia (2000-2016).....	17
Wykres 7. Małżeństwa (2000-2016)	19
Wykres 8. Małżeństwa pierwsze i powtórne zawarte w 2016 r.	19
Wykres 9. Nowożeńcy według płci i wieku (2000, 2016).....	20
Wykres 10. Nowożeńcy według poziomu ukończonego wykształcenia (2000-2016).....	21
Wykres 11. Rozwody orzeczone prawomocnie według winy stron w 2016 r.	22
Wykres 12. Rozwody według liczby małoletnich dzieci w 2016 r.....	22
Wykres 13. Urodzenia żywe według płci (2000-2016).....	24
Wykres 14. Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka u matki w 2016 r.....	25
Wykres 15. Płodność kobiet (2000, 2016)	25
Wykres 16. Urodzenia żywe według wykształcenia matki (2000, 2016).....	26
Wykres 17. Kobiety w wieku rozrodczym i współczynnik dzietności (1990, 2000-2016)	27
Wykres 18. Zgony według płci (2000-2016).....	28
Wykres 19. Miernik nadwyżki umieralności mężczyzn (2000, 2016)	29
Wykres 20. Zgony według płci i wieku zmarłych (2000,2016)	30
Wykres 21. Zgony według płci i wybranych przyczyn w 2015 r.	30
Wykres 22. Zgony niemowląt według wybranych przyczyn w 2015 r.	31
Wykres 23. Przyrost naturalny (1998-2016).	32
Wykres 24. Przyrost naturalny według powiatów w 2016 r.....	33
Wykres 25. Migracje stałe (1998-2016).....	34
Wykres 26. Migracje wewnętrzne według kierunków w 2016 r.	35
Wykres 27. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku w 2016 r.....	36
Wykres 28. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy ponad 3 miesiące według płci i wieku (stan w dniu 31 XII 2016 r.).....	37
Wykres 29. Osoby przybyłe z zagranicy zameldowane na pobyt czasowy ponad 3 miesiące według kontynentu poprzedniego zamieszkania (stan w dniu 31 XII 2016 r.).....	38

WYKAZ MAP

Mapa 1. Typologia demograficzna w 2016 r.....	41
Mapa 2. Różnica w stanie ludności w latach 2015-2016	42
Mapa 3. Gęstość zaludnienia w 2016 r.....	44
Mapa 4. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn w 2016 r.....	46
Mapa 5. Starzenie się ludności w 2016 r.....	48
Mapa 6. Mediana wieku ludności w 2016 r.....	50
Mapa 7. Małżeństwa w 2016 r.....	51
Mapa 8. Dynamika demograficzna w 2016	51
Mapa 9. Zgony według wybranych przyczyn zgonu w 2015 r.....	54
Mapa 10. Migracje ludności na pobyt stały w 2016 r.	56
Mapa 11. Migracje międzywojewódzkie ludności na pobyt stały w 2016 roku.....	58
Mapa 12. Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały w 2016 r. dotyczące województwa lubelskiego	59
Mapa 13. Migracje zagraniczne ludności na pobyt czasowy ponad 3 miesiące dotyczące województwa lubelskiego (stan w dniu 31 XII 2016 r).....	60

WYKAZ TABLIC STATYSTYCZNYCH*Tablice przeglądowe*

Tabl. I. Województwo na tle kraju (2000, 2016).....	62
Tabl. II. Województwo na tle innych województw w 2016 r.	64
A. Stan ludności i wybrane wskaźniki demograficzne.....	64
B. Ruch naturalny ludności.....	65
C. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały.....	66
Tabl. III. Ważniejsze dane o województwie (2000-2016).....	67
A. Ludność.....	61
B. Ruch naturalny ludności.....	68
C. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały.....	69
Tabl. IV. Ważniejsze dane o podregionach, powiatach w 2016 r.....	70
A. Ludność według płci i miejsca zamieszkania w 2016 r.....	70
B. Ludność według biologicznych grup wieku.....	71
C. Mediana wieku ludności w 2016 r.....	72
D. Wybrane wskaźniki demograficzne w 2016 r.	73
E. Ruch naturalny ludności.....	74
F. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały.....	75
Tabl. V. Ranking powiatów w 2016 r.....	76

CONTENTS

	<i>Page</i>
<i>PREFACE</i>	3-4
<i>PART I. METHODOLOGICAL NOTES</i>	10
<i>PART II. RESULTS OF SURVEYS – SYNTHESIS</i>	11
2.1. <i>Population size</i>	11
2.2. <i>Population structure</i>	14
2.3. <i>Vital statistics of population</i>	18
2.4. <i>Migration of population</i>	34
2.5. <i>Demographic typology J. W. Webb</i>	39
<i>PART III. STATISTICAL TABLES</i>	62
List of charts	
<i>Chart 1. Difference in the size of population in 2000-2016 by powiats</i>	12
<i>Chart 2. Population by sex and residence in 2016</i>	14
<i>Chart 3. Population age pyramid (2000, 2016)</i>	15
<i>Chart 4. Population by biological age groups (2000, 2010, 2015 and 2016)</i>	15
<i>Chart 5. Population by sex and biological age groups in 2016</i>	16
<i>Chart 6. Expectation of life (2000-2016)</i>	17
<i>Chart 7. Marriages (2000-2016)</i>	19
<i>Chart 8. First marriages and remarriages contracted in 2016</i>	19
<i>Chart 9. Bridegrooms and brides by age (2000, 2016)</i>	20
<i>Chart 10. Bridegrooms by education level (2000-2016)</i>	21
<i>Chart 11. Divorces by guilt of spouses in 2016</i>	22
<i>Chart 12. Divorces by number of underage children in 2016</i>	22
<i>Chart 13. Live births by sex (2000-2016)</i>	24
<i>Chart 14. Live births by birth order in 2016</i>	25
<i>Chart 15. Female fertility (2000, 2016)</i>	25
<i>Chart 16. Live births by education level of mothers (2000,2016)</i>	26
<i>Chart 17. Total fertility rate of population (1990, 2000-2016)</i>	27
<i>Chart 18. Deaths by sex (2000-2016)</i>	28
<i>Chart 19. Rate surplus male mortality (2000, 2016)</i>	29
<i>Chart 20. Deaths by sex and age of deceased (2000,2016)</i>	30
<i>Chart 21. Deaths by sex and selected causes in 2015</i>	30
<i>Chart 22. Infant deaths by selected causes in 2015</i>	31
<i>Chart 23. Natural increase (1998-2016)</i>	32
<i>Chart 24. Natural increase by powiats in 2016</i>	33
<i>Chart 25. Permanent migration (1998-2016)</i>	34
<i>Chart 26. Internal migration by directions in 2016</i>	35
<i>Chart 27. Internal migration of population for permanent residence by sex and age in 2016</i>	36
<i>Chart 28. Internal migration for temporary stay above 3 months by sex and age in 2016</i>	37
<i>Chart 29. Persons who arrived from abroad registered for 3 months in 2015 by previous continent of residence</i>	38

List of maps

<i>Map 1. Demographic typology in 2016 .....</i>	41
<i>Map 2. Difference in the size of population in 2015-2016 .....</i>	42
<i>Map 3. Population per km² in 2016.....</i>	44
<i>Map 4. Females per 100 males in 2016 .....</i>	46
<i>Map 5. Ageing of population in 2016.....</i>	48
<i>Map 6. Median age of population in 2016 .....</i>	50
<i>Map 7. Mariages in 2016.....</i>	51
<i>Map 8. Demographic dynamics in 2016.....</i>	52
<i>Map 9. Deaths by selected causes in 2015.....</i>	54
<i>Map 10. Migration of population for permanent residence in 2016 .....</i>	56
<i>Map 11. Intervoivodship migration of population for permanent residence in 2016.....</i>	58
<i>Map 12. International migration of population for permanent residence in 2014 concerning the lubelskie voivodeship.....</i>	59
<i>Map 13. International migration of population for temporary stay above 3 months concerning the lubelskie voivodeship.....</i>	60

LIST OF STATISTICAL TABLES*Tables of review*

<i>Tabl. I. Voivodship on the background of the country (2000, 2016).....</i>	62
<i>Tabl. II. Voivodship on the background of the other voivodships in 2016 .....</i>	64
<i>A. Size of population and selected demographic indicators .....</i>	64
<i>B. Vital statistics and migration of population .....</i>	65
<i>Tabl. III. Major data of the voivodship (2000-2016).....</i>	67
<i>A. Population .....</i>	67
<i>B. Vital statistics .....</i>	68
<i>C. Internal and international migration of population for permanent residence .....</i>	69
<i>Tabl. IV. Major data of subregions, powiats in 2016.....</i>	70
<i>A. Population by sex and place of residence.....</i>	70
<i>B. Population by sex and biological age groups in 2016.....</i>	71
<i>C. Median age of population in 2016 .....</i>	72
<i>D. Selected demographic indicators in 2016.....</i>	73
<i>E. Natural increase in 2016.....</i>	74
<i>F. Vital statistics and migration of population .....</i>	75
<i>Tabl. V. Ranking of powiats in 2016.....</i>	76

CZĘŚĆ PIERWSZA - UWAGI METODYCZNE

1. Publikacja zawiera dane dotyczące liczby i struktury ludności na poziomie:
  - ogólnokrajowym - dla Polski ogółem oraz w przekroju dla obszarów miejskich i wiejskich;
  - wojewódzkim - dla 16 województw ogółem oraz w przekroju miasto i wieś;
  - powiatowym i gminnym - dla 24 powiatów i 213 gmin województwa lubelskiego.
2. Dane o liczbie ludności zostały opracowane metodą bilansową, według następującego schematu:

Stan ludności na początek okresu (rok)

+ urodzenia żywe

– zgony

+ zameldowania na pobyt stały (z innych jednostek podziału terytorialnego i z zagranicy)

– wymeldowania z pobytu stałego (do innych jednostek podziału administracyjnego i za granicę)

+ zameldowania na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (z innych jednostek podziału administracyjnego)

– wymeldowania z pobytu czasowego ponad 3 miesiące (do innych jednostek podziału administracyjnego)

+(-) przesunięcia ludności z tytułu zmian administracyjnych

= Stan ludności na końcu okresu (roku, kwartału).

Podstawą (bazą wyjściową) bilansu do 2009 roku są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 20 maja 2002 r., a od 2010 r. wyniki NSP 2011. Dla 2015 roku przy opracowaniu bilansu ludności uwzględniono dane z zakresu migracji zagranicznych (imigrację i emigrację) dotyczącą 2014 roku. Przyczyną rezygnacji z danych za 2015 rok jest niedostateczna ich jakość (brak kompletności) i dlatego dane o migracjach zagranicznych za 2015 rok nie będą prezentowane. Tablice dla lat 2002-2016 opracowano według podziału administracyjnego województwa obowiązującego w danym roku, natomiast dla lat 2000 i 2001 podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

Dane o **małżeństwach, urodzeniach i zgonach** pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego, o orzeczonych **separacjach i rozwodach** ze sprawozdawczości sądów okręgowych. Informacje o **migracjach wewnętrznych na pobyt stały** podano na podstawie pełnej ewidencji osób migrujących; od 2006 r. dane pobierane są ze zbioru PESEL - Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności.

Dane o **migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy** pochodzą z cyklicznie przeprowadzanego przez GUS badania statystycznego ludności zameldowanej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. włącznie ponad

- 2 miesiące) oraz ludności (stałych mieszkańców gminy) nieobecnej w związku z wyjazdem za granicę na pobyt czasowy ponad 6 miesięcy (do 2005 r. włącznie – ponad 2 miesiące, w latach 2006-2012- ponad 3 miesiące, a od 2013 r. – ponad 6 miesięcy).
3. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.
  4. **Wskaźnik starości** - jest relacją liczby ludności w wieku 65 lat i więcej do liczby dzieci i młodzieży poniżej 20 lat.
  5. **Współczynnik starości demograficznej** - jest relacją liczby ludności w wieku 65 lat i więcej do ogólnej liczby ludności.
  6. **Współczynniki reprodukcji ludności:**
    - **współczynnik dzietności kobiet** oznacza liczbę dzieci, którą urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15 - 49 lat), przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w danym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
    - **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta będąc w wieku rozrodczym (15 - 49 lat) rodzić będzie z częstotliwością jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności).
  7. **Współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.
  8. **Przyrost naturalny ludności** obliczono jako różnicę pomiędzy liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów w danym okresie.
  9. **Przeciętne dalsze trwanie życia** - wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w danym wieku, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.
  10. **Migracje ludności** to przemieszczenia ludności związane ze zmianą stałego (lub czasowego) miejsca zamieszkania połączone z przekroczeniem granicy jednostki administracyjnej podziału terytorialnego kraju (migracje wewnętrzne) lub granicy państwa (migracje zagraniczne).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i wędrownego ludności w podziale terytorialnym do 2010 r. obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju do liczby ludności zameldowanej na pobyt stały w dniu 30 VI, a od 2010 roku na stan ludności w dniu 30 VI.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

CZĘŚĆ DRUGA - WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

2.1. STAN LUDNOŚCI

Liczba ludności województwa lubelskiego z roku na rok systematycznie maleje. Jest to wynikiem utrzymującego się stale ujemnego salda migracji, które występuje od połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku oraz ujemnego przyrostu naturalnego od końca lat dziewięćdziesiątych. Z opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie „Prognozy ludności na lata 2014-2050” wynika, że tendencja ta będzie się nadal utrzymywała.

Według danych szacunkowych w końcu grudnia 2016 roku w województwie lubelskim mieszkało 2 133,3 tys. osób, co stanowiło 5,6% ogółu ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo lubelskie zajmowało 8. miejsce w kraju, a biorąc pod uwagę udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności uplasowało się na 14. pozycji.

Tabl. 1. Ludność
Stan w dniu 31 XII

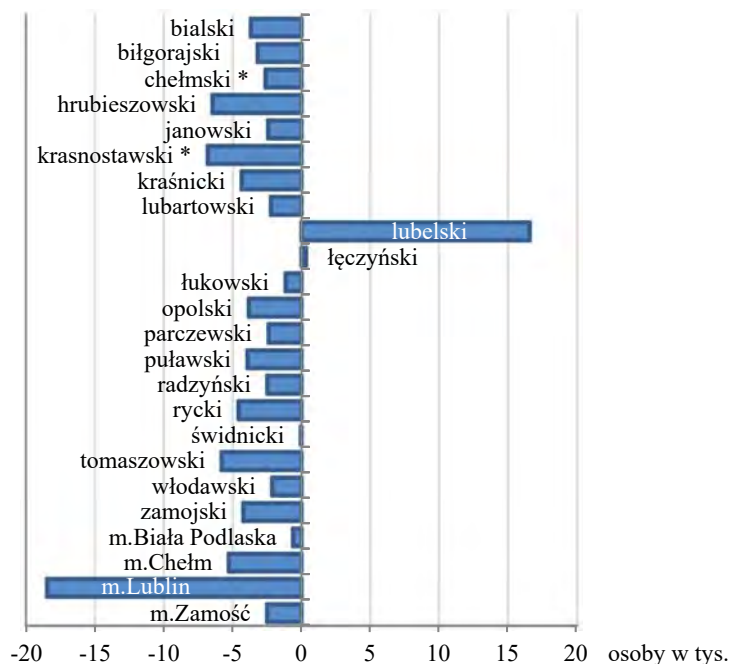
Wyszczególnienie	2015	2016	
		ogółem	2015=100
Ludność	2 139 726	2 133 340	99,7
mężczyźni.....	1 037 052	1 033 740	99,7
kobiety.....	1 102 674	1 099 600	99,7
miasta	988 034	989 469	100,1
wieś	1 151 692	1 143 871	99,3
Biologiczne grupy wieku:			
0-14 lat	314 513	312 297	99,3
15-64	1 475 166	1 460 360	99,0
65 lat i więcej	350 047	360 683	103,0
Edukacyjne grupy wieku:			
3-6 lat	87 105	83 349	95,7
7-12	127 587	130 045	101,9
13-15	63 876	62 077	97,2
16-18	70 654	68 035	96,3
19-24 lata.....	169 599	162 468	95,8

W porównaniu z 2015 rokiem liczba ludności w województwie lubelskim zmalała w o 6,4 tys. osób. W miastach odnotowano przyrost liczby mieszkańców o 1,4 tys. a na wsi ubytek o 7,8 tys. osób. Wynika to przede wszystkim z nadania praw miejskich

miejsowościom: Lubycza Królewska, Siedliszcze i Urzędów. W stosunku do 2000 roku liczba ludności była mniejsza o 72,9 tys. osób. Współczynnik przyrostu rzeczywistego ludności określający liczbę, o jaką zmieniła się w wyniku przyrostu naturalnego i migracji liczba ludności na każde 1000 osób w minionym roku, wyniósł minus 3,0 osoby wobec minus 3,7 w 2015 roku i minus 1,3 w 2000 roku.

Wykres 1. **Różnica w stanie ludności w latach 2000-2016 według powiatów¹**
(stan w dniu 31 XII)

W kraju w porównaniu z 2015 rokiem liczba ludności zmalała o 4,2 tys., a w stosunku do 2000 roku wzrosła o 179,0 tys. osób. Współczynnik przyrostu rzeczywistego ludności w 2016 roku wyniósł minus 0,1 wobec minus 1,1 w 2015 roku i minus 0,2 w 2000 roku.

W 2016 roku najliczniejszym pod względem liczby ludności powiatem było miasto Lublin liczące 340,5 tys. mieszkańców, a następnie powiat lubelski – 152,3 tys. i puławski – 114,7 tys. Najmniej licznym powiatem był powiat parczewski z 35,4 tys. mieszkańców, następnie włodawski – 39,1 tys. i janowski – 46,6 tys.

Stan ludności w województwie lubelskim podobnie jak przed rokiem zmniejszył się prawie we wszystkich powiatach. Wyjątkiem był powiat lubelski i łęczyński. W powiecie lubelskim odnotowano przyrost liczby mieszkańców o 0,7% (1,1 tys. osób). Główną przyczyną zwiększenia liczby ludności w powiecie lubelskim był dalszy rozwój

¹ Dla potrzeb porównań i oceny zmian w rozwoju ludności dane za 2000 rok zostały przeliczone według podziału terytorialnego kraju obowiązującego w 2016 roku.

ośrodków podmiejskich skupionych wokół miasta Lublina polegający na migracji mieszkańców miasta na tereny podmiejskie. Największy przyrost liczby ludności w powiecie lubelskim odnotowano w gminie Głusk (o 2,6%), następnie w gminie Wólka (o 2,0%), Niemce (o 1,7%) i Konopnica (o 1,4%). W powiecie łączyńskim wystąpił nieznaczny wzrost liczby mieszkańców (o 19 osób). W pozostałych powiatach województwa lubelskiego odnotowano ubytek mieszkańców. Największe spadki wystąpiły w powiecie hrubieszowskim (o 1,1%), następnie w krasnostawskim oraz w Chełmie (po 0,8%).

Porównując liczbę ludności w poszczególnych powiatach w okresie od 2000 do 2016 roku wzrost liczby mieszkańców odnotowano w 2 powiatach. Są to powiaty lubelski (wzrost o 12,2% - 16,6 tys. osób) i łączyński (wzrost o 0,6% - 0,3 tys.). Największy przyrost w powiecie lubelskim wystąpił w gminie Głusk (o 58,9%), następnie w gminie Wólka (o 56,7%), Konopnica (o 35,8%) i Niemce (o 24,7%). Największy procentowy ubytek ludności w województwie lubelskim odnotowano w powiecie krasnostawskim o 9,5% (6,8 tys. osób) i hrubieszowskim o 9,0% (6,5 tys.).

Wskaźnik urbanizacji dla województwa lubelskiego kształtuje się na poziomie niższym niż średnia jego wartość w kraju. Łącznie w 46 miastach województwa zamieszkiwało 46,4% ogółu ludności. Dla porównania w kraju ludność miast stanowiła 60,2% ogółu populacji. Pod względem liczby ludności największym miastem był Lublin, w którym mieszkało 340,5 tys. osób, co stanowiło 34,4% mieszkańców miast województwa lubelskiego i 16,0% ogółu ludności województwa. Od stycznia do grudnia 2016 roku liczba mieszkańców Lublina zmalała o 0,3 tys. osób (o 0,1%), a w porównaniu z 2000 roku o 5,1% (18,5 tys.). Kolejne miasta według liczby ludności to: Zamość z 64,6 tys. mieszkańców, Chełm – 63,7 tys. i Biała Podlaska – 57,3 tys. W porównaniu z 2000 rokiem liczba mieszkańców Zamościa zmalała o 3,7% (o 2,5 tys. osób), Chełma o 7,6% (o 5,3 tys.), a Białej Podlaskiej o 1,0 % (0,6 tys.).

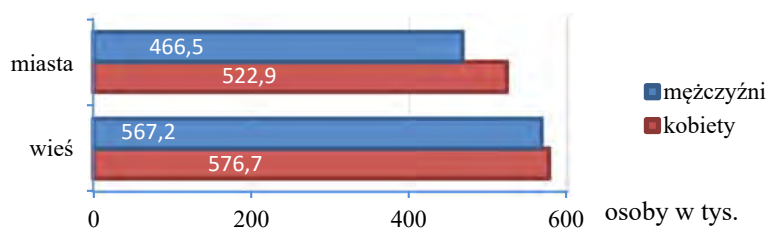
Wśród powiatów ziemskich najbardziej zurbanizowany był powiat świdnicki (ludność miast stanowiła 58,6%), następnie puławski (47,7%) i rycki (46,2%). Najmniejszy udział mieszkańców miast odnotowano w powiecie chełmskim (7,4%) i lubelskim (7,6%).

Średnia gęstość zaludnienia w województwie lubelskim była niższa niż w kraju i wyniosła 85 osób na km² wobec 123 osób na km² w kraju. Pod tym względem województwo lubelskie uplasowało się na 12. pozycji w kraju. W miastach na 1 km² przypadało średnio 981, a na wsi 47 osób. Największe zagęszczenie ludności występowało w Lublinie (2 309 osób na 1 km²) i Zamościu (2 131), a najmniejsze w powiecie włodawskim (31) i parczewskim (37). Gęstość zaludnienia według województw, powiatów i gmin przedstawia mapa 3. na stronie 44.

2.2. STRUKTURA LUDNOŚCI

Struktura ludności według płci w województwie lubelskim w perspektywie ostatnich szesnastu lat nie zmienia się znacząco. W 2016 roku w województwie lubelskim kobiety stanowiły podobnie jak przed rokiem 51,5% ogółu ludności województwa wobec 51,4% w 2000 roku.

Wykres 2. **Ludność według płci i miejsca zamieszkania w 2016 r.**
(stan w dniu 31 XII)

Średnio na 100 mężczyzn przypadało 106 kobiet. W miastach przewaga liczebna kobiet była większa niż na wsi, na 100 mężczyzn przypadało 112 kobiet wobec 102 na terenach wiejskich. Powyższe proporcje zmieniają się w zależności od grupy wiekowej. W większości roczników do 51 roku życia łącznie w ludności województwa przeważali mężczyźni (stanowiąc 51,2% populacji tej grupy wiekowej), a powyżej 51 lat - kobiety (56,8%).

Najwięcej kobiet na 100 mężczyzn przypadało w mieście Lublinie (117), następnie w Chełmie (113), Zamościu (112), Białej Podlaskiej (109) oraz w powiecie puławskim i świdnickim (po 108). Najbardziej wyrównanym pod względem proporcji płci był powiat radzyński, w którym to na 100 kobiet przypadało prawie 100 mężczyzn (*mapa 4. s. 46*). Przewaga liczebna mężczyzn nad kobietami występowała tylko na terenach wiejskich w pięciu powiatach województwa lubelskiego. W powiecie radzyńskim i łukowskim na wsi na 100 kobiet przypadało 102 mężczyzn, a w powiecie parczewskim, włodawskim i ryckim 101.

W kraju kobiety stanowiły 51,6% ogółu ludności, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet. W miastach na 100 mężczyzn przypadało 111 kobiet, a na terenach wiejskich 101.

Struktura ludności według wieku w województwie lubelskim zmienia się z roku na rok. Systematycznie maleje liczba dzieci i młodzieży, a równocześnie wzrasta liczba ludności w starszych rocznikach. Główną przyczyną tych zmian jest przesuwanie się w czasie „roczników wyżów i niżów demograficznych”, a także obserwowane od początków lat dziewięćdziesiątych XX wieku zmniejszenie dzietności kobiet oraz wydłużenie się przeciętnego czasu trwania życia. W wyniku zachodzących zmian demograficznych liczba

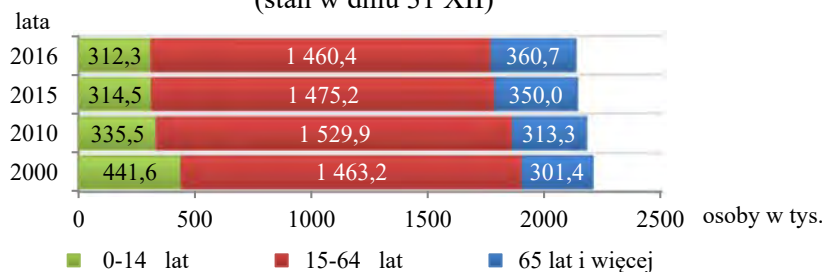
osób młodych w wieku poniżej 20 lat w województwie lubelskim zmalała o 1,5% z 432,7 tys. w 2015 roku do 426,3 tys. w końcu 2016 roku, natomiast liczba osób w wieku 65 lat i więcej wzrosła o 3,0% z 350,0 tys. do 360,7 tys. W porównaniu z 2000 rokiem liczba osób w wieku poniżej 20 lat zmniejszyła się o 33,3%, a osób starszych zwiększyła o 19,7%. W 2016 roku na 100 osób w wieku poniżej 20 roku życia przypadało 85 osób w wieku 65 lat i więcej, podczas gdy w 2015 roku było 81, a w 2000 roku 47 osób.

Powyższy wskaźnik cechowało duże zróżnicowanie między poszczególnymi powiatami (mapa 5 s. 48). Najwyższe wartości występowały w powiecie krasnostawskim (111 osób), następnie w Lublinie, Chełmie i w powiecie puławskim (po 99), natomiast najniższe w powiecie łęczyńskim (59), łukowskim (65) i lubelskim (66).

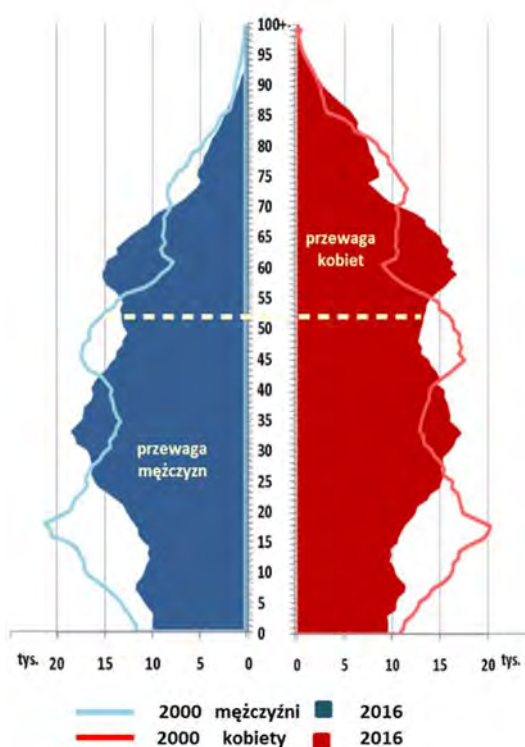
W kraju w 2016 roku na 100 osób w wieku poniżej 20 roku życia przypadało 82 osoby w wieku 65 lat i więcej wobec 79 w 2015 roku i 44 w 2000 roku.

Struktura ludności według biologicznych grup wieku w końcu grudnia 2016 roku w województwie lubelskim przedstawiała się następująco: dzieci w wieku do 14 roku życia łącznie stanowiły 14,6% ogółu populacji województwa, ludność dorosła w wieku od 15 do 64 lat 68,5%, a osoby w wieku 65 lat i więcej 16,9%. W 2015 roku dzieci stanowiły 14,7% ogółu ludności, osoby dorosłe 68,9%, a osoby starsze 16,4%. W porównaniu z 2000 rokiem liczba dzieci zmalała o 129,3 tys. (o 29,3%), osób dorosłych o 2,8 tys. (o 0,2%), a osób starszych wzrosła o 59,3 tys. (o 19,7%).

Wykres 4. **Ludność według biologicznych grup wieku**
(stan w dniu 31 XII)

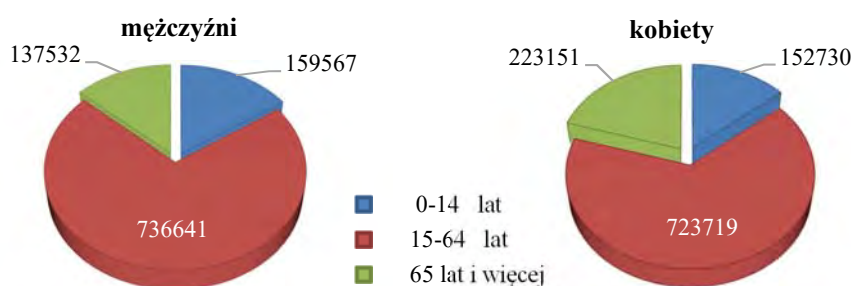

Wykres 3. **Piramida wieku**
(stan w dniu 31 XII)

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana pod względem płci i miejsca zamieszkania. Porównując strukturę ze względu na płeć, dzieci w wieku do 14 roku życia włącznie w 2016 roku w województwie lubelskim stanowiły 15,4% ogółu mężczyzn wobec 13,9% wśród ogółu kobiet. Osoby dorosłe stanowiły 71,3% wśród mężczyzn i 65,8% wśród ogółu kobiet. Odsetek osób starszych był wyższy wśród kobiet (20,3%) niż wśród mężczyzn (13,3%). Na terenach wiejskich wyższy był udział dzieci (o 1,4 p. proc.), natomiast w miastach więcej niż na wsi mieszkało osób dorosłych i starszych (po 0,7 p. proc.).

Wykres 5. Ludność według płci i biologicznych grup wieku w 2016 r.
(stan w dniu 31 XII)

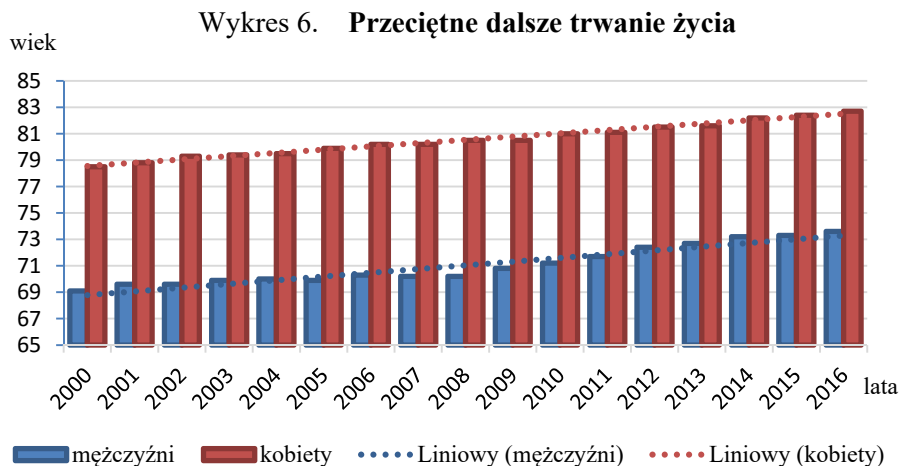
Z analizy danych dotyczących struktury ludności według biologicznych grup wieku w poszczególnych powiatach województwa lubelskiego wynika, że w 2016 roku najwyższy udział procentowy dzieci w wieku do 14 roku życia w ogólnej liczbie mieszkańców wystąpił w powiecie łukowskim (dzieci stanowiły 17,1% ogółu populacji), następnie w lubelskim (16,4%) i łęczyńskim (16,2%). Natomiast najniższy udział tej grupy wiekowej odnotowano w powiecie krasnostawskim (12,8%) i w Chełmie (12,6%). Biorąc pod uwagę mieszkańców w wieku 65 lat i więcej, to najwyższy udział tej grupy wiekowej wystąpił w powiecie krasnostawskim (osoby starsze stanowiły 19,8% ogółu populacji) i puławskim (19,2%), zaś najniższy w powiecie łęczyńskim (12,6%).

W kraju w 2016 roku dzieci w wieku do 14 roku życia stanowiły 15,0% ogółu populacji, ludność dorosła w wieku od 15 do 64 lat 68,6%, a osoby w wieku 65 lat i więcej 16,4%. W porównaniu z 2000 rokiem liczba dzieci zmalała o 1 521,1 tys. (o 20,9%), osób dorosłych wzrosła o 122,5 tys. (o 0,5%), a osób starszych o 1 577,6 tys. (o 33,4%).

Od początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku obserwuje się powolne, ale systematyczne wydłużanie życia ludzkiego, przy czym przez cały okres utrzymuje się duża różnica między trwaniem życia mężczyzn i kobiet. Przeciętne trwanie życia dla mężczyzn urodzonych w 2016 roku w województwie lubelskim przewiduje się na 73,6 lata, a dla kobiet 82,7 lata. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, to mężczyźni mieszkający w miastach będą żyli przeciętnie o 2,4 lata dłużej niż mężczyźni mieszkający na terenach

wiejskich, a kobiety w miastach o 0,4 lata dłużej niż kobiety na wsi. W porównaniu z 2000 rokiem przeciętnie mężczyzna będzie żył o 4,9 lata dłużej, a kobieta o 4,2 lata.

W kraju w 2016 roku przeciętne trwanie życia dla mężczyzn wyniosło 73,9 lata, a dla kobiet 81,9 lat i w porównaniu z 2000 rokiem wydłużyło się dla mężczyzn o 4,2 lata, a dla kobiet o 3,9.

W wyniku zachodzących zmian demograficznych z roku na rok zwiększa się mediana wieku mieszkańców województwa lubelskiego. Wartość mediany wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła. Mediana wieku, obok wskaźnika i współczynnika starości, jest miarą obrazującą zaawansowanie procesu starzenia się ludności. W końcu 2016 roku statystyczny mieszkaniec województwa lubelskiego był w wieku 40,3 lat, przy czym mężczyzna miał 38,3, a kobieta 42,4 lata. Mieszkaniec miasta był starszy od mieszkańca wsi o prawie dwa lata. W grudniu 2015 roku mediana wieku ogółem wynosiła 39,9 lat, dla mężczyzn 37,9, a dla kobiet 42 lata. W porównaniu z 2000 rokiem statystyczny mieszkaniec województwa lubelskiego był starszy o ponad pięć lat. Wzrost mediany wieku ludności jest skutkiem wydłużania się przeciętnego trwania życia oraz niskiej liczby urodzeń. Najmłodsze społeczeństwo zamieszkiwało w powiecie łukowskim (mediana wieku 36,8 lat) i łączyńskim (37,5 lat), natomiast najstarsze w powiecie tomaszowskim (42,9 lata) oraz w krasnostawskim i puławskim (po 42,5 lata) (mapa 6 s. 50).

Statystyczny mieszkaniec Polski w 2016 roku miał przeciętnie 40 lat, mężczyzna – 38,6 lat, a kobieta – 41,9 lat i w porównaniu z 2000 rokiem był o ponad cztery lata starszy. Pod tym względem w 2016 roku województwo lubelskie uplasowało się na 9. miejscu² w kraju

²Najmniejsza wartość mediany wieku została określona jako lokata 1, a najwyższa jako ostatnia lokata 16.

2.3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Stan i struktura ludności według płci, wieku i stanu cywilnego stanowi rezultat procesów demograficznych określanych jako ruch naturalny ludności. Opis ruchu naturalnego ludności odnosi się do takich zjawisk jak zawieranie związków małżeńskich, liczba separacji, rozwodów, urodzeń i zgonów.

Tabl. 2. **Ruch naturalny ludności**

Wyszczególnienie	2015	2016	
		ogółem	2015=100
Małżeństwa	10 749	10 654	99,1
na 1000 ludności.....	5,02	4,99	x
Rozwody	3 432	3 129	91,2
na 1000 ludności.....	1,60	1,47	x
Separacje	77	82	106,5
na 100 tys. ludności	3,59	3,84	x
Urodzenia żywe.....	19 715	19 666	99,8
na 1000 ludności.....	9,20	9,21	x
Zgony	22 816	22 284	97,7
na 1000 ludności.....	10,65	10,43	x
Zgony niemowląt	74	69	93,2
na 1000 urodzeń żywych	3,75	3,51	x
Przyrost naturalny	-3 101	-2 618	x
na 1000 ludności.....	-1,45	-1,23	x
Współczynniki:			
dzietności ogólnej.....	1,257	1,271	x
reprodukcji brutto	0,611	0,626	x
dynamiki demograficznej	0,864	0,883	x

MAŁŻEŃSTWA

W 2016 roku w województwie lubelskim zawarto 10 654 związki małżeńskie. W porównaniu z 2015 rokiem liczba nowo zawartych małżeństw zmalała o 0,9%, a w stosunku do 2000 roku o 15,2%. W miastach liczba małżeństw wzrosła o 0,1%, zaś na wsi zmalała o 1,7%. Ponad połowę małżeństw (54,6%) podobnie jak w poprzednim roku zarejestrowano na wsi.

Z danych dotyczących liczby zawartych związków małżeńskich w latach 2000 – 2016 przedstawionych na wykresie 7. na stronie 19 wynika, że od 2002 do 2007 roku w województwie lubelskim występowała tendencja wzrostowa, a od 2008 roku rozpoczęła się tendencja malejąca. Jednoroczny wzrost liczby zawartych małżeństw w 2014 roku nie

wpłynął na zmianę trendu, gdyż w 2015 i 2016 roku zawarto mniej małżeństw niż w 2014 roku. Występujący wzrost liczby zawartych związków małżeńskich w latach 2002 - 2007 był efektem wysokiej liczby urodzeń w latach 70. oraz wyżu demograficznego z początku lat 80. ubiegłego stulecia.

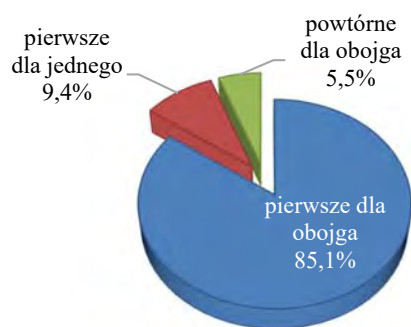

Miarą przyjętą w porównaniu województw i powiatów województwa lubelskiego pod względem częstości zawierania związków małżeńskich jest współczynnik małżeństw. Współczynnik ten wyraża się liczbą zawartych związków małżeńskich przypadających na 1000 ludności. Współczynnik małżeństw w 2016 roku wyniósł 4,99‰, przed rokiem 5,02‰, a w 2000 roku 5,67‰. Podobnie jak w 2015 roku częstość zawierania związków małżeńskich na wsi (5,09‰) była większa niż w miastach (4,88‰). Powyższy współczynnik cechowało duże zróżnicowanie między poszczególnymi powiatami województwa (*mapa 7. s. 51*). W 2016 roku w województwie lubelskim najczęściej zawierali związki małżeńskie mieszkańcy powiatu łukowskiego (5,93‰), następnie radzyńskiego (5,90‰) i parczewskiego (5,61‰), zaś najrzadziej mieszkańcy powiatu puławskiego (4,51‰), kraśnickiego (4,52‰) i lubelskiego (4,62‰).

Z analizy danych dotyczących częstości zawierania związków małżeńskich i wieku osób mieszkających w danym powiecie wynika, że najczęściej zawierali związki małżeńskie mieszkańcy powiatów, w których statystyczny mieszkaniec był młodszy od statystycznego mieszkańca województwa lubelskiego, inaczej mówiąc mediana wieku ludności w tych powiatach była niższa niż 40,3 lat.

W kraju w 2016 roku zawarto o 2,4% więcej małżeństw niż w 2015 roku i o 10,6% mniej niż w 2000 roku. Współczynnik małżeństw osiągnął poziom 5,03‰ w 2016 roku wobec 4,91‰ w 2015 roku i 5,52‰ w 2000 roku.

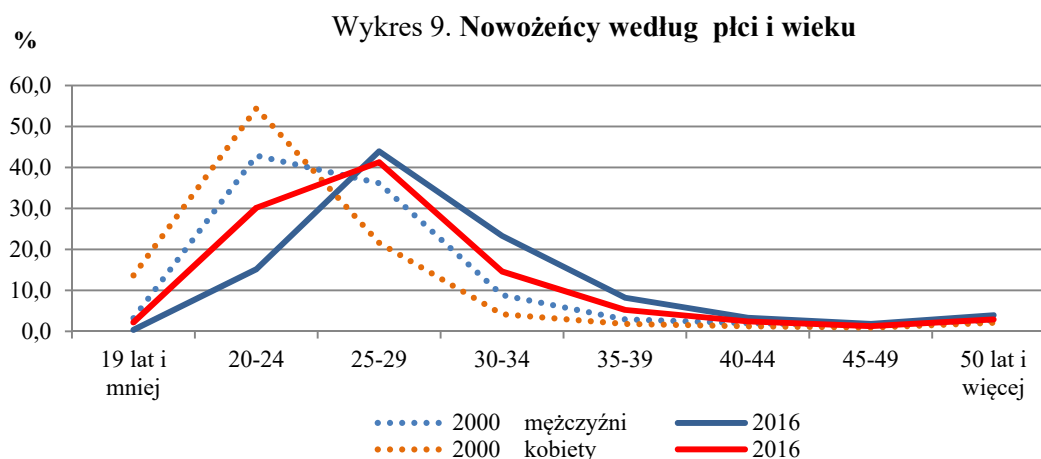
Wykres 8. **Małżeństwa pierwsze i powtórne zawarte w 2016 r.**

Z powyższych danych wynika, że w 2016 roku w województwie lubelskim rzadziej niż średnio w kraju były zawierane związki małżeńskie. Pod względem natężenia małżeństw województwo zajmowało 7. miejsce w kraju (w 2000 roku było na 6. miejscu).

Małżeństwa wyznaniowe zawarte w kościołach lub związkach wyznaniowych i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego stanowiły 70,2% wszystkich małżeństw zawartych w 2016 roku (przed rokiem 68,7%). Na wsi częściej niż w miastach zawierano małżeństwa wyznaniowe (72,8% ogółu zawartych małżeństw na wsi wobec 67,0% w miastach).

Z roku na rok systematycznie zwiększa się wiek nowożeńców. W 2016 roku mężczyźni najczęściej zawierali związki małżeńskie mając od 25 do 29 lat (43,9% ogółu zawartych małżeństw), natomiast w 2000 roku najczęściej zawierali związki małżeńskie mężczyźni w wieku od 20 do 24 lat (54,4 panów młodych). Kobiety podobnie jak mężczyźni w 2016 roku najczęściej wychodziły za mąż w wieku od 25 do 29 lat (41,3% ogółu panien młodych), zaś w 2000 roku najwięcej panien młodych było w wieku od 20 do 24 lat (42,9%).

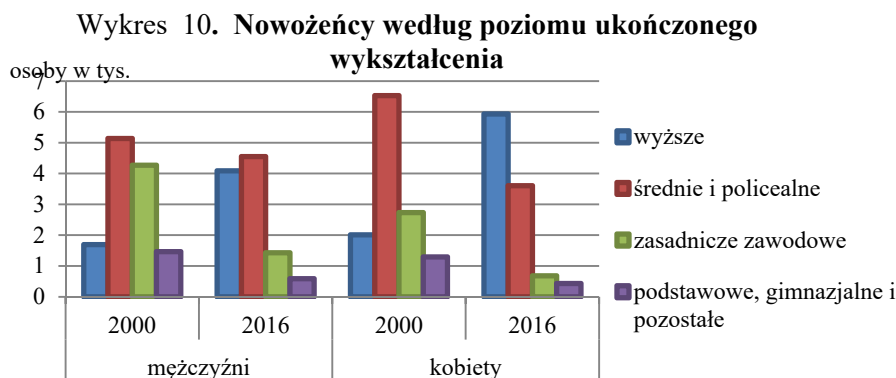

W wyniku zachodzących zmian w strukturze wieku nowożeńców z roku na rok zwiększa się również mediana wieku osób zawierających związki małżeńskie. W 2016 roku w województwie lubelskim statystyczny pan młody miał 28,7 lat, a panna młoda 26,7 lat (przed rokiem mężczyzna miał 28,6 lat, a kobieta 26,5). W porównaniu z 2000 rokiem zarówno pan młody, jak i panna młoda byli starsi o ponad trzy lata.

W kraju w 2016 roku mediana wieku zawierania małżeństwa wyniosła dla mężczyzn 29,5 lat, a dla kobiet 27,3 lat i w porównaniu z 2000 rokiem zwiększyła się zarówno dla mężczyzn, jak i dla kobiet o ponad trzy lata.

Zmianie ulega również struktura poziomu wykształcenia nowożeńców. W 2016 roku w województwie lubelskim najwięcej panien młodych miało wykształcenie wyższe (55,7% ogółu panien młodych) oraz średnie i policealne (33,8%), zaś w 2000 roku średnie

i policealne (52,0%) oraz zasadnicze zawodowe (21,7%). W 2016 roku pan młody najczęściej miał wykształcenie średnie i policealne (42,7% ogółu nowożeńców) oraz wyższe (38,4%), natomiast w 2000 roku średnie i policealne (40,9%) oraz zasadnicze zawodowe (34,0%).

Z analizy danych dotyczących małżeństwa według różnicy wieku małżonków wynika, że w 2016 roku najczęściej zawierane były związki małżeńskie, w których pan młody był starszy od panny młodej od 1 do 2 lat (27,2% ogółu zawartych małżeństw), następnie od 3 do 5 lat (24,9%) oraz wśród małżonków w równym wieku (13,2%).

Od 2011 roku w województwie lubelskim podobnie jak w kraju systematycznie maleje liczba istniejących małżeństw. Oznacza to, że każdego roku liczba nowo zawartych małżeństw jest niższa od liczby małżeństw rozwiązanych przez rozwód i przez śmierć małżonka. W końcu grudnia 2016 roku w województwie lubelskim istniało ponad 502,6 tys. małżeństw wobec 505 tys. w 2015 roku i prawie 518 tys. w 2011 roku.

ROZWODY

W 2016 roku w województwie lubelskim rozwiodło się 3 129 par małżeńskich. W porównaniu z 2015 rokiem liczba prawomocnie orzeczonych rozwodów była mniejsza o 8,8%, a w stosunku do 2000 roku zwiększyła się o 82,8%. W 2016 roku podobnie jak w latach ubiegłych częściej rozwodzili się mieszkańcy miast (60,7% wszystkich rozwodów) niż wsi.

Współczynnik rozwodów (liczba rozwodów na 1000 ludności) osiągnął w omawianym roku poziom 1,47‰ wobec 1,60‰ w 2015 roku i 0,77‰ w 2000 roku. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, to w miastach był wyższy (1,91‰) niż na wsi (1,08‰). Z danych dotyczących liczby prawomocnie orzeczonych rozwodów według powiatów wynika, że w 2016 roku w przeliczeniu na 1000 ludności najczęściej rozwodzili się mieszkańcy Chełma (2,58‰), następnie Zamościa (2,07‰) i Lublina (1,93‰). Najmniej rozwodów odnotowano wśród osób mieszkających w powiecie janowskim (0,64‰).

W kraju w 2016 roku liczba prawomocnie orzeczonych rozwodów była o 5,6% mniejsza niż w 2015 roku i o 48,5% większa niż w 2000 roku. Współczynnik rozwodów osiągnął poziom 1,65‰ w 2016 wobec 1,75‰ w 2015 i 1,12‰ w 2000 roku.

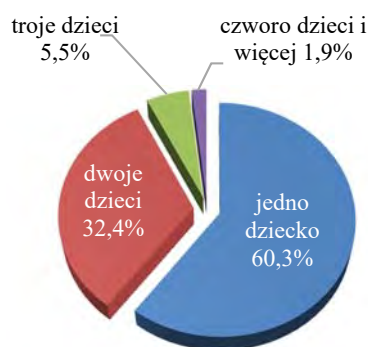
Wykres 11. **Rozwody orzeczone prawomocnie według winy strony w 2016 r.**

był prawie dwukrotnie wyższy (392) niż na wsi (212). Ponad dwie trzecie prawomocnie orzeczonych rozwodów zostało wniesionych z powództwa żony (67,7% ogółu rozwodów). Najczęstsze przyczyny rozwodów to: niezgodność charakterów (28,8% ogółu rozwodów), niedochowanie wierności małżeńskiej (25,5%) oraz nadużywanie alkoholu (18,8%).

W 2016 roku w województwie lubelskim najczęściej rozwodzili się mężczyźni mający w momencie orzekania rozwodu od 35 do 39 lat (21,8% ogółu rozwiedzionych mężczyzn) i od 30 do 34 lat (19,8%). Natomiast najwięcej kobiet rozwiodło się w wieku od 30 do 34 lat (21,4% ogółu rozwiedzionych kobiet) i od 35 do 39 lat (20,1%). Biorąc pod uwagę okres trwania małżeństwa, najczęściej rozwodziły się osoby, których małżeństwo trwało od 5 do 9 lat (25,1% ogółu rozwodów), następnie od 10 do 14 (16,5%), od 15 do 19 (13,8%) i od 2 do 4 lat (13,7%). Wśród rozwiedzionych małżeństw 61,5% posiadało dzieci w wieku poniżej 18 lat. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi sąd najczęściej powierzał obojgu rodzicom (52,9% rozwodów małżeństw posiadających wspólne dziecko na wychowaniu), następnie matce (41,6%) oraz ojcu (3,4%).

Wykres 12. **Rozwody według liczby małoletnich dzieci w 2016 r.**

³ Najmniejsza wartość współczynnika została określona jako lokata 1, a najwyższa jako ostatnia lokata 16.

SEPARACJE

W 2016 roku w województwie lubelskim orzeczono 82 separacje. W porównaniu z 2015 rokiem liczba separacji wzrosła o 6,5%, a w stosunku do 2000 roku zwiększyła się ponad dwukrotnie. Współczynnik separacji (liczba separacji w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców) osiągnął poziom 3,84 wobec 3,59 w 2015 roku i 1,58 w 2000 roku, przy czym w miastach był dwukrotnie wyższy (5,24) niż na wsi (2,62).

Ponad dwie trzecie prawomocnie orzeczonych separacji została wniesiona z powodztwa żony (65,9% ogółu separacji). Biorąc pod uwagę okres trwania małżeństwa, najczęściej separacje były orzekane wśród małżeństw, których okres trwania małżeństwa wyniósł od 5 do 9 lat (26,8% ogółu orzeczonych separacji), następnie ponad 30 lat (19,5%) oraz od 15 do 19 lat (17,1%). Wśród małżeństw z orzeczoną separacją ponad połowa (53,7%) posiadała dzieci w wieku poniżej 18 lat. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi sąd najczęściej powierzał obojgu rodzicom (52,3% separacji małżeństw posiadających wspólne dziecko na wychowaniu), następnie matce (43,2%).

W 2016 roku w województwie lubelskim zniesiono 5 separacji tj. o 37,5% mniej niż w 2015 roku. Zniesienie separacji następuje wskutek złożenia wspólnego wniosku przez obojga małżonków, który rozpatrywany jest przez sąd okręgowy w trybie nieprocesowym.

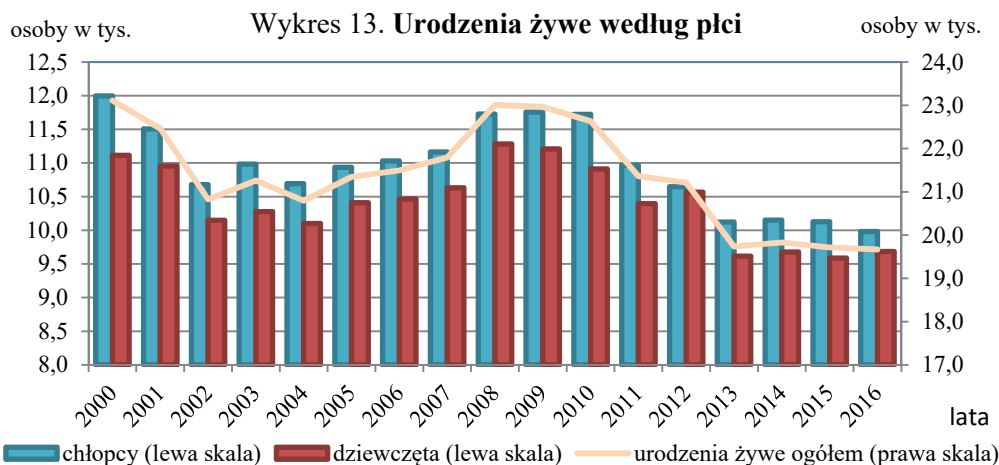
W kraju w 2016 roku liczba orzeczonych separacji była niższa o 5,2% niż w 2015 roku i o 20,3% wyższa niż w 2000 roku. Współczynnik separacji osiągnął poziom 4,20‰ wobec 4,42‰ w 2015 roku i 3,50‰ w 2000 roku. Liczba zniesionych separacji była niższa o 19,7% niż w 2015 roku.

URODZENIA

W 2016 roku w województwie lubelskim zarejestrowano 19 666 urodzeń żywych. W porównaniu z 2015 rokiem liczba urodzeń zmalała o 0,2%, a w stosunku do 2000 roku o 14,9%. W 2016 roku na wsi podobnie jak przed rokiem urodziło się więcej dzieci (53,5% ogółu urodzeń żywych) niż w miastach. Wśród noworodków ponad połowę (50,8%) stanowili chłopcy (w 2000 roku 51,9%). W wyniku utrzymującej się od lat stałej przewagi chłopców (*wykres 13. s. 24*) w strukturze ludności według płci i wieku w młodszych rocznikach przeważają mężczyźni. W 2016 roku w województwie lubelskim w większości roczników do 51 roku życia przeważali mężczyźni (stanowiąc 51,2% populacji tej grupy wiekowej).

Z danych dotyczących liczby urodzeń w latach 2000 - 2016 przedstawionych na wykresie 13. wynika, że od 2005 do 2009 roku w województwie lubelskim występowała tendencja wzrostowa, a od 2010 roku rozpoczęła się tendencja malejąca. Jednoroczny niewielki wzrost liczby urodzeń w 2014 roku nie zmienił trendu. Występujący wzrost liczby

urodzeń w latach 2005 – 2009 jest efektem zwiększonej liczby zawieranych związków małżeńskich w latach 2002 – 2007.

Liczba urodzeń zarówno w województwie lubelskim, jak i w kraju w dużej mierze zależy od liczby zawieranych związków małżeńskich. W minionym roku w województwie lubelskim 82,2% dzieci urodziło się w rodzinach tworzonych przez prawnie zawarte związki małżeńskie (w 2000 roku urodzenia małżeńskie stanowiły 91,4% ogółu urodzeń żywych). W Polsce powyższy wskaźnik był niższy i wyniósł 75,0%. Liczba zawieranych małżeństw w perspektywie dwóch, trzech lat wpływa na liczbę urodzeń.

Miarą przyjętą w porównaniu województw i powiatów województwa lubelskiego pod względem natężenia urodzeń jest współczynnik urodzeń. Współczynnik ten wyraża się liczbą urodzeń żywych przypadających na 1000 osób. Współczynnik urodzeń w 2016 roku w województwie lubelskim osiągnął poziom 9,21‰ wobec 9,20‰ w 2015 roku i 10,42‰ w 2000 roku. W miastach podobnie jak w ubiegłym roku osiągnął nieco wyższy poziom (9,21‰) niż na wsi (9,20‰). Największe natężenie urodzeń odnotowano w powiecie łukowskim (11,18‰), następnie w łęczyńskim (10,91‰) i bialskim (10,14‰), natomiast najmniejsze w powiecie krasnostawskim (7,17‰), hrubieszowskim (7,28‰) i w Chełmie (7,51‰).

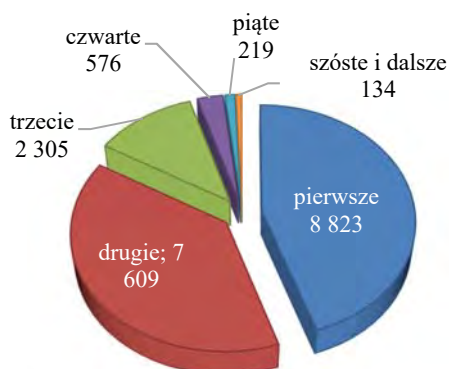
W kraju w 2016 roku urodziło się o 3,5% więcej dzieci niż w 2015 roku i o 1,0% więcej niż w 2000 roku. Współczynnik urodzeń w 2016 roku osiągnął poziom 9,95‰ wobec 9,60‰ w 2014 roku i 9,89‰ w 2000 roku.

Z powyższych danych wynika, że w 2016 roku w województwie lubelskim występowało niższe niż średnie w kraju natężenie urodzeń. Pod tym względem województwo zajmowało 12. miejsce w kraju (w 2000 roku było na 6. miejscu).

Z analizy danych dotyczących liczby urodzeń według kolejności urodzenia dziecka wynika, że w 2016 roku w województwie lubelskim najwięcej było urodzeń pierwszych

Wykres 14. Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka u matki w 2016 r.

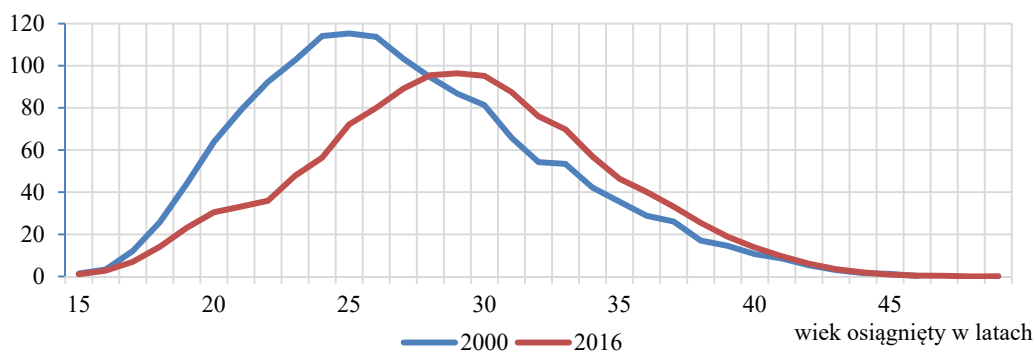
(44,9%), następnie drugich (38,7%) oraz trzecich (11,7%), zaś najmniej szóstych i dalszych (0,7%). W porównaniu z 2000 roku zmieniła się struktura urodzeń według kolejności urodzenia dziecka. Wzrósł udział urodzeń drugich (o 9,0 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział urodzeń pierwszych (o 0,7 p. proc.), trzecich (o 1,8 p. proc.), czwartych (o 2,8 p. proc.), piątych (o 1,5 p. proc.) oraz szóstych i dalszych (o 2,2 p. proc.). Wzrost liczby urodzeń drugich to przede wszystkim realizacja tak zwanych urodzeń „odłożonych” (na drugie dziecko decydują się kobiety, które uzyskały odpowiedni poziom wykształcenia i mają w miarę stabilną sytuację zawodową). Natomiast zmniejszenie liczby urodzeń trzecich i dalszych to efekt zmiany na przestrzeni wielu lat dominującego modelu współczesnej rodziny z wielodzietnej na „2 + 1”.

Zmianom liczby urodzeń i ich struktury według kolejności rodzenia dziecka, na przestrzeni ostatnich szesnastu lat, towarzyszyły przeobrażenia natężenia urodzeń według wieku matki, czyli wzorca płodności według wieku. Przede wszystkim nastąpił spadek częstości urodzeń wśród kobiet będących w wieku do 29 lat, a wzrósł wśród kobiet mających 30 lat i więcej (wykres 15). Ogólny współczynnik płodności kobiet, określający liczbę urodzeń żywych przypadającą na 1000 kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat), wyniósł 39,08 w 2016 roku wobec 38,80 w 2015 roku i 41,32 w 2000 roku. Na wsi był wyższy (39,28) niż w miastach (38,86).

W kraju w 2016 roku współczynnik płodności osiągnął poziom 41,74 wobec 40,05 w 2015 roku i 37,50 w 2000 roku. Pod tym względem w 2016 roku województwo lubelskie uplasowało się na 11. miejscu w kraju (w 2000 roku było na 3. miejscu).

liczba urodzeń żywych na 1000 kobiet

Wykres 15. Płodność kobiet

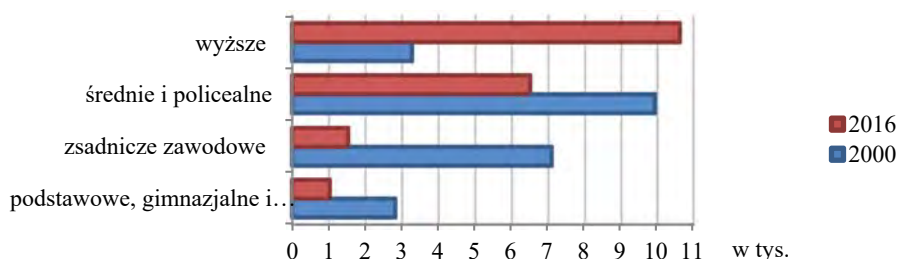

W 2016 roku w województwie lubelskim kobiety najczęściej rodziły między 25 a 29 rokiem życia (33,9% ogółu urodzeń żywych) oraz w grupie wieku 30-34 lata (38,7%). W 2000 roku najwięcej kobiet urodziło dziecko mając 25-29 lat (33,5%) oraz 20-24 lata (32,7%). Przesunięcie się najwyższej płodności kobiet z grupy 20-29 do grupy wieku 25-34 lat, w głównej mierze wynika z wyboru, jakiego coraz częściej dokonują młodzi ludzie decydując się najpierw na osiągnięcie określonego poziomu wykształcenia oraz stabilizacji ekonomicznej, a dopiero potem na założenie rodziny oraz jej powiększenie. W wyniku zachodzących zmian systematycznie wzrasta mediana wieku kobiet rodzących dziecko. Statystyczna mieszkanka województwa lubelskiego, która urodziła dziecko w 2016 roku miała 29,8 lat wobec 26,5 w 2000 roku, przy czym pierwsze dziecko kobiety najczęściej rodziły mając 27,5 lat wobec 23,7 w 2000 roku. W odniesieniu do miejsca zamieszkania matki, to statystyczna mieszkanka miasta, która urodziła dziecko w 2016 roku była o ponad rok starsza od mieszkanki wsi.

Zmianie ulega również struktura poziomu wykształcenia matek. W 2016 roku w województwie lubelskim najwięcej kobiet, które urodziły dziecko posiadało dyplom ukończenia szkoły wyższej (50,4% ogółu matek), następnie świadectwo ukończenia szkoły średniej i policealnej (33,0%) oraz szkoły zasadniczej zawodowej (7,7%). W 2000 roku najwięcej kobiet, które urodziły dziecko miało wykształcenie średnie i policealne (43,0%), następnie zasadnicze zawodowe (30,7%) i wyższe (14,1%).

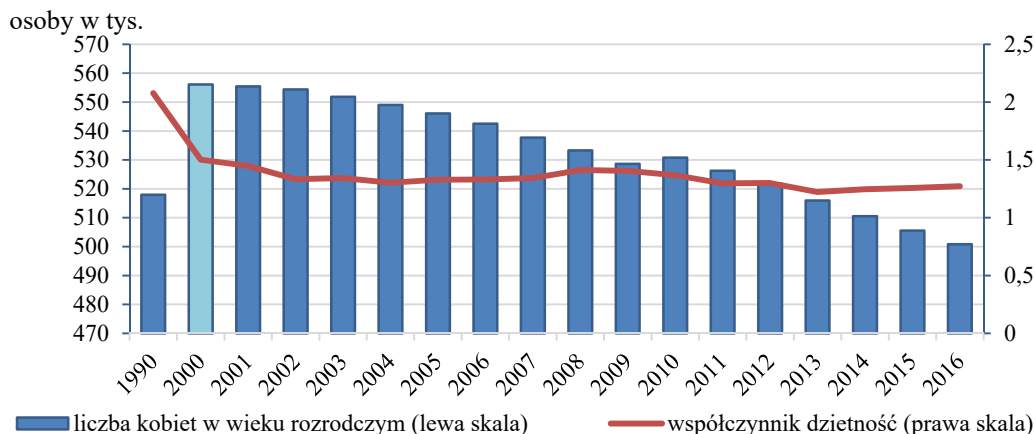
Wykres 16. Urodzenia żywe według wykształcenia matki

We wcześniejszej części niniejszego rozdziału wykazano, że liczba urodzeń zależy między innymi od liczby zawieranych związków małżeńskich. W tej części rozdziału przedstawiono dane, które pokazują, że liczba urodzeń zależy także od liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Od 2000 roku w województwie lubelskim liczba kobiet w wieku rozrodczym zmalała o 9,9%, a liczba urodzeń o 14,9%. W latach 2005 – 2009, jak wynika z wcześniej prezentowanych danych, liczba urodzeń wykazywała tendencje wzrostową. W tym samym okresie czasowym liczba kobiet w wieku rozrodczym systematycznie malała (wykres 17. s. 27). Z zestawienia liczby kobiet w wieku rozrodczym i liczby urodzeń wynika, że liczba urodzeń zależy również od dzietności kobiet. Miarą określającą dzietność kobiet jest współczynnik dzietności. Współczynnik dzietności kobiet oznacza liczbę dzieci,

którą urodziłaby kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w danym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych okresów płodności z tego okresu za niezmiennie.

Wykres 17. **Kobiety w wieku rozrodczym i współczynnik dzietności**

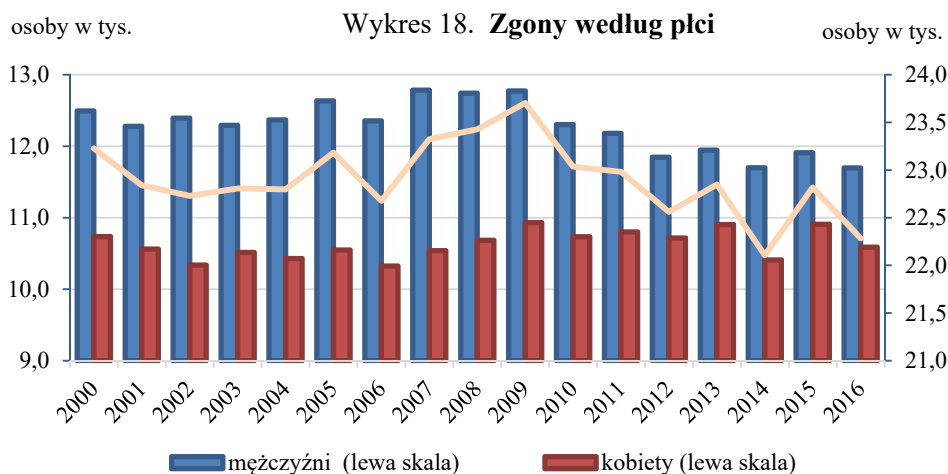
Utrzymujący się od lat niski poziom urodzeń nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń. W 2016 roku współczynnik dzietności określający liczbę dzieci, którą urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) wyniósł 1,27 wobec 1,26 w 2015 roku i 1,50 w 2000 roku. Na wsi omawiany współczynnik był nieco wyższy (1,29) niż w miastach (1,24). Od początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku jego wartość kształtuje się poniżej 2. Przyjmuje się, że współczynnik dzietności zapewniający zastępowalność pokoleń powinien wynosić 2,1-2,15 i dopiero wówczas kolejne pokolenia są wystarczająco liczne, żeby zapewnić stabilność społeczną i ekonomiczną.

W 2016 roku w skali całego województwa lubelskiego nie było powiatu, w którym współczynnik dzietności osiągnąłby wartość powyżej 2. Najwyższy współczynnik odnotowano w powiecie łukowskim (1,52), następnie w bialskim i ryckim (po 1,43), zaś najniższy w Chełmie (1,06), w powiecie krasnostawskim (1,07) i hrubieszowskim (1,08). Z analizy danych dotyczących dzietności i wieku kobiet mieszkających w danym powiecie wynika, że najwyższy współczynnik dzietności występował w powiatach, w których statystyczna mieszkanka była młodsza od statystycznej mieszkanki województwa lubelskiego, to znaczy mediana wieku kobiet w tych powiatach była niższa niż 42,4 lata. Wyjątek stanowi powiat parczewski i rycki, w którym statystyczna mieszkanka miała 42,7 lata.

W kraju współczynnik dzietności w 2016 roku utrzymał się na poziomie poprzedniego roku i osiągnął poziom 1,32 wobec 1,37 w 2000 roku. Pod tym względem w 2016 roku województwo lubelskie uplasowało się na 13. pozycji w kraju (w 2000 roku było na 3. miejscu).

ZGONY

W 2016 roku zmarło 22 284 mieszkańców, tj. o 3,2% (532 osoby) mniej niż przed rokiem i o 4,1% (944 osoby) mniej niż w 2000 roku. Na wsi odnotowano 59,2% ogółu zgonów. Struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn, których udział w ogólnej liczbie zgonów wyniósł 52,5% (przed rokiem 52,2%).

Z danych dotyczących liczby zgonów w latach 2000 – 2016 przedstawionych na wykresie 18. wynika, że od 2009 roku w województwie lubelskim występuje ich coraz mniej. Jednoroczne niewielkie wzrosty liczby zgonów w latach 2013 i 2015 nie zmieniły ogólnego trendu.

Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 mieszkańców) osiągnął poziom 10,43‰ wobec 10,65‰ w 2015 roku. Podobnie jak w ubiegłym roku w miastach był niższy (9,18‰) niż na wsi (11,52‰). Poziom umieralności ogólnej w województwie lubelskim wykazywał duże zróżnicowanie przestrzenne. Największe natężenie zgonów odnotowano w powiecie krasnostawskim (12,33‰), następnie we włodawskim (12,03‰) i chełmskim (12,01‰), natomiast najmniejsze w Białej Podlaskiej (7,53‰), w powiecie łęczyńskim (7,57‰) oraz w Zamościu (7,89‰).

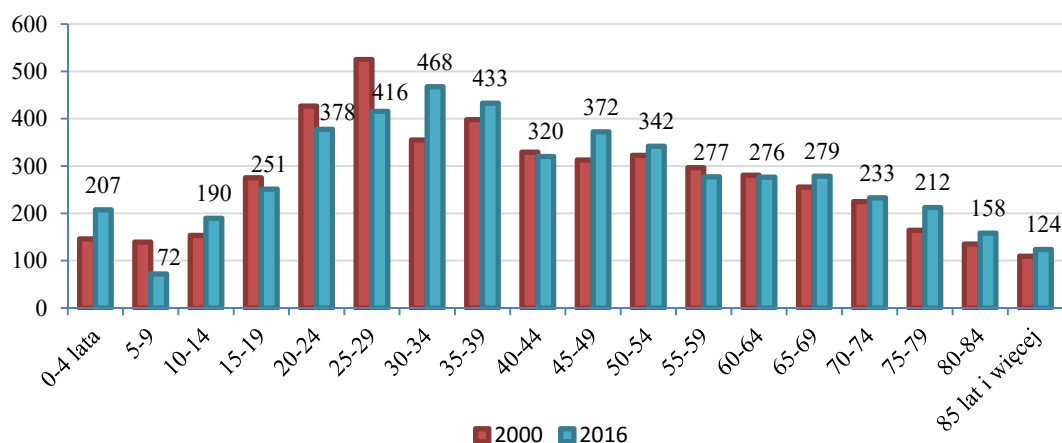
W kraju w 2016 roku zmarło o 1,8% osób mniej niż w 2015 roku i o 5,4% więcej niż w 2000 roku. Współczynnik zgonów osiągnął poziom 10,10‰ w 2016 roku wobec 10,27‰ w 2015 roku i 9,62‰ w 2000 roku.

Z powyższych danych wynika, że w województwie lubelskim występuje wyższy niż przeciętnie w kraju poziom umieralności. Pod tym względem w 2016 roku województwo znajdowało się na 12. miejscu w kraju (w 2000 roku było na 14. miejscu)⁴.

⁴ Najmniejsza wartość wskaźnika została określona jako lokata 1, a najwyższa jako ostatnia lokata 16.

W 2016 roku w województwie lubelskim w większości grup wieku umieralność mężczyzn była większa niż kobiet (*wykres 18 s. 28*). Jest to zjawisko nadwyżki umieralności mężczyzn, które mierzy się zazwyczaj, dzieląc współczynnik umieralności mężczyzn przez współczynnik umieralności kobiet i mnożąc wynik przez 100⁵. Otrzymany w ten sposób wynik ma prostą interpretację. Tak np. w 2016 roku dla województwa lubelskiego, miernik 416 odnoszący się do grupy wieku od 25 do 29 lat oznacza, że współczynnik umieralności mężczyzn jest ponad czterokrotnie większy niż kobiet, inaczej mówiąc na każde 100 zgonów kobiet przypada 416 zgonów mężczyzn.

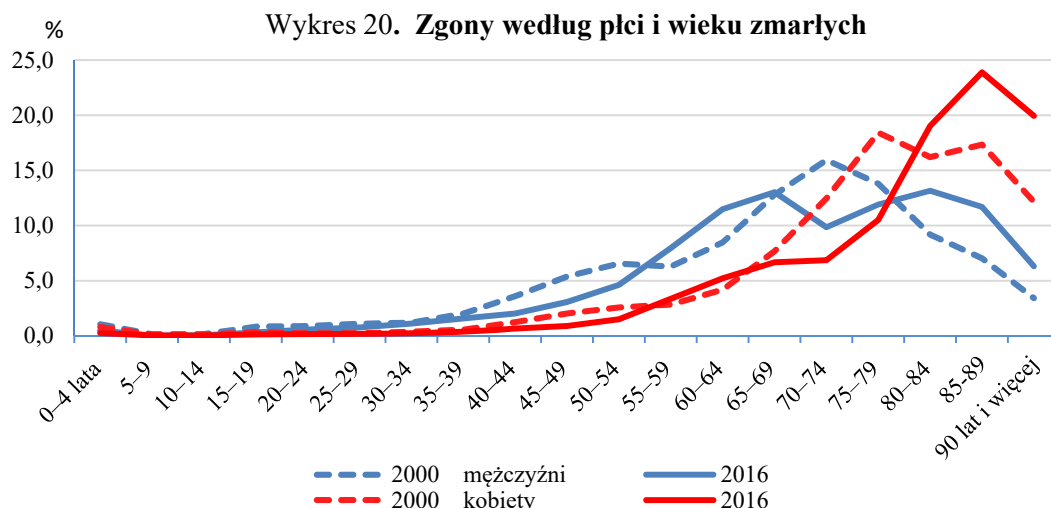
Wykres 19. Miernik nadwyżki umieralności mężczyzn

W wyniku utrzymującej się od lat nadmiernej umieralności mężczyzn, szczególnie wysokiej wśród mężczyzn do pięćdziesiątego roku życia, w starszych rocznikach wśród mieszkańców województwa lubelskiego występuje znaczna przewaga kobiet. W 2016 roku w województwie lubelskim w populacji powyżej 51 roku życia kobiety stanowiły 56,8% i w każdym następnym roczniku przewaga kobiet się zwiększa.

Z porównania struktury zgonów według płci i wieku wynika, że w 2016 roku najwięcej mężczyzn zmarło w wieku od 80 do 84 lat (13,1% ogółu zgonów mężczyzn), a kobiet w wieku 85-89 lat (23,9% ogółu zgonów kobiet). Mediana wieku osób zmarłych w 2016 roku w województwie lubelskim wyniósł 78,5 lat, przy czym dla mężczyzn był niższy (71,4 lat), niż dla kobiet (83,6 lata). Dla porównania w 2000 roku mediana wieku osób zmarłych była o ponad cztery lata niższa i wynosiła 74,2 lata. Wzrost mediany wieku osób zmarłych jest skutkiem wydłużania się przeciętnego trwania życia. W 2016 roku w województwie lubelskim przeciętne trwanie życia dla mężczyzn wynosiło 73,6 lata, a dla kobiet 82,7 lata. Mężczyzna urodzony w 2000 roku przeciętnie przeżyje 69,1 lat, a kobieta 78,5 lat.

⁵ R. Pressat (1966), „Analiza demograficzna”, Wydawnictwo PWN, Warszawa, s. 100

W 2015 roku podobnie jak w latach ubiegłych głównymi przyczynami zgonów w województwie lubelskim były choroby układu krążenia (47,6% ogółu zgonów) oraz choroby nowotworowe (23,8%). Mężczyźni częściej niż kobiety umierali z powodu chorób nowotworowych (na 100 tys. mężczyzn 303 zmarło z powodu choroby nowotworowej, a kobiet 207), natomiast kobiety częściej niż mężczyźni umierały na choroby układu krążenia (na 100 tys. kobiet zmarło 544, a mężczyzn 467). Duży udział miały również zgony z powodu przyczyn niedokładnie określonych (9,6% ogólnej liczby zgonów) oraz zewnętrzne przyczyny zgonów (4,7%).

W 2015 roku w województwie lubelskim występował wyższy (507 zgonów na 10 tys. ludności) niż w kraju (469) wskaźnik umieralności na choroby krążenia. Pod tym względem województwo uplasowało się na 12 miejscu⁶. Natomiast w przypadku nowotworów w województwie odnotowano niższy wskaźnik (253) niż w kraju (274) i pod tym względem województwo zajmowało 2. miejsce⁵. Zróżnicowanie przestrzenne obu wskaźników przedstawia mapa 9. na stronie 54.

Wykres 21. Zgony według płci i wybranych przyczyn w 2015 r.

⁶ Najmniejsza wartość wskaźnika została określona jako lokata 1, a najwyższa jako ostatnia lokata 16.

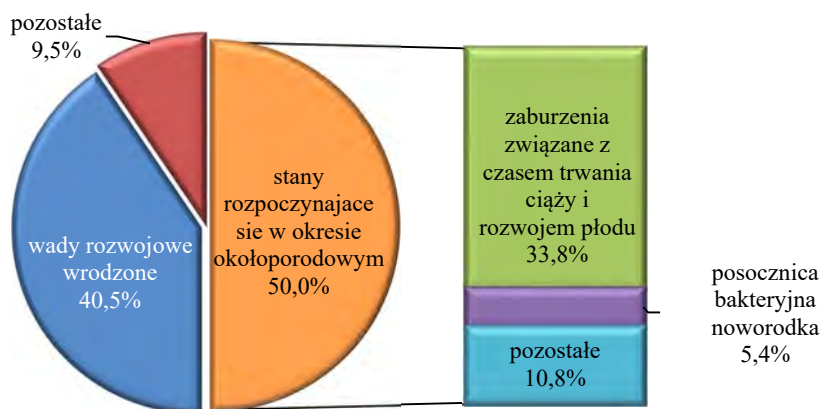
Pozytywnym zjawiskiem występującym w województwie lubelskim jest malejąca z roku na rok liczba zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). W okresie od stycznia do końca grudnia 2016 roku w województwie lubelskim zarejestrowano 69 zgonów niemowląt. W porównaniu z 2015 rokiem liczba zgonów niemowląt zmalała o 6,8%, a w stosunku do 2000 roku o 60,0%. Na wsi umieralność niemowląt była wyższa niż w miastach (50,7% ogółu zgonów niemowląt).

Struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności chłopców, których udział w ogólnej liczbie zgonów niemowląt wyniósł 66,7% (przed rokiem 62,2%). W odniesieniu do wieku zmarłych niemowląt w 2016 roku 75,4% niemowląt zmarło przed ukończeniem pierwszego miesiąca życia (w okresie noworodkowym), w tym 55,1% w okresie pierwszego tygodnia życia. Współczynnik umieralności niemowląt (liczba zgonów niemowląt przypadająca na 1000 urodzeń żywych) w stosunku do ubiegłego roku zmalał o 0,24 pkt, a w porównaniu z 2000 rokiem o 4,49 pkt i wyniósł 3,51‰. W miastach osiągnął niższy poziom (3,72‰) niż na wsi (3,32‰).

W kraju w 2016 roku odnotowano o 3,1% więcej zgonów niemowląt niż w 2015 roku i o 48,1% mniej niż w 2000 roku. Współczynnik zgonów niemowląt osiągnął poziom 3,98‰ w 2016 roku wobec 4,00‰ w 2015 roku i 8,11‰ w 2000 roku. Pod tym względem w 2016 roku województwo lubelskie uplasowało się na 4 pozycji w kraju (w 2000 roku było na 10 miejscu).⁷

W 2015 roku w województwie lubelskim główną przyczyną zgonów niemowląt były choroby i stany okresu okołoporodowego, czyli powstałe w trakcie trwania ciąży matki i w okresie pierwszych 6 dni życia noworodka. Stanowiły one 48,6% ogółu zgonów niemowląt. Drugą, co do wielkości przyczyną zgonów niemowląt były wady rozwojowe wrodzone, stanowiące 40,5% ogółu zgonów niemowląt.

Wykres 22. Zgony niemowląt według wybranych przyczyn w 2015 r.

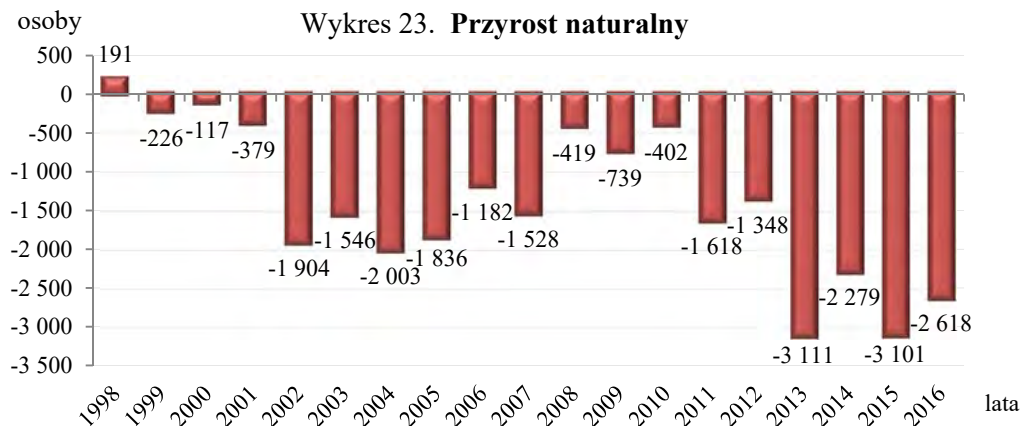

⁷ Najmniejsza wartość wskaźnika została określona jako lokata 1, a najwyższa jako ostatnia lokata 16.

PRZYROST NATURALNY

Jednym z głównych czynników decydujących o liczbie i strukturze ludności według wieku i płci jest przyrost naturalny, który stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów.

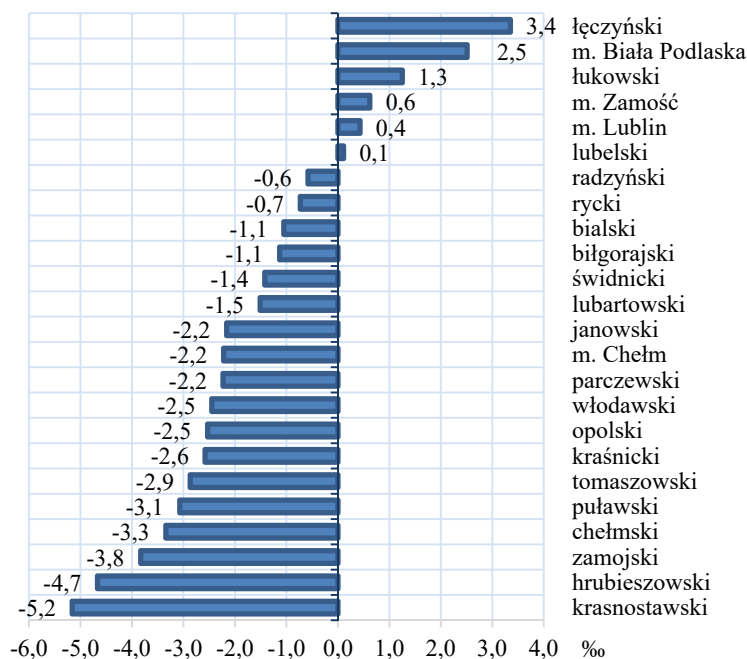
W 2016 roku podobnie jak na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat w województwie lubelskim liczba urodzeń była mniejsza od liczby zgonów. W wyniku ujemnego przyrostu naturalnego w 2016 roku liczba mieszkańców zmalała o 2 618 osób (przed rokiem zmalała o 3 101 osób). W miastach odnotowano dodatni przyrost naturalny (32 osoby), a na wsi ujemny (minus 2 650). Współczynnik przyrostu naturalnego w 2016 roku w województwie lubelskim wyniósł minus 1,23‰ wobec minus 1,45‰ w 2015 roku i minus 0,05‰ w 2000 roku. W miastach w 2016 roku ukształtował się na poziomie 0,03‰, a na wsi minus 2,32‰ (przed rokiem w miastach 0,25‰, a na wsi minus 2,91‰).

Zróznicowanie przestrzenne przyrostu naturalnego przedstawione jest na wykresie 24. na stronie 33. W skali całego województwa w 2016 roku podobnie jak przed rokiem występowała przewaga powiatów o wartościach ujemnych. Najmniejszy przyrost naturalny liczony na 1 000 mieszkańców odnotowano w powiecie krasnostawskim (minus 5,16) oraz hrubieszowskim (minus 4,67). W sześciu powiatach odnotowano dodatni przyrost naturalny, w tym największy w powiecie łużyńskim (3,35), w Białej Podlaskiej (2,51) oraz w powiecie łukowskim (1,25).

W kraju w 2016 roku odnotowano ujemny przyrost naturalny, który wyniósł minus 5,7 tys. osób wobec minus 25,6 tys. w 2015 roku i 10,3 tys. w 2000 roku. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął poziom minus 0,15‰ w 2016 roku wobec minus 0,67‰ w 2015 roku i 0,27‰ w 2000 roku. Pod względem wielkości współczynnika przyrostu naturalnego w 2016 roku województwo lubelskie zajmowało 13. miejsce w kraju (w 2000 roku było na 11 miejscu).

Wykres 24. Przyrost naturalny według powiatów w 2016 r.

DYNAMIKA DEMOGRAFICZNA

Przyrost naturalny wyraża bezwzględną różnicę między liczbami urodzeń i zgonów, nie wyraża więc wzajemnych proporcji między oboma składnikami. Współczynnik dynamiki demograficznej odwrotnie jest niezależny od bezwzględnej wartości składników przyrostu naturalnego, zależy natomiast od ich wzajemnej proporcji. Współczynnik dynamiki demograficznej może przyjmować wartości:

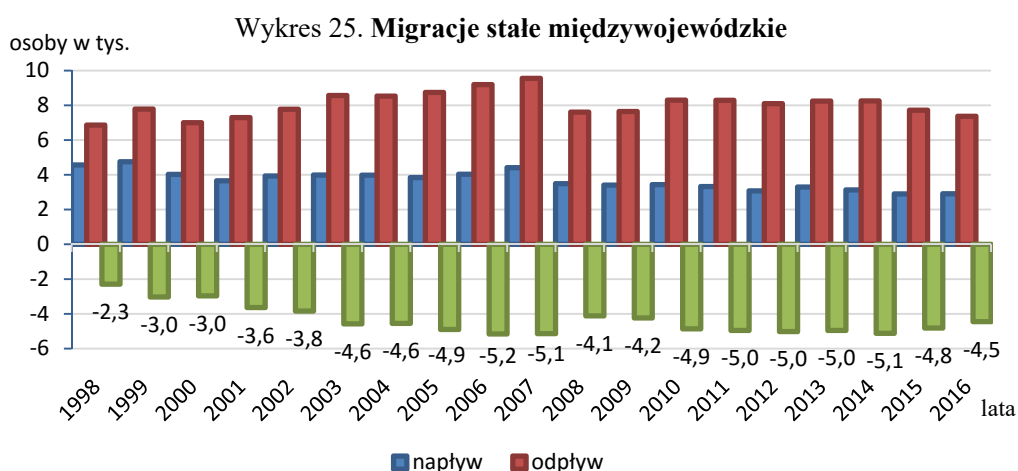
- $0 < WD < 1$, gdy roczna liczba urodzeń nie kompensuje rocznej liczby zgonów,
- $WD = 1$, gdy roczna liczba urodzeń równa się rocznej liczbie zgonów,
- $WD > 1$, gdy roczna liczba urodzeń kompensuje roczną liczbę zgonów.

Zróznicowanie przestrzenne współczynnika dynamiki demograficznej w województwie lubelskim według powiatów przedstawiono na mapie 8. s. 52. W 2016 roku w skali całego województwa lubelskiego podobnie jak przed rokiem występowała przewaga powiatów o wartościach poniżej zera, czyli wystąpił ubytek ludności. Tylko w sześciu powiatach województwa odnotowano współczynnik dynamiki demograficznej powyżej zera. Najwyższy współczynnik dynamiki wystąpił w powiecie łęczyńskim (1,442), następnie w Białej Podlaskiej (1,333), zaś najmniejszy w powiecie krasnostawskim (0,582) i hrubieszowskim (0,609).

W kraju współczynnik dynamiki demograficznej w 2016 roku osiągnął poziom 0,985 wobec 0,935 w 2015 roku i 1,028 w 2000 roku.

2.4. RUCH WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI

Drugim obok przyrostu naturalnego czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub ubytku liczby ludności oraz o jej rozmieszczeniu terytorialnym są migracje.

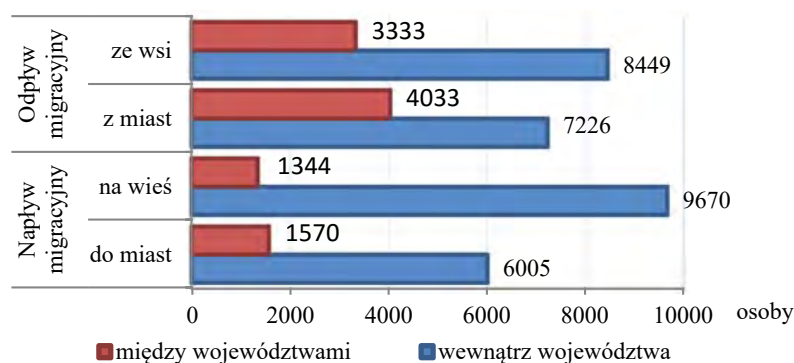
W województwie lubelskim liczba mieszkańców maleje już od wielu lat. Dzieje się tak między innymi ze względu na występującą przewagę liczby osób, które wymeldowały się z pobytu stałego do innych województw w kraju (odpływ), nad liczbą osób nowo zameldowanych na pobyt stały z innych województw (napływ).

Tabl. 3. Ruch wędrownicowy ludności na pobyt stały

Wyszczególnienie	2015	2016	
	ogółem	2015=100	
Migracje wewnętrzne:			
napływ	18 983	18 589	97,9
odpływ	23 797	23 041	96,8
w tym migracje międzywojewódzkie:			
napływ	2 899	2 914	100,5
odpływ	7 713	7 366	95,5
Migracje zagraniczne:			
napływ	.	649	x
odpływ	.	264	x
Saldo migracji stałych ogółem	.	-4 067	x
Saldo migracji stałych wewnętrznych	-4 814	-4 452	x
Saldo migracji stałych ogółem na 1000 ludności	.	-1,90	x
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	-2,25	-2,08	x

W wyniku ujemnego salda migracji stałych w 2016 roku liczba mieszkańców województwa lubelskiego zmniejszyła się o 4 067 osób, natomiast w 2000 roku o 3 082. W miastach ubyło 3 434 mieszkańców, a na wsi 633 osoby. Wpływ na ujemne saldo migracji stałych miały migracje wewnętrzne międzywojewódzkie. W 2016 roku podobnie jak w latach ubiegłych więcej osób wyjechało na stałe z województwa lubelskiego (7 366 osób) niż przybyło na pobyt stały mieszkańców z innych województw (2 914).

Wykres 26. Migracje wewnętrzne według kierunków w 2016 r.

Miarą przyjętą w porównaniu województw i powiatów województwa lubelskiego pod względem wielkości migracji stałych jest współczynnik salda migracji. Współczynnik ten wyraża się poprzez różnicę między liczbą osób przybyłych do danej jednostki administracyjnej, a liczbą osób, które ją opuściły przypadającą na 1000 osób. Współczynnik salda migracji stałych ogółem w 2016 roku w województwie lubelskim osiągnął poziom minus 1,90‰ wobec minus 1,39‰ w 2000 roku. Natomiast saldo migracji zagranicznych przyjęło wartość dodatnią i wyniosło 0,18‰ wobec minus 0,05‰ w 2000 roku.

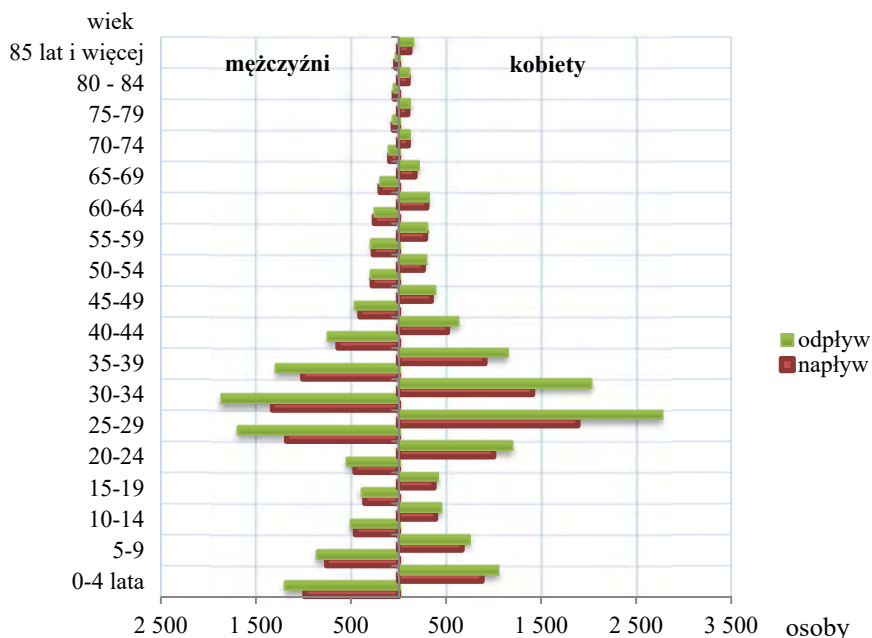
Największy ubytek mieszkańców w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie hrubieszowskim (7,00), następnie w Chełmie (6,68) i w powiecie ryckim (5,57). Przyrost liczby mieszkańców odnotowano tylko w powiecie lubelskim (6,57). Zróznicowanie przestrzenne ogólnego salda migracji stałych występujące między poszczególnymi powiatami województwa lubelskiego przedstawia mapa 10. na stronie 56.

Z danych dotyczących migracji wewnętrznych na pobyt stały wynika, że kobiety częściej niż mężczyźni zmieniają stałe miejsce zamieszkania. W 2016 roku podobnie jak w latach poprzednich zarówno wśród osób zameldowanych na pobyt stały, jak i wymeldowanych z pobytu stałego w ruchu wewnętrznym przeważały kobiety (napływ – 52,8%, odpływ – 53,3%).

Porównując wiek osób migrujących to zarówno wśród osób, które przybyły do województwa lubelskiego na stałe w ruchu wewnętrznym, jak i wśród osób, które wyjechały z województwa lubelskiego przeważały osoby młode. Najczęściej migrowały

osoby będące w wieku od 25 do 29 lat (napływ – 16,5%, odpływ – 19,3%), następnie od 30 do 34 lat (napływ – 14,7%, odpływ – 16,9%) oraz od 35 do 39 lat (napływ – 10,3%, odpływ – 10,5%).

Wykres 27. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku w 2016 r.

W ruchu międzywojewódzkim, który stanowił 15,7% (2 914 osób) napływu wewnętrznego i 32,0% (7 366 osób) odpływu najwięcej osób zarówno wyjechało (54,8% ogółu mieszkańców, którzy opuścili na stałe województwo lubelskie), jak i przyjechało (32,8% ogółu osób przybyłych na stałe) z województwa mazowieckiego (*mapa 11. s. 58*).

W 2016 roku z powodu wyjazdu na stałe za granicę województwo lubelskie opuściło 264 mieszkańców, natomiast przybyło na stałe do województwa lubelskiego z zagranicy 649 osób. Najwięcej osób do województwa lubelskiego przybyło z Wielkiej Brytanii (33,1%), następnie z Ukrainy (15,9%) i z Niemiec (7,9%). Wśród emigrantów podobnie jak wśród imigrantów najliczniejszą grupę stanowiły osoby, które wyjechały do Wielkiej Brytanii (33,7%), następnie do Niemiec (14,8%) i do Holandii (12,9%) (*mapa 12. s. 59*).

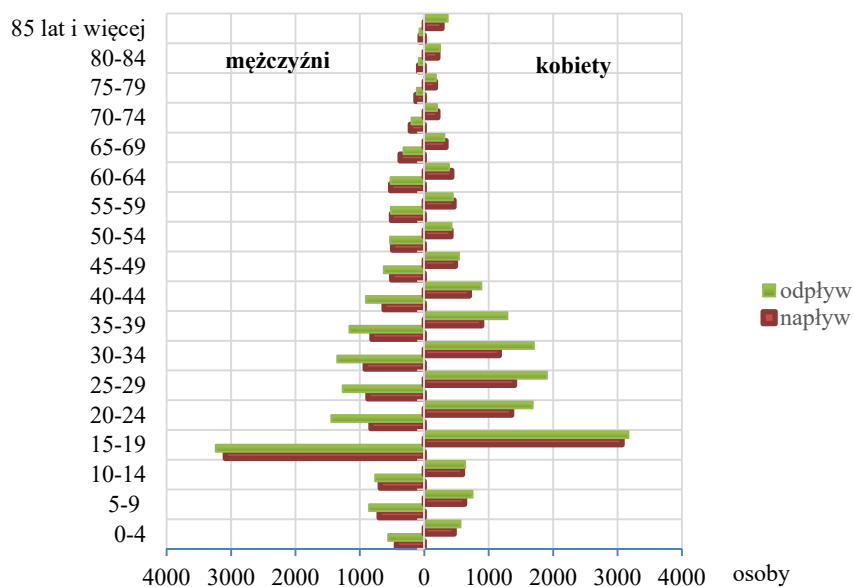
Z analizy danych dotyczących migracji zagranicznych na pobyt stały wynika, że w 2016 roku mężczyźni częściej niż kobiety zmieniali miejsce zamieszkania. W ogólnej liczbie emigrantów mężczyźni stanowili 53,4%, a wśród imigrantów 54,1%. Biorąc pod uwagę wiek osób migrujących to wśród emigrantów przeważały osoby młode, a wśród imigrantów dzieci. Najwięcej osób wyjechało na stałe za granicę z województwa lubelskiego w wieku od 30 do 34 lat (20,5% ogółu emigrantów), następnie od 35 do 39 lat

(11,7%) oraz od 25 do 29 lat (10,6%). Natomiast najczęściej zameldowanych na pobyt stały z zagranicy zostało dzieci w wieku od 0 do 4 lat (54,2% ogółu imigrantów), następnie w wieku od 5 do 9 lat (7,9%) oraz osób w wieku od 25 do 29 lat (6,0%).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE NA POBYT CZASOWY PONAD 3 MIESIĄCE

W dniu 31 grudnia 2016 roku w województwie lubelskim w ruchu wewnętrznym na pobyt czasowy ponad 3 miesiące zameldowanych było 25 145 osób, natomiast 30 167 osób było czasowo nieobecnych w miejscu stałego zameldowania. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy zmalała o 9,3%, a liczba osób czasowo nieobecnych w miejscu zamieszkania o 8,7%. Wśród osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące 74,8% (18 795 osób) stanowiły osoby, które zmieniły miejsce zamieszkania w granicach województwa lubelskiego, a 25,2% (6 350 osób) przybyło z innego województwa. W ruchu międzywojewódzkim najczęściej osób przybyło z województwa mazowieckiego (32,0% ogółu osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące) oraz z podkarpackiego (16,9%). Spośród mieszkańców województwa czasowo nieobecnych w miejscu stałego zameldowania 62,3% (18 795 osób) przebywało nadal na terenie województwa lubelskiego, a 37,7% poza jego granicami. W ruchu międzywojewódzkim najczęściej osób na pobyt czasowy wyjechało do województwa mazowieckiego (35,5% ogółu osób, które opuściły województwo lubelskie), podkarpackiego (12,6%) oraz małopolskiego (11,0%).

Wykres 28. **Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy ponad 3 miesiące według płci i wieku**
(stan w dniu 31 XII 2016 r.)

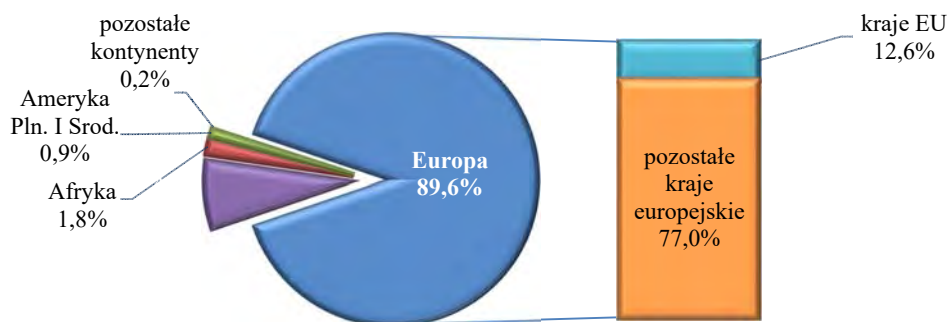

Z danych dotyczących migracji wewnętrznych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące wynika, że kobiety częściej niż mężczyźni zmieniają miejsce zamieszkania. W 2016 roku podobnie jak w latach poprzednich zarówno wśród osób zameldowanych na pobyt czasowy, jak i wśród osób czasowo nieobecnych przeważały kobiety (napływ – 52,8%, odpływ – 51,8%). Biorąc pod uwagę wiek osób migrujących, to zarówno wśród osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące, jak i wśród mieszkańców czasowo nieobecnych, najliczniejsze grupy stanowiły osoby w wieku od 15 do 19 lat (napływ – 24,5%, odpływ – 21,2%) i do 14 lat (napływ – 13,9%, odpływ 13,7%).

MIGRACJE ZAGRANICZNE NA POBYT CZASOWY

W dniu 31 grudnia 2016 roku w województwie lubelskim na pobyt czasowy ponad 3 miesiące zameldowanych było 5 250 stałych mieszkańców innych krajów. Większość z tych osób (78,8%) przebywała w województwie lubelskim przez okres od 3 do 12 miesięcy (migracje krótkookresowe). Migracje długookresowe (okres pobytu powyżej 12 miesięcy) stanowiły 21,2%. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba cudzoziemców zameldowanych na pobyt czasowy w dniu 31 XII 2016 roku w województwie lubelskim wzrosła o 4,6%. Najwięcej osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące w województwie lubelskim przyjechało z Ukrainy 3 310 osób (63,0%) w tym 2 812 osób (85,0%) to imigranci krótkookresowi. Najczęściej cudzoziemcy przyjeżdżali na pobyt czasowy do Lublina (43,4% ogółu).

Wykres 29. Osoby przybyłe z zagranicy zameldowane na pobyt czasowy ponad 3 miesiące według kontynentu poprzedniego zamieszkania (stan w dnia 31 XII 2015 roku)

Według danych ewidencji ludności w dniu 31 XII 2016 roku 817 osób było czasowo nieobecnych w miejscu stałego zamieszkania w związku z wyjazdem za granicę na okres ponad 6 miesięcy. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba osób, które dokonały wymeldowania na pobyt czasowy ponad 6 miesięcy zmalała o 32,5%. Najwięcej osób

na pobyt czasowy z województwa lubelskiego wyjechało do Wielkiej Brytanii (45,7%). Najczęściej wyjeżdżali mieszkańcy powiatu biłgorajskiego (21,5% ogółu emigrantów) i Lublina (19,5%).

Z danych dotyczących migracji zagranicznych na pobyt czasowy wynika, że mężczyźni częściej niż kobiety zmieniają na pobyt czasowy miejsce zamieszkania (wyjeżdżając/przyjeżdżając z zagranicy). W 2016 roku, zarówno wśród imigrantów (57,3% ogółu imigrantów), jak i wśród emigrantów (57,4%) przeważali mężczyźni. Biorąc pod uwagę wiek osób migrujących to podobnie jak w ubiegłych latach wśród emigrantów i imigrantów przeważały osoby młode. Najwięcej osób wyjechało za granicę w wieku do 14 lat (32,2% ogółu emigrantów) i od 35 do 39 lat (14,7%), natomiast najwięcej cudzoziemców przybyło w wieku od 15 do 19 lat (23,7%) oraz w wieku od 20 do 24 lat (15,5%).

2.4. TYPOLOGIA DEMOGRAFICZNA WEDŁUG J.W. WEBBA

Rozwój demograficzny województwa lubelskiego jest zróżnicowany przestrzennie. W celu wyznaczenia obszarów rozwojowych i depopulacyjnych oraz zaobserwowania kierunków zmian zastosowano metodę Webba. Typologia rozwoju demograficznego według Webba pozwala na podstawie przyrostu naturalnego i salda migracji zakwalifikować daną jednostkę podziału terytorialnego do jednego z ośmiu typów rozwoju ludności. Określone typy wyznaczane są w zależności od wzajemnej relacji między przyrostem naturalnym a saldem migracji i prezentują się następująco:

Typy rozwojowe – (aktywne) przyrost liczby ludności

- Typ A - dodatni przyrost naturalny przewyższa ujemne saldo migracji
- Typ B - dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji
- Typ C - dodatni przyrost naturalny jest niższy od dodatniego salda migracji
- Typ D - ujemny przyrost naturalny jest kompensowany przez dodatnie saldo migracji

Typy regresyjne – (nieaktywne) spadek liczby ludności

- Typ E - ujemny przyrost naturalny nie jest kompensowany przez dodatnie saldo migracji
- Typ F - ubytek ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji
- Typ G - ubytek ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ujemnym przyrostem naturalnym
- Typ H - dodatni przyrost naturalny nie kompensuje ujemnego salda migracji

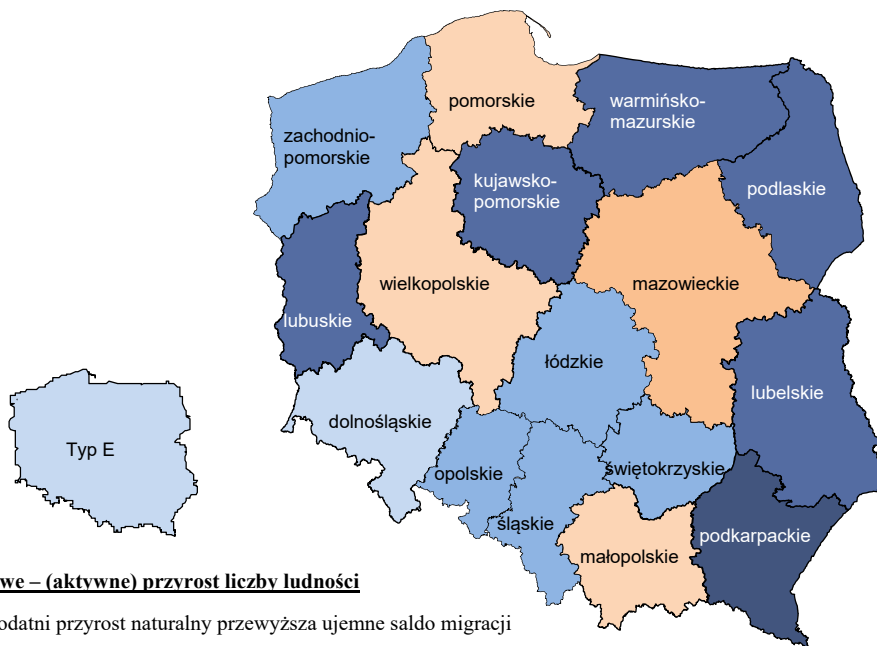
Z przeprowadzonej typologii wynika, że w 2016 roku podobnie jak w poprzednim roku województwo lubelskie należało do grupy województw zaliczanych do typów nieaktywnych demograficznie, czyli do województw, w których odnotowano rzeczywisty ubytek ludności. W 2016 roku w województwie lubelskim wystąpił zarówno ujemny przyrost naturalny, jak i ujemne saldo migracji, przy czym ubytek ludności podobnie jak w 2015 roku spowodowany był w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ujemnym przyrostem naturalnym (Typ G). Pomimo ogólnego spadku liczby ludności w województwie lubelskim, miasto Biała Podlaska i powiat lubelski wykazywały aktywność demograficzną. W Białej Podlaskiej w wyniku przewagi dodatniego przyrostu naturalnego nad ujemnym saldem migracji (typ A), a w powiecie lubelskim w wyniku przewagi dodatniego salda migracji nad dodatnim przyrostem naturalnym (typ C) odnotowano przyrost mieszkańców. W pozostałych powiatach wystąpił ubytek ludności, przy czym w powiecie chełmskim, lubartowskim, krasnostawskim, puławskim, świdnickim, włodawskim i zamojskim ubytek ludności spowodowany był w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji (typ F). Natomiast w powiecie łukowskim i łęczyńskim oraz w Lublinie i w Zamościu odnotowano dodatni przyrost naturalny, który jednak nie kompensował ujemnego salda migracji (typ H). W pozostałych jedenastu powiatach ubytek spowodowany był w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ujemnym przyrostem naturalnym (typ G).

W kraju w 2016 roku odnotowano rzeczywisty ubytek ludności - typ E - ujemny przyrost naturalny nie był kompensowany przez dodatnie saldo migracji. Większość województw zaliczona została do grupy województw nieaktywnych demograficznie. Tylko cztery województwa wykazywały aktywność demograficzną. W województwach: pomorskim, wielkopolskim i małopolskim przyrost naturalny był wyższy od dodatniego salda migracji (typ B), a w województwie mazowieckim dodatni przyrost naturalny był niższy od dodatniego salda migracji (typ C).

Zróżnicowanie przestrzenne typologii demograficznej według J.W. Webba przedstawiono na mapie 1. na stronie 41.

Mapa 1. **TYPOLOGIA DEMOGRAFICZNA W 2016 R.**

Typy rozwojowe – (aktywne) przyrost liczby ludności

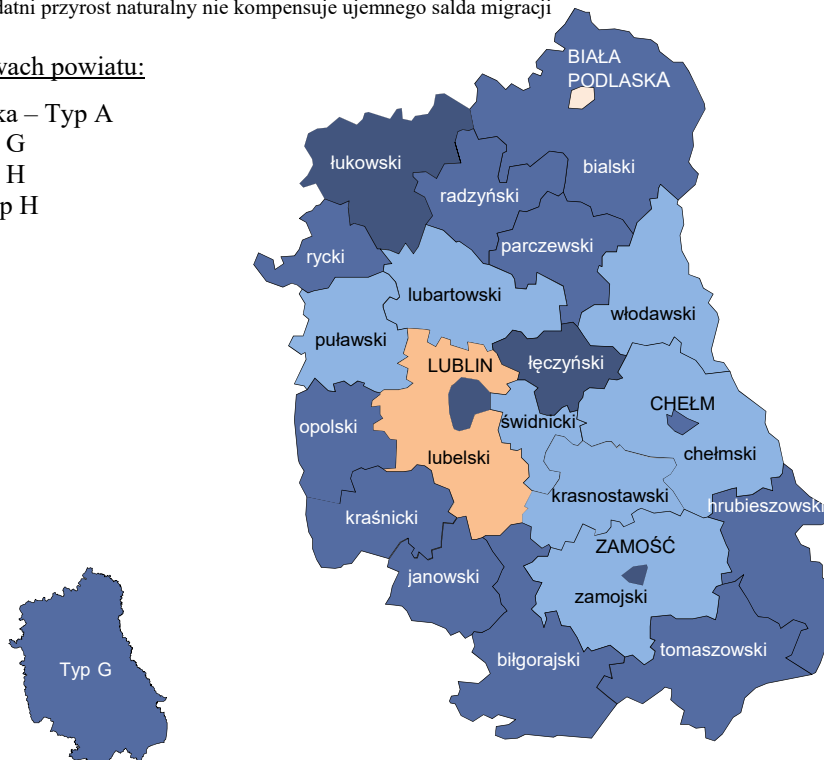
Typ A	dodatni przyrost naturalny przewyższa ujemne saldo migracji
Typ B	dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji
Typ C	dodatni przyrost naturalny jest niższy od dodatniego salda migracji
Typ D	ujemny przyrost naturalny jest kompensowany przez dodatnie saldo migracji

Typy regresywne – (nieaktywne) spadek liczby ludności

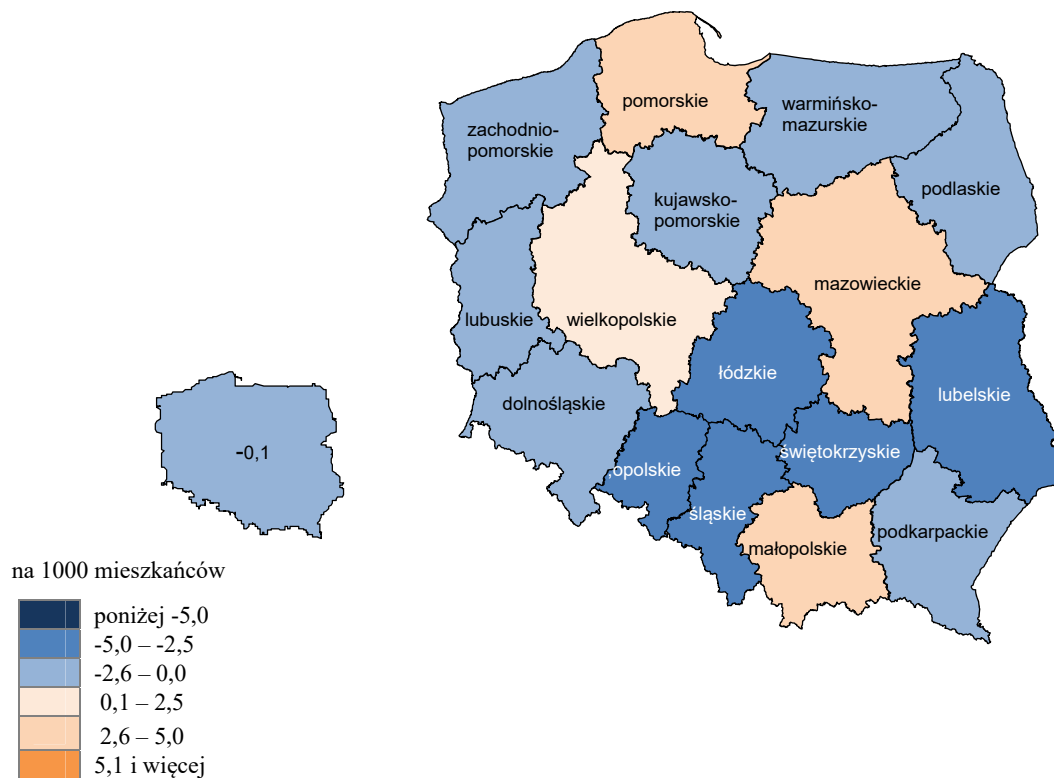
Typ E	ujemny przyrost naturalny nie jest kompensowany przez dodatnie saldo migracji
Typ F	ubytek ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji
Typ G	ubytek ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ujemnym przyrostem naturalnym
Typ H	dodatni przyrost naturalny nie kompensuje ujemnego salda migracji

Miasta na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – Typ A
- Chełm – Typ G
- Lublin – Typ H
- Zamość – Typ H

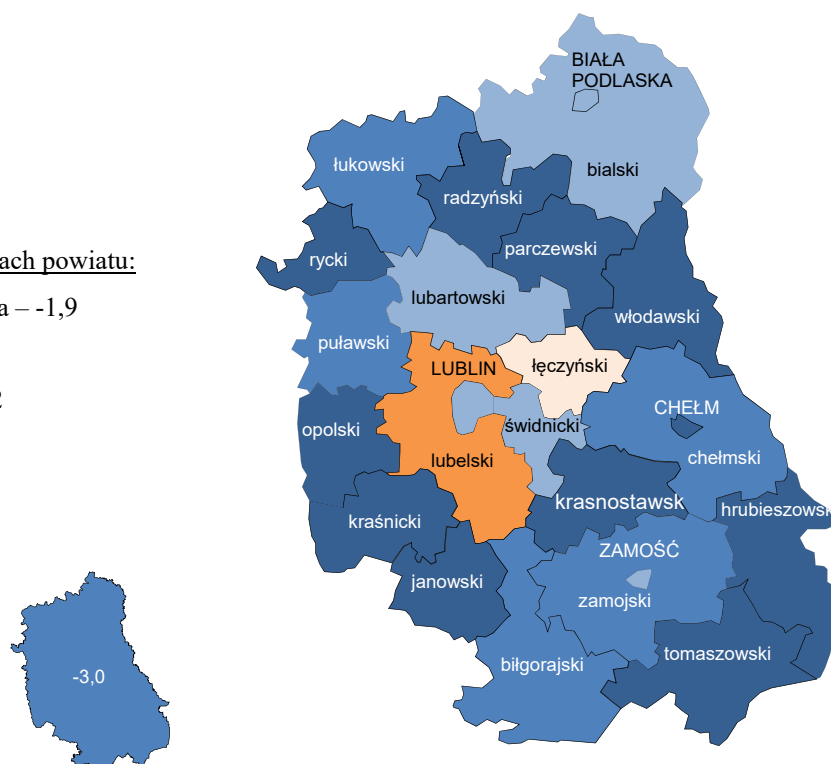

Mapa 2. RÓŻNICA W STANIE LUDNOŚCI W LATACH 2015-2016
(stan w dniu 31 XII)

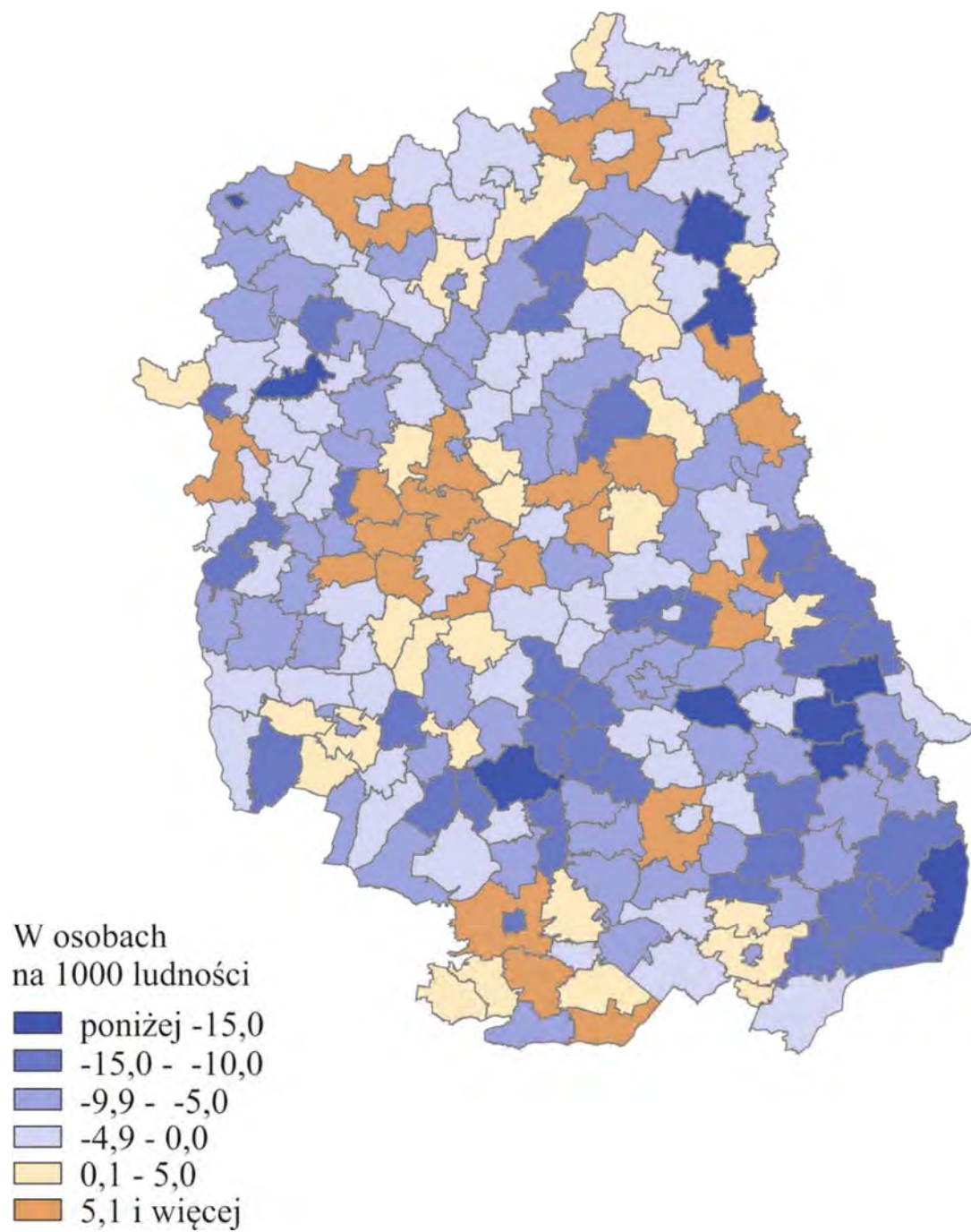

Miasta na prawach powiatu:

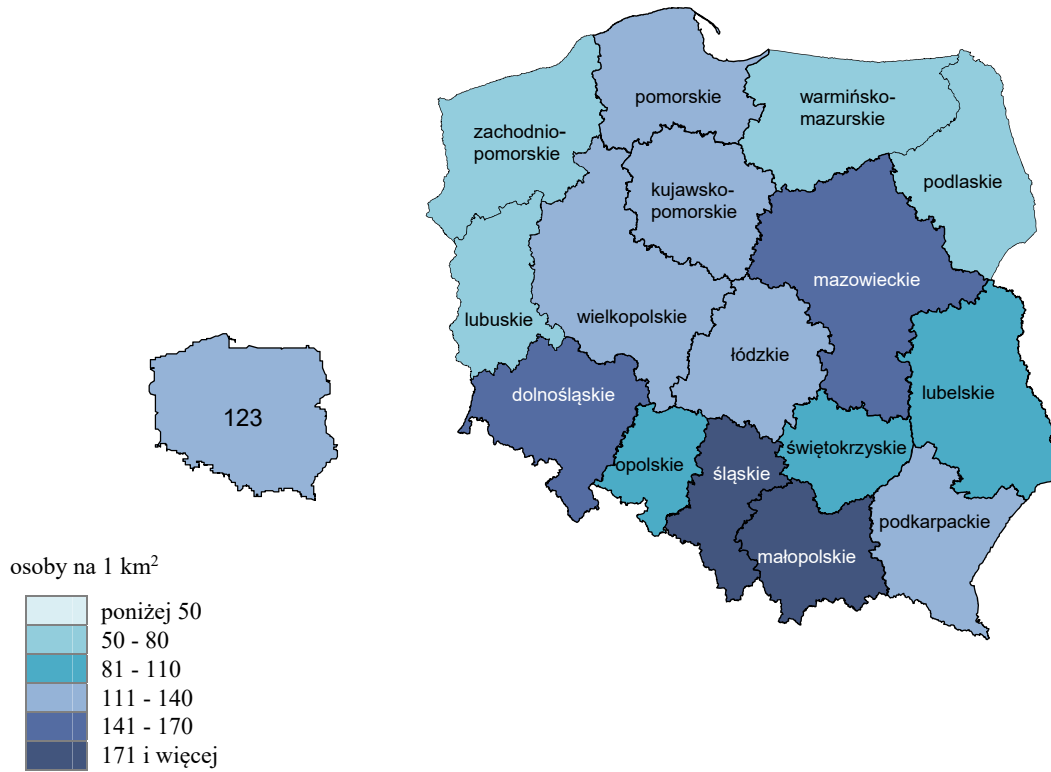
- Biała Podlaska – -1,9
- Chełm – -8,4
- Lublin – -0,8
- Zamość – -2,2

Mapa 2. RÓŻNICA W STANIE LUDNOŚCI W LATACH 2015-2016 (dok.)
(stan w dniu 31 XII)

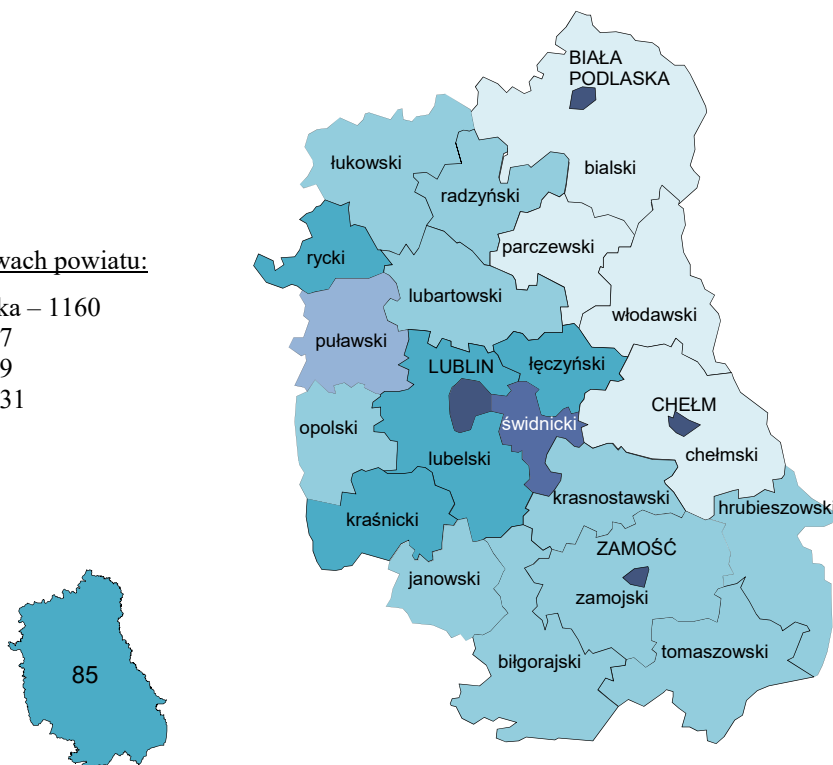

Mapa 3. **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2016 R.**
(stan w dniu 31 XII)

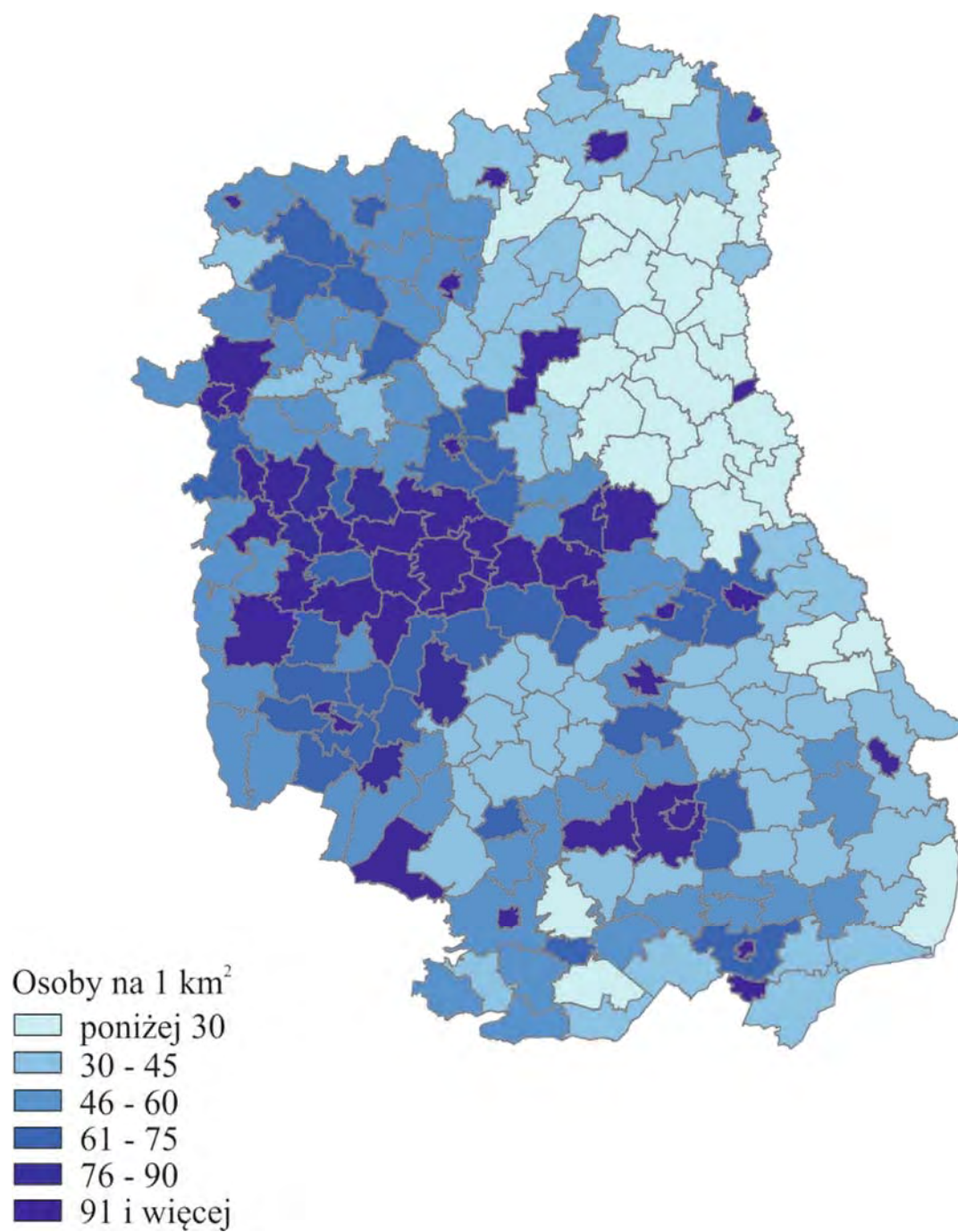

Miasta na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 1160
- Chełm – 1807
- Lublin – 2309
- Zamość – 2131

Mapa 3. **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2016 R. (dok.)**
(stan w dniu 31 XII)

Mapa 4. LICZBA Kobiet PRZYPADAJĄCA NA 100 MĘŻCZYŹN W 2016 R.
(stan w dniu 31 XII)

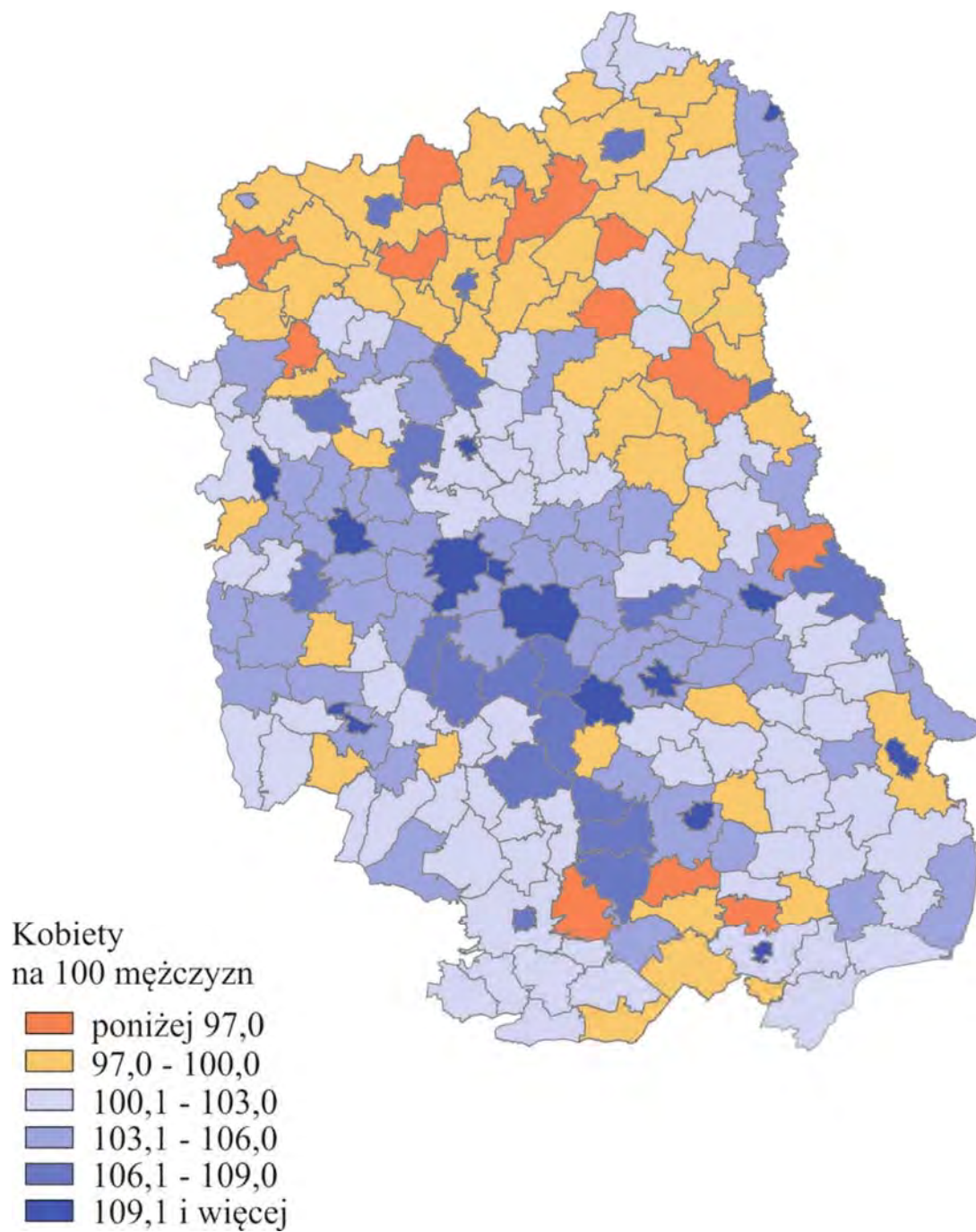
Miasta na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 109
- Chełm – 113
- Lublin – 117
- Zamość – 112

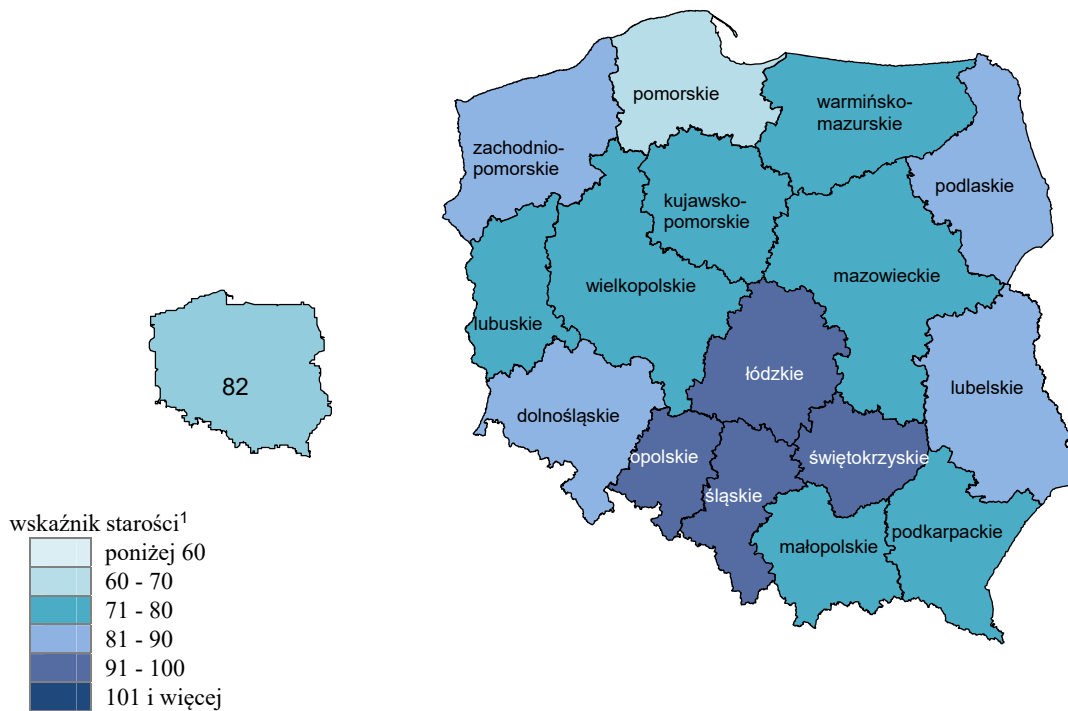

Mapa 4. LICZBA KOBIET PRZYPADAJĄCA NA 100 MĘŻCZYŹN
W 2016 R. (dok.)
(stan w dniu 31 XII)

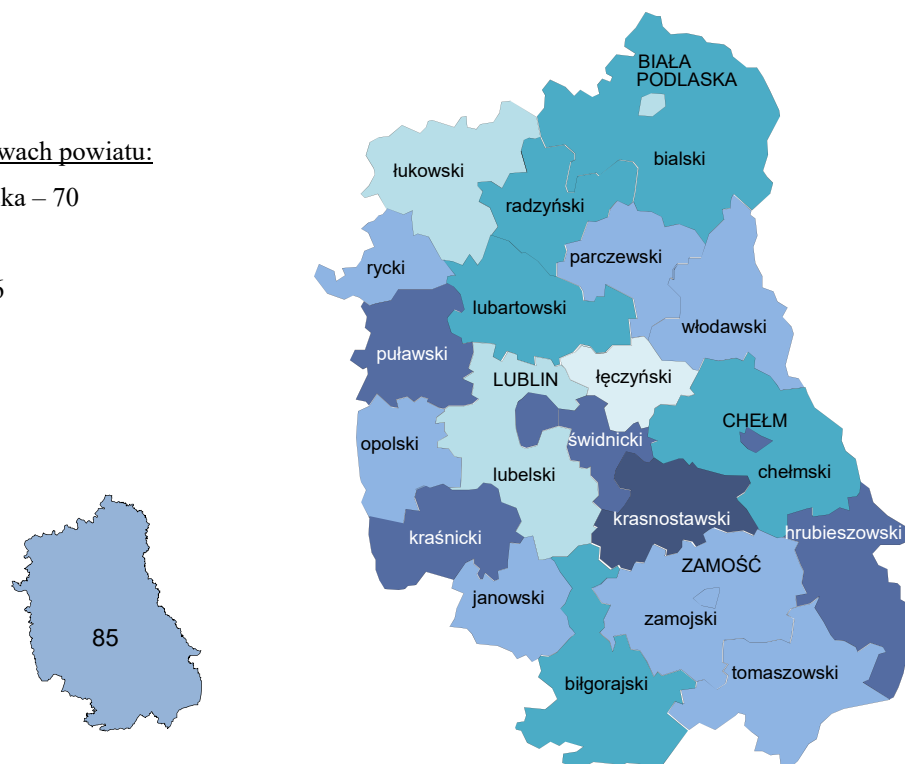

Mapa 5. STARZENIE SIĘ LUDNOŚCI W 2016 R.
(stan w dniu 31 XII)

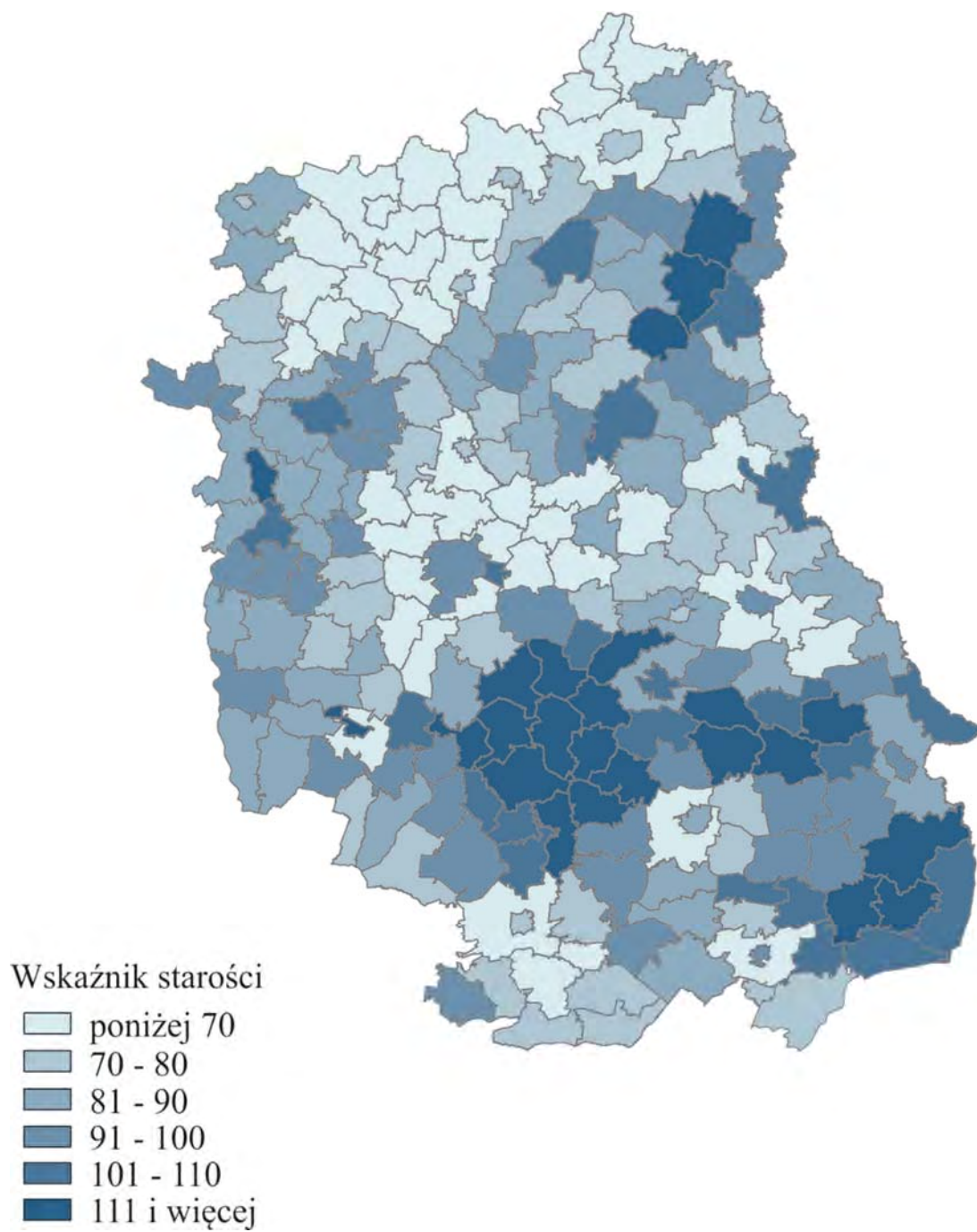
Miasta na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 70
- Chełm – 99
- Lublin – 99
- Zamość – 86

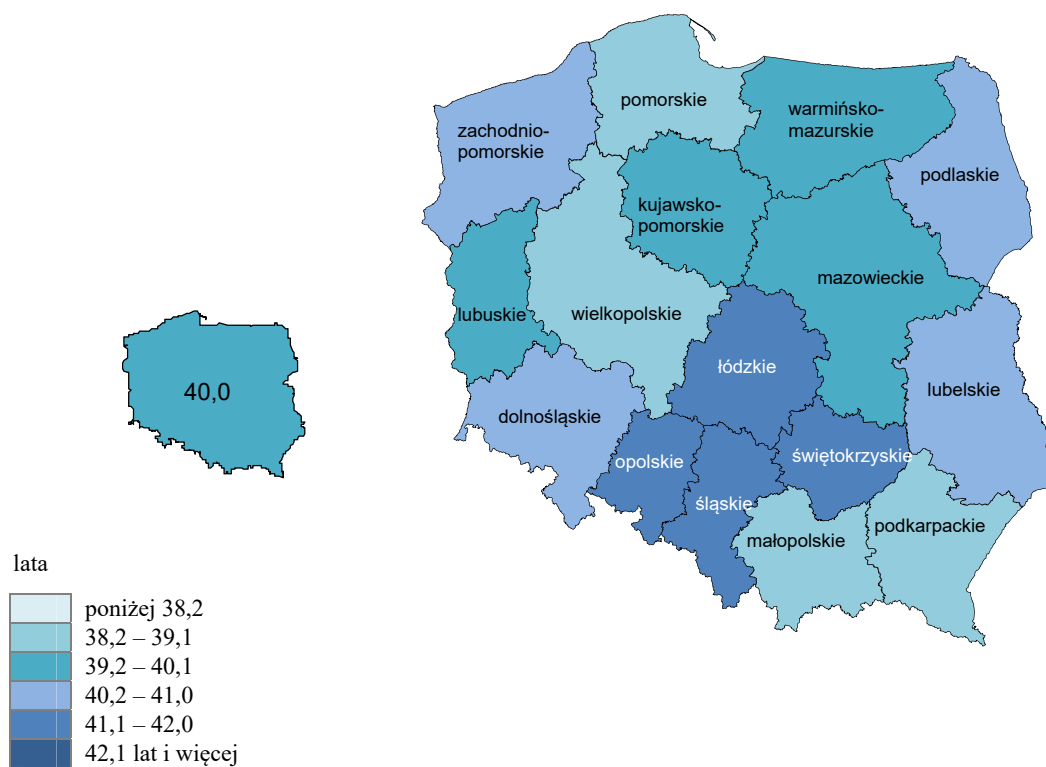
¹ Relacja liczby ludności w wieku 65 lat i więcej do liczby dzieci i młodzieży w wieku poniżej 20 lat.

Mapa 5. STARZENIE SIĘ LUDNOŚCI W 2016 ROKU (dok.)
(stan w dniu 31 XII)

Mapa 6. MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI W 2016 R.

(stan w dniu 31 XII)

Miasta na prawach powiatu:

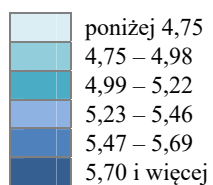
- Biała Podlaska – 39,6
- Chełm – 42,3
- Lublin – 41,3
- Zamość – 41,0

Mapa 7. MAŁŻEŃSTWA W 2016 R.

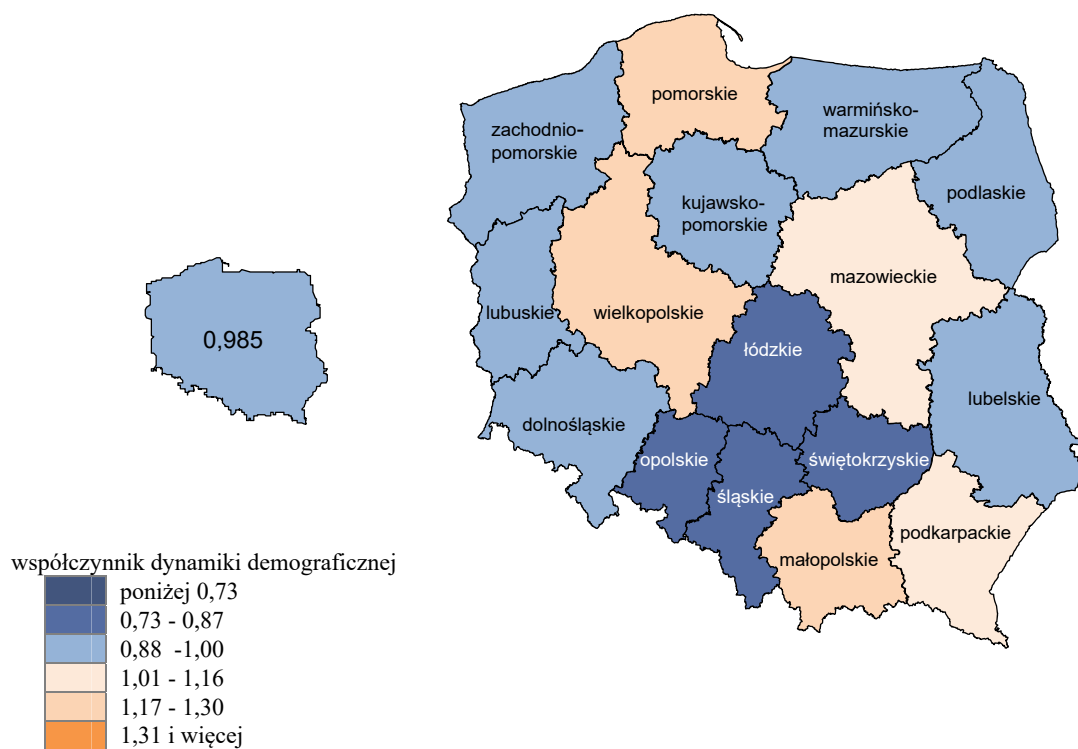
małżeństwa na 1000 ludności

Miasta na prawach powiatu:

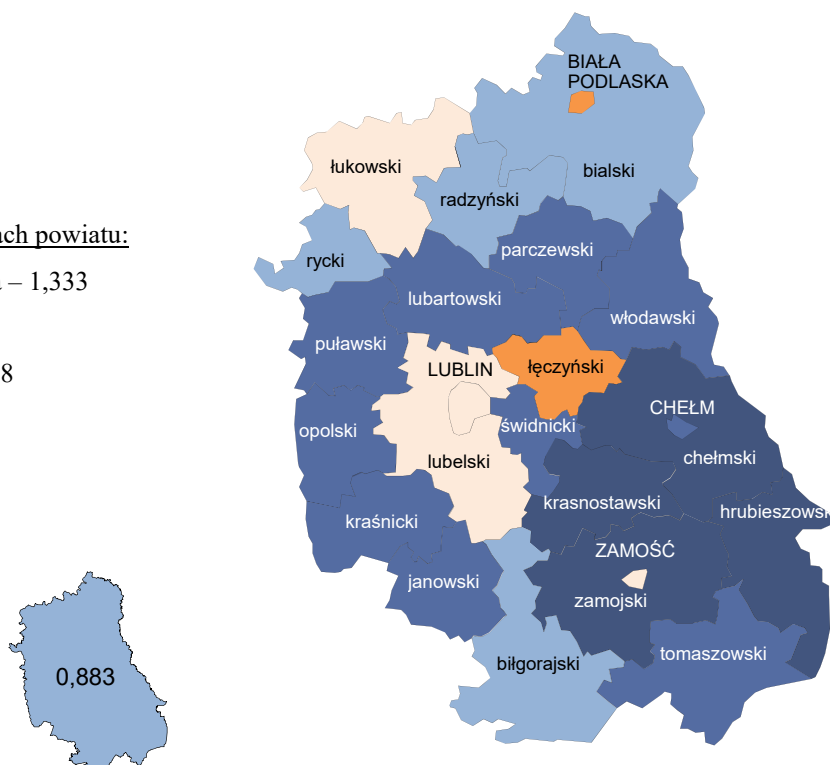
- Biała Podlaska – 4,77
- Chełm – 4,96
- Lublin – 4,85
- Zamość – 4,77

Mapa 8. DYNAMIKA DEMOGRAFICZNA W 2016 R.

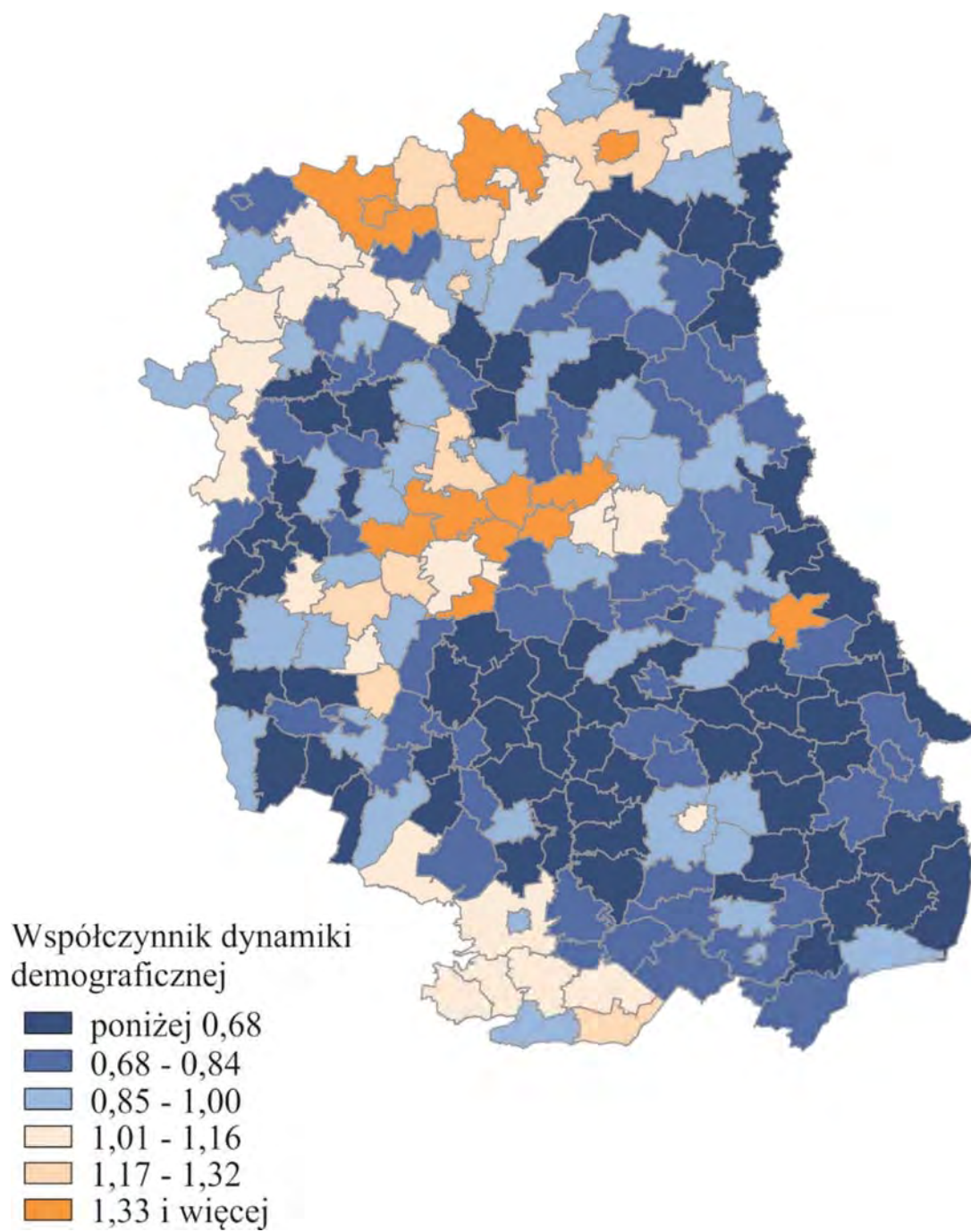

Miasta na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 1,333
- Chełm – 0,772
- Lublin – 1,044
- Zamość – 1,078

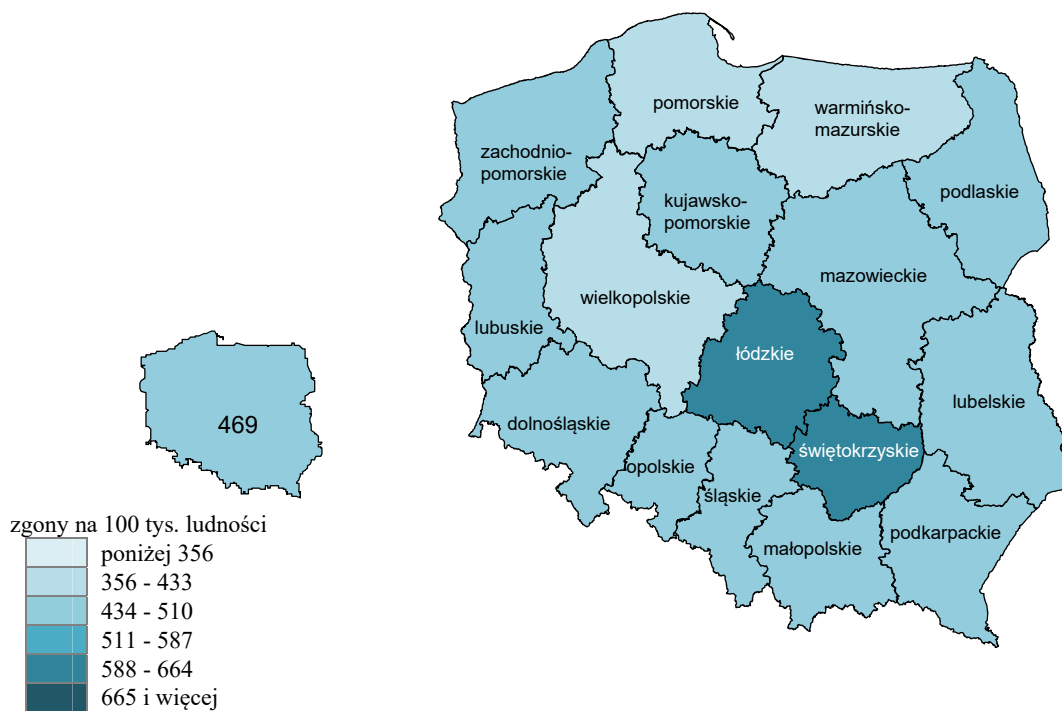

Mapa 8. DYNAMIKA DEMOGRAFICZNA W 2016 R. (dok.)

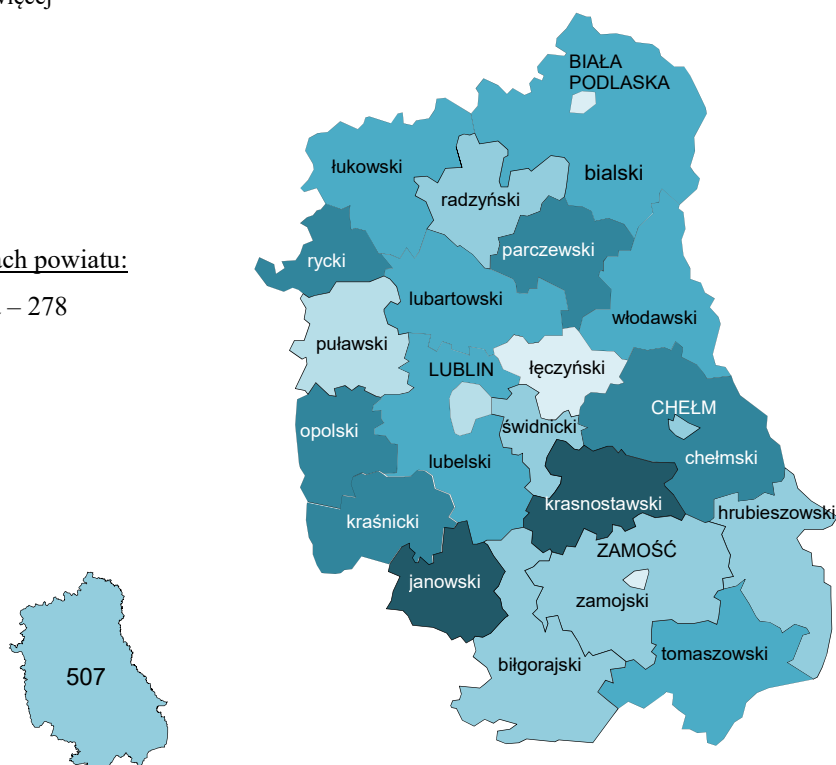
Mapa 9. ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ ZGONU W 2015 R.

Choroby układu krążenia

Miasta na prawach powiatu:

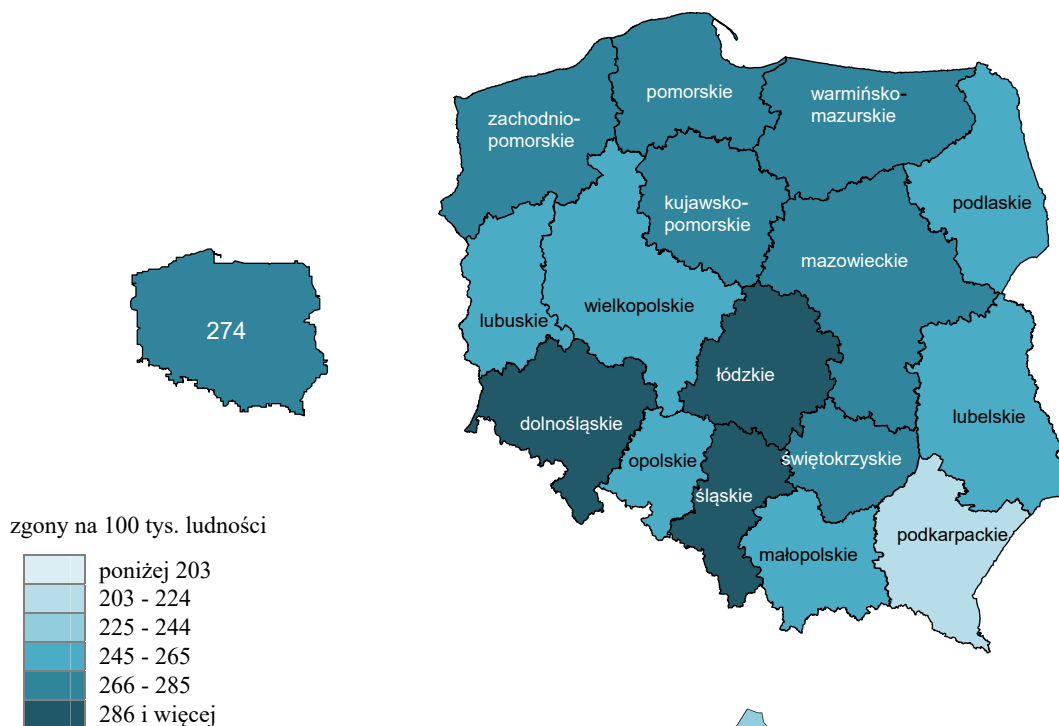
- Biała Podlaska – 278
- Chełm – 443
- Lublin – 428
- Zamość – 322

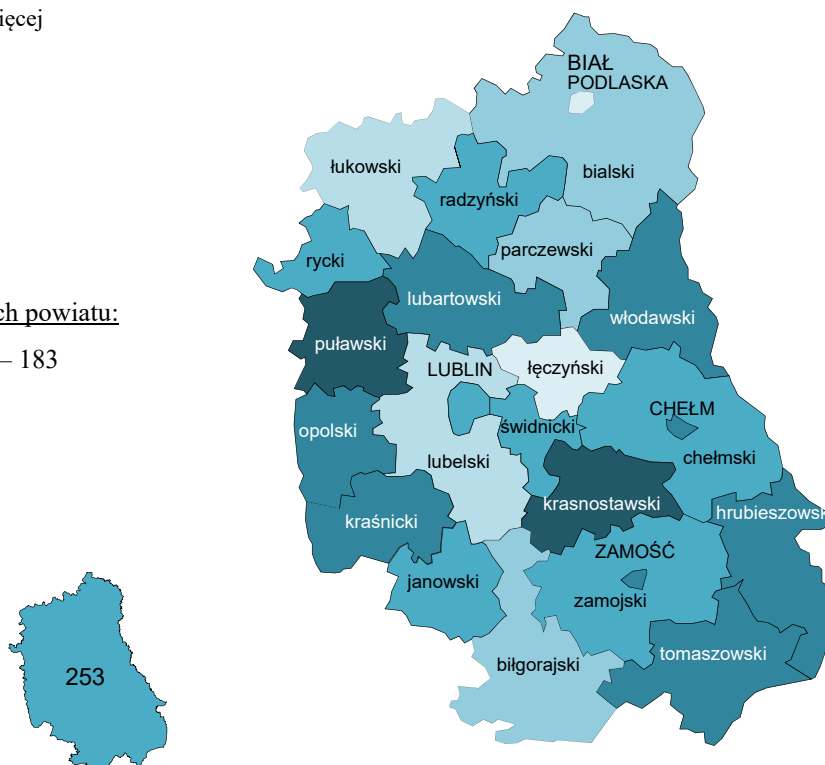
Mapa 9. ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ ZGONU W 2015 R
(dok.)

Nowotwory

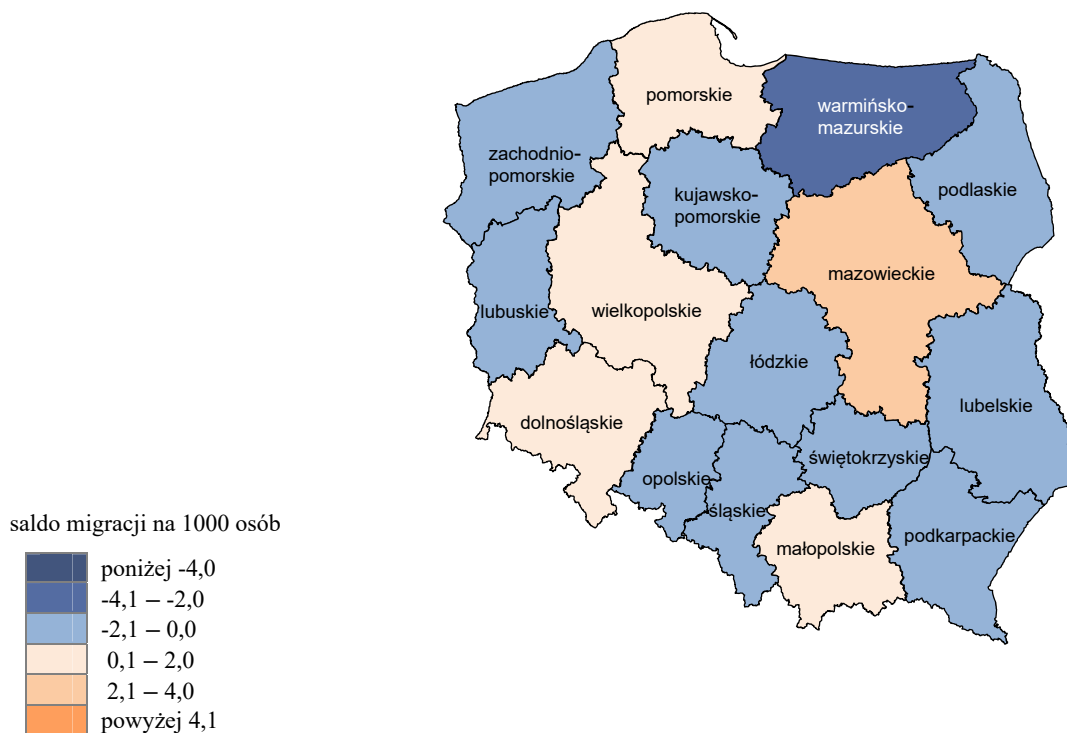

Miasta na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 183
- Chełm – 277
- Lublin – 262
- Zamość – 283

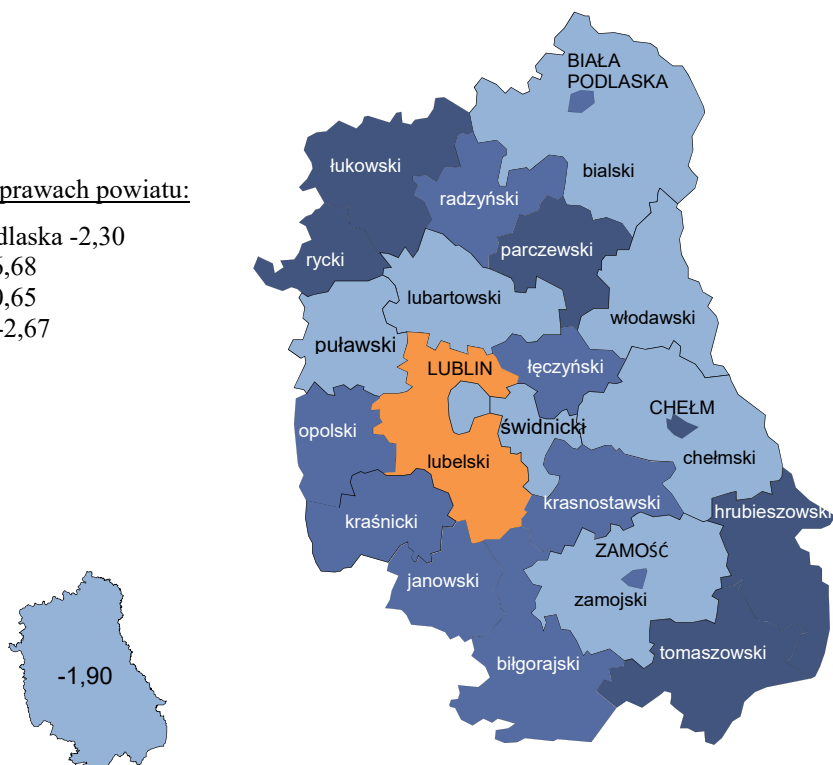

Mapa 10 MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2016 R.

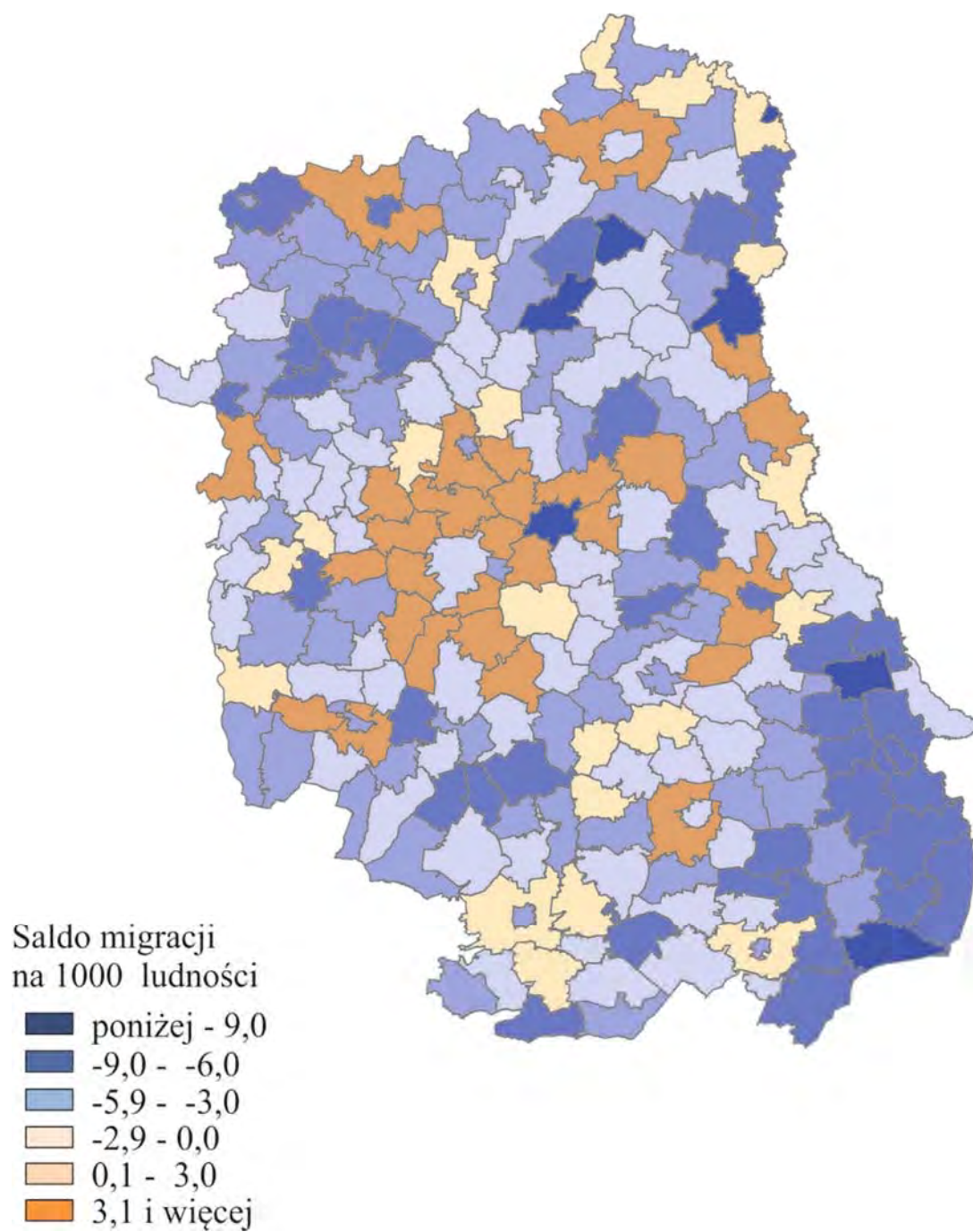

Miasta na prawach powiatu:

- Biała Podlaska -2,30
- Chełm -6,68
- Lublin -0,65
- Zamość -2,67

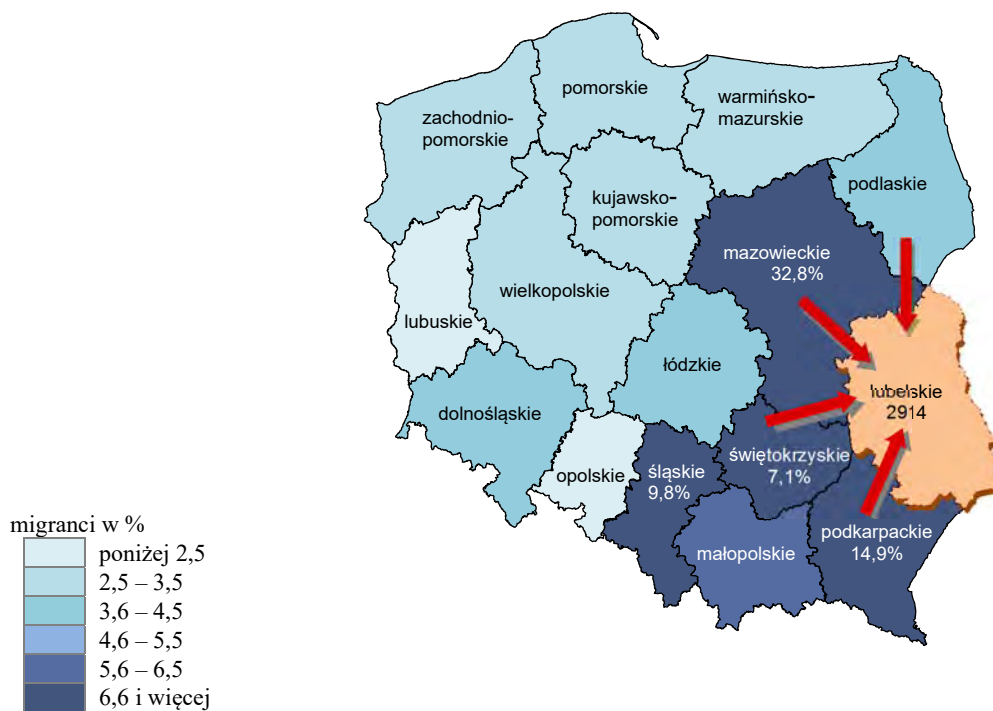

Mapa 10. MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2016 R. (dok.)

Mapa 11. **MIGRACJE MIĘDZYWOJEWÓDZKIE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2016 R.OKU**

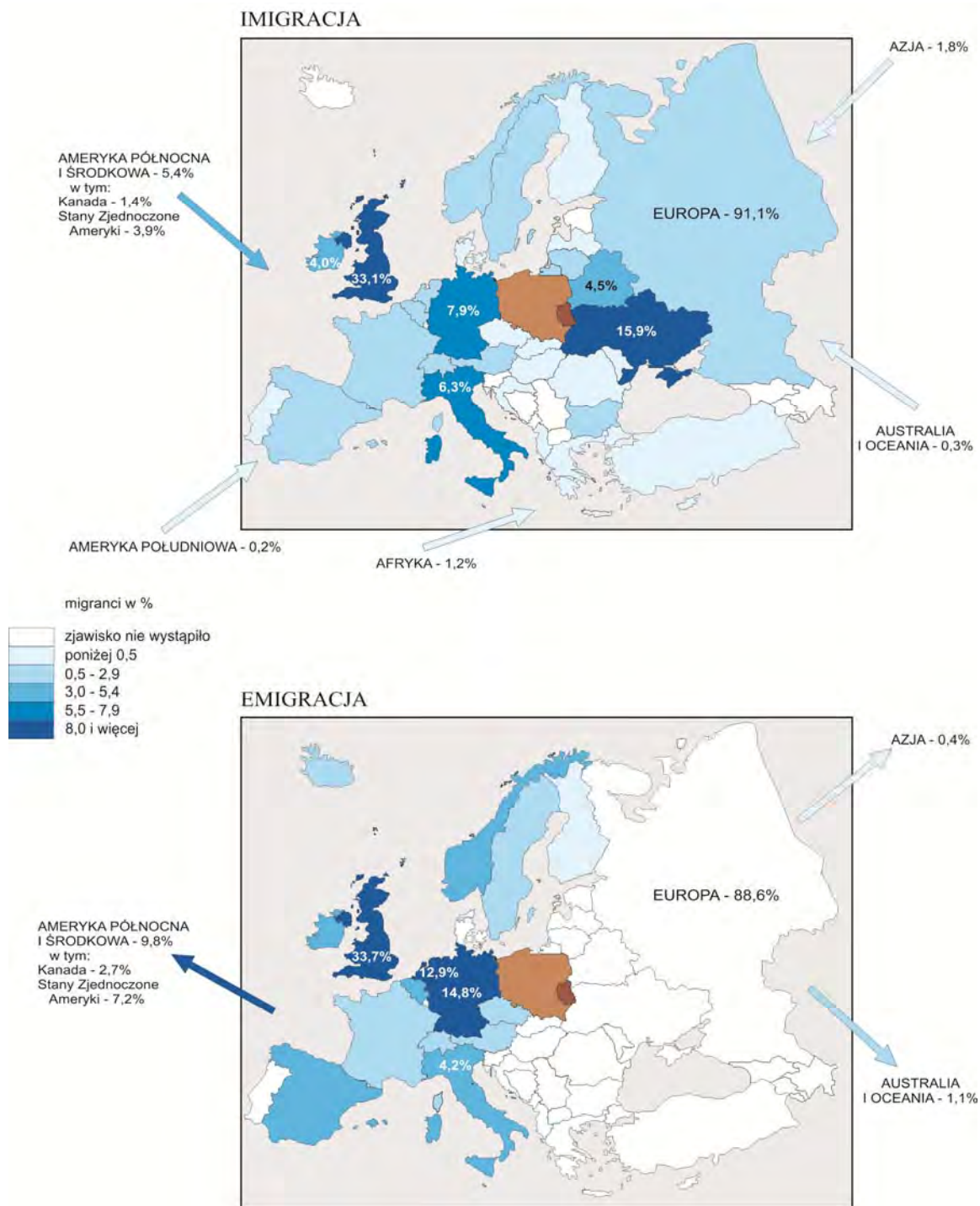
Napływ do województwa lubelskiego

Odływ z województwa lubelskiego

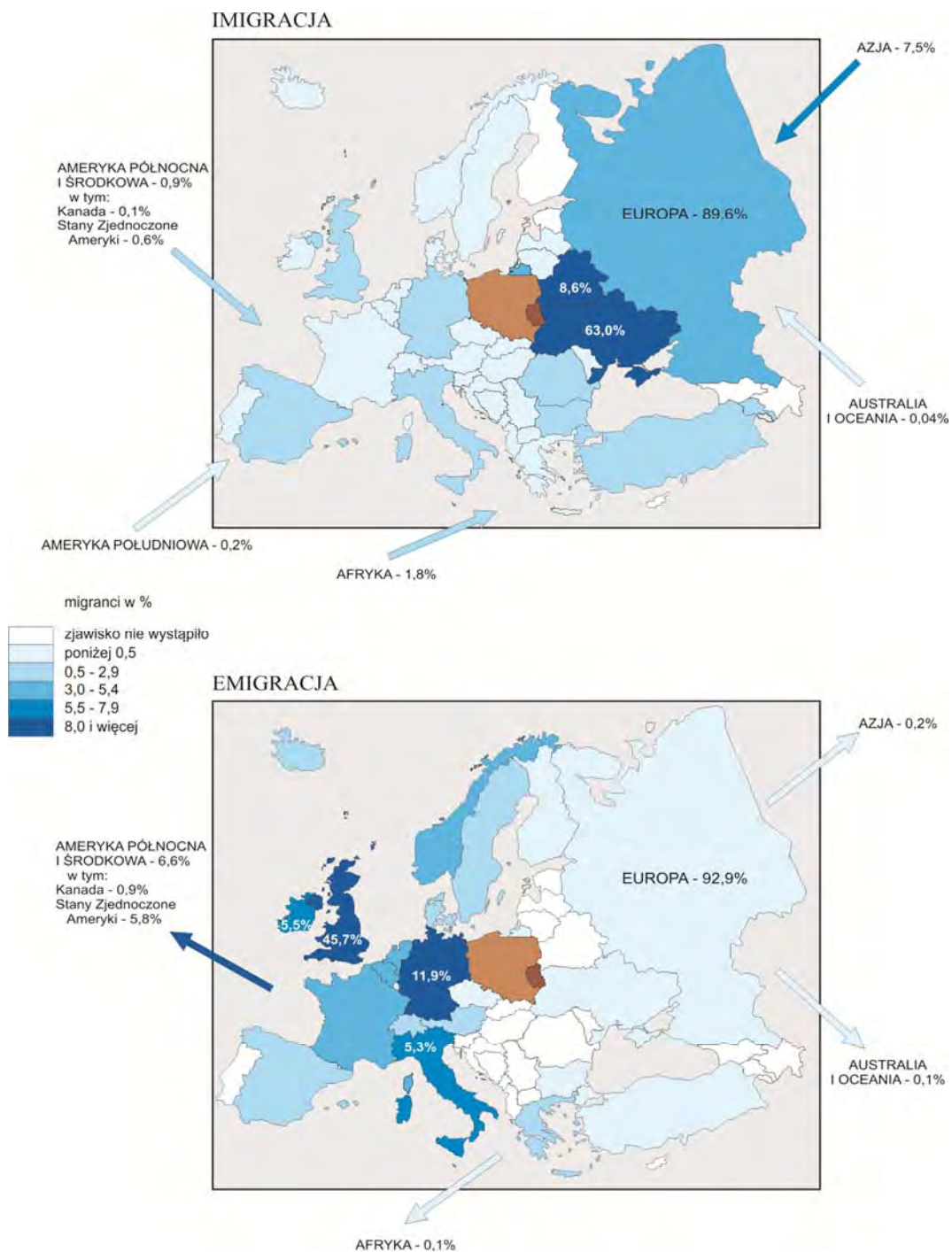

Mapa 12. MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2016 R. DOTYCZĄCE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

**Mapa 13 MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY
PONAD 3 MIESIĄCE - IMIGRANCI I PONAD 6 MIESIĘCY – EMIGRANCI -
DOTYCZĄCE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO**
(stan w dniu 31 XII 2016 roku)

CZEŚĆ III

TABLICE STATYSTYCZNE

Szczegółowe tablice dotyczące stanu i struktury ludności, ruchu naturalnego i wędrówkowego ludności dostępne są na stronie internetowej GUS www.stat.gov.pl w Bazie Demografia <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/> oraz w Banku Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000			2016		
	Polska	województwo lubelskie		Polska	województwo lubelskie	
	ogółem		Polska =100	ogółem		Polska =100
Powierzchnia w km ²	312685	25114	8,0	312 679	25122	8,0
Ludność (stan w dniu 31 XII)	38253955	2206200	5,8	38432992	2133340	5,6
mężczyźni.....	18537339	1072803	5,8	18593166	1033740	5,6
kobiety	19716616	1133397	5,7	19839826	1099600	5,5
w wieku rozrodczym (15 – 49 lat).....	10094351	556098	5,5	9128622	500835	5,5
w miastach	23670259	1028876	4,3	23129492	989469	4,3
mężczyźni	11270947	488684	4,3	10964940	466533	4,3
kobiety	12399312	540192	4,4	12164552	522936	4,3
na wsi	14583696	1177324	8,1	15303500	1143871	7,5
mężczyźni	7266392	584119	8,0	7628226	567207	7,4
kobiety	7317304	593205	8,1	7675274	576664	7,5
Na 100 mężczyzn przypada kobiet:						
ogółem	106	106	x	107	106	x
w miastach.....	110	111	x	111	112	x
na wsi.....	101	102	x	101	102	x
Udział ludności miejskiej w %	61,9	46,6	x	60,2	46,4	x
Ludność na 1 km ² ogółem	122	88	x	123	85	x
w miastach.....	1122	1068	x	1060	981	x
na wsi.....	50	49	x	53	47	x
Ludność według:						
biologicznych grup wieku						
0 – 14 lat	7294451	441599	6,1	5773364	312297	5,4
15 – 64.....	26233729	1463191	5,6	26356223	1460360	5,5
65 lat i więcej	4725775	301410	6,4	6303405	360683	5,7
struktura ludności według biologicznych grup wieku:						
0 – 14 lat	19,1	20,0	x	15,0	14,6	x
15 – 64.....	68,6	66,3	x	68,6	68,5	x
65 lat i więcej	12,4	13,7	x	16,4	16,9	x
edukacyjnych grup wieku						
3 – 6 lat	1738539	105123	6,0	1570318	83349	5,3
7 – 12.....	3204263	195335	6,1	2376841	130045	5,5
13 – 15.....	1862888	112254	6,0	1071145	62077	5,8
16 – 18.....	2044878	121436	5,9	1146643	68035	5,9
19 – 24 lata	3765090	208006	5,5	2708651	162468	6,0

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000			2016		
	Polska	województwo lubelskie		Polska	województwo lubelskie	
	ogółem		Polska=100	ogółem		Polska=100
Mediana wieku:						
mężczyźni	33,4	33,0	x	38,6	38,3	x
kobiety.....	37,4	37,3	x	41,9	42,4	x
Współczynnik						
starości demograficznej.....	12,4	13,7	x	15,8	16,4	x
Wskaźnik starości.....	44,4	47,1	x	78,6	80,9	x
Małżeństwa	211150	12561	5,9	193455	10654	5,5
na 1000 ludności.....	5,52	5,67	x	5,03	4,99	x
Separacje	1340	35	2,6	1612	82	5,1
na 100 tys. ludności	3,50	1,58	x	4,20	3,84	x
Rozwody.....	42770	1712	4,0	63497	3129	4,9
na 100 tys. ludności	111,8	77,2	x	165,2	146,5	x
Urodzenia żywe.....	378348	23111	6,1	382257	19666	5,1
na 1000 ludności.....	9,89	10,42	x	9,95	9,21	x
Zgony ogółem.....	368028	23228	6,3	388009	22284	5,8
na 1000 ludności.....	9,62	10,48	x	10,10	10,43	x
Zgony niemowląt	3068	185	6,0	1522	69	4,5
na 1000 urodzeń żywych	8,11	8,00	x	3,98	3,51	x
Przyrost naturalny	10320	-117	x	-5752	-2618	x
na 1000 ludności.....	0,27	-0,05	x	-0,15	-1,23	x
Współczynnik:						
dynamiki demograficznej	1,028	0,995	x	0,985	0,883	x
dzietności ogólnej	1,367	1,502	x	1,357	1,271	x
reprodukcji brutto	0,663	0,722	x	0,661	0,626	x
Migracje wewnętrzne pobyt stały						
napływ.....	394093	23107	5,9	378196	18589	4,9
odpływ.....	394093	26076	6,6	378196	23041	6,1
Migracje zagraniczne pobyt stały						
napływ.....	7331	147	2,0	13475	649	4,8
odpływ.....	2699	260	1,0	11970	264	2,2
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały.....	-19668	-3082	x	1505	-4067	x
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	-0,51	-1,39	x	0,04	-1,9	x

TABLICE PRZEGLĄDOWE

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2016 R.
A. STAN LUDNOŚCI I WYBRANE WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE

WOJEWÓDZTWA	Ludność stan w dniu 31 XII	Przyrost roczny lud- ności		Na 100 mężczyzn przypada kobiet	Ludność na 1 km ²	Mediana wieku		Współczynniki	
		w oso- bach	na 1000 ludności			męż- czyzn	kobiet	dziętno- ści ogólnej	repro- dukcji brutto
OGÓLEM									
Polska	38432992	-4247	-0,1	107	123	38,6	41,9	1,357	0,660
Dolnośląskie.....	2903710	-497	-0,2	108	146	39,3	42,8	1,286	0,623
Kujawsko-pomorskie....	2083927	-2283	-1,1	106	116	38,4	41,8	1,318	0,646
Lubelskie	2133340	-6386	-3,0	106	85	38,3	42,4	1,271	0,626
Lubuskie.....	1017376	-699	-0,7	105	73	38,5	41,5	1,326	0,646
Łódzkie.....	2485323	-8280	-3,3	110	136	39,7	44,4	1,324	0,640
Małopolskie	3382260	9642	2,9	106	223	37,6	40,5	1,397	0,677
Mazowieckie.....	5365898	16784	3,1	109	151	38,3	41,5	1,482	0,724
Opolskie	993036	-2975	-3,0	107	106	40,3	43,6	1,201	0,585
Podkarpackie	2127656	-1	0,0	104	119	37,6	40,6	1,254	0,610
Podlaskie.....	1186625	-2175	-1,8	105	59	38,5	42,3	1,303	0,634
Pomorskie	2315611	7901	3,4	105	126	37,7	40,3	1,506	0,731
Śląskie.....	4559164	-11685	-2,6	107	370	39,9	43,5	1,323	0,641
Świętokrzyskie	1252900	-4279	-3,4	105	107	39,7	43,4	1,203	0,587
Warmińsko-mazurskie..	1436367	-3308	-2,3	104	59	37,9	41,1	1,284	0,630
Wielkopolskie	3481625	6302	1,8	106	117	37,5	40,5	1,466	0,710
Zachodniopomorskie....	1708174	-2308	-1,4	106	75	39,2	42,4	1,296	0,632
MIASTA									
Polska	23129492	-36937	-1,6	111	1060	39,4	43,5	1,325	0,644
Dolnośląskie.....	2002118	-6833	-3,4	111	926	39,8	44,2	1,271	0,615
Kujawsko-pomorskie....	1239291	-4838	-3,9	111	1495	39,4	43,9	1,283	0,628
Lubelskie	989469	1435	1,5	112	981	38,9	43,8	1,236	0,607
Lubuskie.....	660397	-924	-1,4	109	761	39,0	42,7	1,314	0,645
Łódzkie.....	1563595	-9267	-5,9	115	1350	40,3	46,3	1,287	0,623
Małopolskie	1637397	2496	1,5	111	989	38,8	42,7	1,345	0,663
Mazowieckie.....	3449513	11288	3,3	114	1591	38,8	42,4	1,458	0,711
Opolskie	515006	-2171	-4,2	110	674	40,6	45,0	1,201	0,592
Podkarpackie	876148	-1523	-1,7	109	732	38,6	42,4	1,185	0,567
Podlaskie.....	719662	-228	-0,3	110	778	38,2	42,5	1,266	0,616
Pomorskie	1486811	92	0,1	109	1393	39,1	42,6	1,438	0,696
Śląskie.....	3510034	-15255	-4,3	108	926	40,3	44,3	1,310	0,632
Świętokrzyskie	558422	-2797	-5,0	111	829	40,7	46,1	1,116	0,538
Warmińsko-mazurskie..	847949	-2436	-2,9	110	1418	38,7	42,9	1,216	0,592
Wielkopolskie	1903630	-3269	-1,7	110	1242	38,6	42,6	1,398	0,673
Zachodniopomorskie....	1170050	-2707	-2,3	109	827	40,0	43,9	1,253	0,611
WIEŚ									
Polska	15303500	32690	2,1	101	53	37,4	39,5	1,393	0,680
Dolnośląskie.....	901592	6336	7,0	101	51	38,1	39,9	1,314	0,639
Kujawsko-pomorskie....	844636	2555	3,0	100	49	37,0	38,9	1,359	0,667
Lubelskie	1143871	-7821	-6,8	102	47	37,8	41,0	1,294	0,639
Lubuskie.....	356979	225	0,6	100	27	37,6	39,4	1,334	0,643
Łódzkie.....	921728	987	1,1	102	54	38,7	41,4	1,376	0,665
Małopolskie	1744863	7146	4,1	101	129	36,3	38,3	1,431	0,684
Mazowieckie.....	1916385	5496	2,9	101	57	37,4	39,7	1,484	0,728
Opolskie	478030	-804	-1,7	103	55	40,1	42,1	1,197	0,576
Podkarpackie	1251508	1522	1,2	101	75	37,0	39,3	1,293	0,635
Podlaskie.....	466963	-1947	-4,2	98	24	39,1	41,9	1,352	0,658
Pomorskie	828800	7809	9,4	98	48	35,0	36,1	1,593	0,778
Śląskie.....	1049130	3570	3,4	104	123	38,7	41,1	1,364	0,671
Świętokrzyskie	694478	-1482	-2,1	101	63	38,8	41,3	1,264	0,622
Warmińsko-mazurskie..	588418	-872	-1,5	97	25	36,7	38,4	1,367	0,678
Wielkopolskie	1577995	9571	6,1	100	56	36,2	38,1	1,540	0,751
Zachodniopomorskie....	538124	399	0,7	98	25	37,5	39,2	1,369	0,666

TABLICE PRZEGLĄDOWE

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2016 R.
B. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

WOJEWÓDZTWA	Małżeń- stwa	Rozwo- dy ^a	Urodze- nia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Małżeń- stwa	Rozwo- dy	Urodze- nia żywe	Zgony	Przyrost natural- ny	Zgony nie- mowląt na 1000 urodzeń żywych
				ogółem	w tym nie- mowląt							
OGÓLEM												
Polska	193455	63497	382257	388009	1522	-5752	5,03	1,65	9,95	10,10	-0,15	3,98
Dolnośląskie.....	13872	5077	27452	30566	105	-3114	4,78	1,75	9,45	10,53	-1,07	3,82
Kujawsko-pomorskie..	10395	3743	19840	20525	88	-685	4,99	1,80	9,52	9,85	-0,33	4,44
Lubelskie	10654	3129	19666	22284	69	-2618	4,99	1,47	9,21	10,43	-1,23	3,51
Lubuskie.....	5060	1885	9734	9955	57	-221	4,97	1,85	9,57	9,78	-0,22	5,86
Łódzkie.....	11712	4086	22794	30213	86	-7419	4,71	1,64	9,16	12,14	-2,98	3,77
Małopolskie.....	18001	4641	36331	30716	122	5615	5,33	1,37	10,76	9,10	1,66	3,36
Mazowieckie.....	26696	8569	59586	54867	195	4719	4,98	1,60	11,12	10,24	0,88	3,27
Opolskie.....	4828	1435	8634	10006	40	-1372	4,85	1,44	8,68	10,06	-1,38	4,63
Podkarpackie.....	11114	2506	20262	19103	91	1159	5,23	1,18	9,53	8,98	0,54	4,49
Podlaskie.....	6279	1815	11373	12271	38	-898	5,29	1,53	9,58	10,33	-0,76	3,34
Pomorskie.....	12401	3851	25865	21145	94	4720	5,36	1,67	11,19	9,15	2,04	3,63
Śląskie.....	22970	8185	42742	48958	190	-6216	5,03	1,79	9,36	10,73	-1,36	4,45
Świętokrzyskie.....	5995	1799	10610	13948	45	-3338	4,78	1,43	8,46	11,12	-2,66	4,24
Warmińsko-mazurskie	6693	2661	13443	14078	67	-635	4,65	1,85	9,35	9,79	-0,44	4,98
Wielkopolskie.....	18529	6082	38237	32327	158	5910	5,33	1,75	10,99	9,30	1,70	4,13
Zachodniopomorskie..	8256	3130	15688	17047	77	-1359	4,83	1,83	9,18	9,98	-0,80	4,91
MIASTA												
Polska	114612	45904	226296	236749	876	-10453	4,95	1,98	9,78	10,23	-0,45	3,87
Dolnośląskie.....	9464	3979	18775	21684	70	-2909	4,72	1,99	9,37	10,82	-1,45	3,73
Kujawsko-pomorskie..	6020	2544	11446	12788	52	-1342	4,85	2,05	9,22	10,30	-1,08	4,54
Lubelskie	4836	1898	9135	9103	34	32	4,88	1,91	9,21	9,18	0,03	3,72
Lubuskie.....	3307	1385	6255	6446	40	-191	5,00	2,10	9,47	9,75	-0,29	6,39
Łódzkie.....	7206	3154	13988	19375	54	-5387	4,60	2,01	8,92	12,36	-3,44	3,86
Małopolskie.....	8506	3052	17417	15531	40	1886	5,20	1,87	10,65	9,50	1,15	2,30
Mazowieckie.....	16883	6665	39367	34758	127	4609	4,90	1,94	11,43	10,09	1,34	3,23
Opolskie.....	2457	934	4388	5148	24	-760	4,76	1,81	8,50	9,97	-1,47	5,47
Podkarpackie.....	4431	1461	8056	7458	32	598	5,05	1,67	9,18	8,50	0,68	3,97
Podlaskie.....	3852	1384	7078	6208	24	870	5,35	1,92	9,83	8,62	1,21	3,39
Pomorskie.....	7891	2954	15822	14736	52	1086	5,31	1,99	10,64	9,91	0,73	3,29
Śląskie.....	17645	6975	32329	38465	136	-6136	5,02	1,98	9,19	10,93	-1,74	4,21
Świętokrzyskie.....	2527	1092	4347	5981	18	-1634	4,52	1,95	7,77	10,69	-2,92	4,14
Warmińsko-mazurskie	3809	1884	7550	8391	39	-841	4,49	2,22	8,89	9,88	-0,99	5,17
Wielkopolskie.....	10095	4102	19982	18643	87	1339	5,30	2,15	10,48	9,78	0,70	4,35
Zachodniopomorskie..	5683	2441	10361	12034	47	-1673	4,85	2,08	8,84	10,27	-1,43	4,54
WIEŚ												
Polska	78843	16690	155961	151260	646	4701	5,16	1,09	10,21	9,90	0,31	4,14
Dolnośląskie.....	4408	1098	8677	8882	35	-205	4,90	1,22	9,65	9,88	-0,23	4,03
Kujawsko-pomorskie..	4375	1199	8394	7737	36	657	5,19	1,42	9,96	9,18	0,78	4,29
Lubelskie	5818	1231	10531	13181	35	-2650	5,09	1,08	9,20	11,52	-2,32	3,32
Lubuskie.....	1753	500	3479	3509	17	-30	4,92	1,40	9,76	9,84	-0,08	4,89
Łódzkie.....	4506	932	8806	10838	32	-2032	4,89	1,01	9,57	11,77	-2,21	3,63
Małopolskie.....	9495	1589	18914	15185	82	3729	5,45	0,91	10,86	8,72	2,14	4,34
Mazowieckie.....	9813	1904	20219	20109	68	110	5,13	1,00	10,57	10,51	0,06	3,36
Opolskie.....	2371	501	4246	4858	16	-612	4,96	1,05	8,88	10,15	-1,28	3,77
Podkarpackie.....	6683	1045	12206	11645	59	561	5,35	0,84	9,77	9,32	0,45	4,83
Podlaskie.....	2427	431	4295	6063	14	-1768	5,19	0,92	9,18	12,96	-3,78	3,26
Pomorskie.....	4510	897	10043	6409	42	3634	5,47	1,09	12,18	7,77	4,41	4,18
Śląskie.....	5325	1210	10413	10493	54	-80	5,09	1,16	9,95	10,02	-0,08	5,19
Świętokrzyskie.....	3468	707	6263	7967	27	-1704	4,99	1,02	9,01	11,46	-2,45	4,31
Warmińsko-mazurskie	2884	777	5893	5687	28	206	4,90	1,32	10,01	9,66	0,35	4,75
Wielkopolskie.....	8434	1980	18255	13684	71	4571	5,37	1,26	11,61	8,71	2,91	3,89
Zachodniopomorskie..	2573	689	5327	5013	30	314	4,79	1,28	9,91	9,33	0,58	5,63

a W podziale według miejsca zamieszkania nie uwzględniono rozwodów udzielonych małżonkom zamieszkałym za granicą.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

II. WOJEWÓDZTWO NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2016 R.
C. MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

WOJEWÓDZTWA	Migracje wewnętrzne			Migracje zagraniczna			saldo migracji	
	napływ	odpływ	saldo	imigracja	emigracja	saldo	ogółem	na 1000 ludności
OGÓŁEM								
Polska	378196	378196	x	13475	11970	1505	1505	0,04
Dolnośląskie	31935	29276	2659	1243	1093	150	2809	-0,77
Kujawsko-pomorskie	20312	22031	-1719	546	449	97	-1622	1,09
Lubelskie	18589	23041	-4452	649	264	385	-4067	-1,39
Lubuskie	10657	11397	-740	357	448	-91	-831	-1,38
Łódzkie	20058	21753	-1695	623	345	278	-1417	-1,90
Małopolskie	29587	26211	3376	1401	1105	296	3672	-1,08
Mazowieckie	59661	48494	11167	2150	367	1783	12950	2,42
Opolskie	9007	9733	-726	362	1006	-644	-1370	-0,57
Podkarpackie	18010	20057	-2047	1012	604	408	-1639	1,53
Podlaskie	10906	12471	-1565	546	268	278	-1287	0,97
Pomorskie	28338	24853	3485	1003	956	47	3532	0,30
Śląskie	38414	41842	-3428	1295	2423	-1128	-4556	-1,00
Świętokrzyskie	9531	11502	-1971	383	162	221	-1750	-0,78
Warmińsko-mazurskie	14398	17101	-2703	435	706	-271	-2974	-0,59
Wielkopolskie	39815	38832	983	821	745	76	1059	-2,07
Zachodniopomorskie	18978	19602	-624	649	1029	-380	-1004	-0,82
MIASTA								
Polska	199995	225000	-25005	9145	8454	691	-24314	-1,05
Dolnośląskie	18182	19049	-867	938	745	193	-674	-0,34
Kujawsko-pomorskie	9318	12223	-2905	361	341	20	-2885	-2,32
Lubelskie	7575	11259	-3684	389	139	250	-3434	-3,46
Lubuskie	5854	6640	-786	270	347	-77	-863	-1,31
Łódzkie	9587	13457	-3870	466	314	152	-3718	-2,37
Małopolskie	13846	13971	-125	769	617	152	27	0,02
Mazowieckie	36686	29983	6703	1696	269	1427	8130	2,36
Opolskie	4245	5106	-861	184	413	-229	-1090	-2,11
Podkarpackie	7539	9273	-1734	448	366	82	-1652	-1,88
Podlaskie	6032	7172	-1140	390	232	158	-982	-1,36
Pomorskie	15358	15598	-240	704	698	6	-234	-0,16
Śląskie	26488	33108	-6620	1032	2046	-1014	-7634	-2,17
Świętokrzyskie	3771	5589	-1818	193	84	109	-1709	-3,06
Warmińsko-mazurskie	7756	9139	-1383	262	499	-237	-1620	-1,91
Wielkopolskie	16843	21986	-5143	559	509	50	-5093	-2,67
Zachodniopomorskie	10915	11447	-532	484	835	-351	-883	-0,75
WIEŚ								
Polska	178201	153196	25005	4330	3516	814	25819	1,69
Dolnośląskie	13753	10227	3526	305	348	-43	3483	3,87
Kujawsko-pomorskie	10994	9808	1186	185	108	77	1263	1,50
Lubelskie	11014	11782	-768	260	125	135	-633	-0,55
Lubuskie	4803	4757	46	87	101	-14	32	0,09
Łódzkie	10471	8296	2175	157	31	126	2301	2,50
Małopolskie	15741	12240	3501	632	488	144	3645	2,09
Mazowieckie	22975	18511	4464	454	98	356	4820	2,52
Opolskie	4762	4627	135	178	593	-415	-280	-0,59
Podkarpackie	10471	10784	-313	564	238	326	13	0,01
Podlaskie	4874	5299	-425	156	36	120	-305	-0,65
Pomorskie	12980	9255	3725	299	258	41	3766	4,57
Śląskie	11926	8734	3192	263	377	-114	3078	2,94
Świętokrzyskie	5760	5913	-153	190	78	112	-41	-0,06
Warmińsko-mazurskie	6642	7962	-1320	173	207	-34	-1354	-2,30
Wielkopolskie	22972	16846	6126	262	236	26	6152	3,91
Zachodniopomorskie	8063	8155	-92	165	194	-29	-121	-0,23

TABLICE PRZEGLĄDOWE

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

A. LUDNOŚĆ

LATA	Ludność						Na 100 mężczyzn przypada kobiet	Ludność na 1 km ²
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety		
	stan w dniu 30 VI			stan w dniu 31 XII				
OGÓLEM								
2000	2207417	1073628	1133789	2206200	1072803	1133397	106	88
2001	2204370	1071765	1132605	2201720	1070392	1131328	106	88
2002	2199024	1068750	1130274	2196992	1067490	1129502	106	88
2003	2193684	1065878	1127806	2191172	1064525	1126647	106	87
2004	2187918	1062767	1125151	2185156	1061281	1123875	106	87
2005	2182191	1059642	1122549	2179611	1058006	1121605	106	87
2006	2175251	1055522	1119729	2172766	1053772	1118994	106	86
2007	2168993	1051636	1117357	2166213	1049990	1116223	106	86
2008	2163437	1048295	1115142	2161832	1047039	1114793	106	86
2009	2159800	1045909	1113891	2157202	1044604	1112598	107	86
2010	2181608	1057770	1123838	2178611	1056351	1122260	106	87
2011	2174791	1054493	1120298	2171857	1052986	1118871	106	86
2012	2168616	1051314	1117302	2165651	1049802	1115849	106	86
2013	2160513	1047261	1113252	2156150	1045350	1110800	106	86
2014	2151836	1042971	1108865	2147746	1040990	1106756	106	85
2015	2143221	1038758	1104463	2139726	1037052	1102674	106	85
2016	2135715	1034911	1100804	2133340	1033740	1099600	106	85
MIASTA								
2000	1029020	488834	540186	1028876	488684	540192	111	1068
2001	1028760	488542	540218	1026237	487219	539018	111	1066
2002	1025666	486702	538964	1024618	485995	538623	111	1063
2003	1023610	485458	538152	1021362	484319	537043	111	1061
2004	1019708	483344	536364	1019992	483430	536562	111	1057
2005	1018406	482539	535867	1016865	481516	535349	111	1056
2006	1014548	480135	534413	1013049	479107	533942	111	1053
2007	1010845	477878	532967	1008656	476569	532087	112	1048
2008	1007279	475725	531554	1006032	474828	531204	112	1044
2009	1005497	474366	531131	1003920	473683	530237	112	1042
2010	1015293	479694	535599	1013036	478578	534458	112	1044
2011	1011169	477560	533609	1009175	476395	532780	112	1040
2012	1007371	475370	532001	1005207	474296	530911	112	1036
2013	1002025	472590	529435	997219	470522	526697	112	1027
2014	996454	469906	526548	992787	468256	524531	112	1015
2015	990832	467167	523665	988034	465909	522125	112	1010
2016	991586	467506	524080	989469	466533	522936	112	981
WIEŚ								
2000	1178397	584794	593603	1177324	584119	593205	102	49
2001	1175610	583223	592387	1175483	583173	592310	102	49
2002	1173358	582048	591310	1172374	581495	590879	102	49
2003	1170074	580420	589654	1169810	580206	589604	102	48
2004	1168210	579423	588787	1165164	577851	587313	102	48
2005	1163785	577103	586682	1162746	576490	586256	102	48
2006	1160703	575387	585316	1159717	574665	585052	102	48
2007	1158148	573758	584390	1157557	573421	584136	102	48
2008	1156158	572570	583588	1155800	572211	583589	102	48
2009	1154303	571543	582760	1153282	570921	582361	102	48
2010	1166315	578076	588239	1165575	577773	587802	102	48
2011	1163622	576933	586689	1162682	576591	586091	102	48
2012	1161245	575944	585301	1160444	575506	584938	102	48
2013	1158488	574671	583817	1158931	574828	584103	102	48
2014	1155382	573065	582317	1154959	572734	582225	102	48
2015	1152389	571591	580798	1151692	571143	580549	102	48
2016	1144129	567405	576724	1143871	567207	576664	102	47

TABLICE PRZEGLĄDOWE

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
B. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

LATA	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Separacje	Rozwody	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Zgony nie-mowląt na 1000 urodzeń żywych	Separacje	Rozwody
			ogółem	w tym nie-mowląt										
OGÓLEM														
2000	12561	23111	23228	185	-117	35	1712	5,67	10,42	10,48	-0,05	8,00	1,6	77,2
2001	11553	22461	22840	179	-379	92	1944	5,21	10,14	10,31	-0,17	7,97	4,2	87,8
2002	11842	20826	22730	162	-1904	89	2019	5,36	9,43	10,29	-0,86	7,78	4,0	91,4
2003	11942	21261	22807	164	-1546	131	1829	5,42	9,65	10,36	-0,70	7,71	5,9	83,0
2004	11947	20794	22797	165	-2003	219	1910	5,44	9,47	10,38	-0,91	7,93	10,0	87,0
2005	12994	21346	23182	156	-1836	648	2828	5,93	9,75	10,58	-0,84	7,31	29,6	129,1
2006	13534	21496	22678	138	-1182	272	1917	6,20	9,85	10,39	-0,54	6,42	12,5	87,8
2007	14884	21795	23323	134	-1528	293	2319	6,84	10,02	10,72	-0,70	6,15	13,5	106,6
2008	14812	23009	23428	148	-419	159	1939	6,83	10,61	10,80	-0,19	6,43	7,3	89,4
2009	14590	22964	23703	112	-739	164	2814	6,74	10,61	10,95	-0,34	4,88	7,6	130,0
2010	13302	22635	23037	106	-402	150	2483	6,10	10,38	10,56	-0,18	4,68	6,9	113,8
2011	12150	21363	22981	95	-1618	130	2806	5,59	9,82	10,57	-0,74	4,45	6,0	129,0
2012	11772	21214	22562	91	-1348	128	3098	5,43	9,78	10,40	-0,62	4,29	5,9	142,9
2013	10367	19738	22849	90	-3111	126	4130	4,80	9,14	10,58	-1,44	4,56	5,8	191,2
2014	10911	19828	22107	83	-2279	92	3175	5,07	9,21	10,27	-1,06	4,19	4,3	147,5
2015	10749	19715	22816	74	-3101	77	3432	5,02	9,20	10,65	-1,45	3,75	3,6	160,1
2016	10654	19666	22284	69	-2618	82	3129	4,99	9,21	10,43	-1,23	3,51	3,8	146,5
MIASTA														
2000	5781	9770	8287	90	1483	20	1284	5,67	9,58	8,12	1,45	9,21	2,0	125,8
2001	5457	9611	8098	72	1513	68	1428	5,35	9,42	7,94	1,48	7,49	6,7	140,0
2002	5432	8921	8138	69	783	60	1526	5,33	8,75	7,98	0,77	7,73	5,9	149,7
2003	5489	9113	8106	73	1007	105	1342	5,40	8,96	7,97	0,99	8,01	10,3	131,9
2004	5537	9152	8245	70	907	115	1333	5,46	9,03	8,13	0,89	7,65	11,3	131,5
2005	6032	9410	8532	68	878	308	1858	5,97	9,31	8,44	0,87	7,23	30,5	183,9
2006	6270	9540	8449	59	1091	120	1227	6,23	9,48	8,40	1,08	6,18	11,9	122,0
2007	6788	9667	8713	58	954	174	1592	6,78	9,65	8,70	0,95	6,00	17,4	158,9
2008	6914	10078	8651	60	1427	87	1299	6,93	10,10	8,67	1,43	5,95	8,7	130,2
2009	6962	10647	9011	45	1636	91	1888	6,99	10,69	9,05	1,64	4,23	9,1	189,5
2010	6163	10279	8834	54	1445	87	1646	6,07	10,12	8,70	1,42	5,25	8,6	162,1
2011	5593	9524	8845	41	679	84	1802	5,53	9,42	8,75	0,67	4,30	8,3	178,2
2012	5296	9485	8781	40	704	68	1981	5,26	9,42	8,72	0,70	4,22	6,8	196,7
2013	4677	8828	8982	36	-154	84	2693	4,67	8,81	8,96	-0,15	4,08	8,4	268,8
2014	4841	9029	8777	32	252	53	1999	4,86	9,06	8,81	0,25	3,54	5,3	200,6
2015	4831	9300	9049	33	251	40	2093	4,88	9,39	9,13	0,25	3,55	4,0	211,2
2016	4836	9135	9103	34	32	52	1898	4,88	9,21	9,18	0,03	3,72	5,2	191,4
WIEŚ														
2000	6780	13341	14941	95	-1600	15	428	5,66	11,15	12,48	-1,34	7,12	1,3	35,8
2001	6096	12850	14742	107	-1892	24	516	5,10	10,75	12,33	-1,58	8,33	2,0	43,2
2002	6410	11905	14592	93	-2687	29	493	5,39	10,01	12,27	-2,26	7,81	2,4	41,5
2003	6453	12148	14701	91	-2553	26	487	5,44	10,25	12,40	-2,15	7,49	2,2	41,1
2004	6410	11642	14552	95	-2910	104	577	5,42	9,85	12,31	-2,46	8,16	8,8	48,8
2005	6962	11936	14650	88	-2714	340	970	5,90	10,12	12,42	-2,30	7,37	28,8	82,2
2006	7264	11956	14229	79	-2273	152	690	6,17	10,16	12,09	-1,93	6,61	12,9	58,6
2007	8096	12128	14610	76	-2482	119	727	6,90	10,33	12,45	-2,11	6,27	10,1	61,9
2008	7898	12931	14777	88	-1846	72	640	6,74	11,04	12,62	-1,58	6,81	6,1	54,6
2009	7628	12317	14692	67	-2375	73	926	6,53	10,54	12,57	-2,03	5,44	6,2	79,2
2010	7139	12356	14203	52	-1847	63	837	6,12	10,59	12,18	-1,58	4,21	5,4	71,8
2011	6557	11839	14136	54	-2297	46	1004	5,63	10,17	12,15	-1,97	4,56	4,0	86,3
2012	6476	11729	13781	51	-2052	60	1117	5,58	10,10	11,87	-1,77	4,35	5,2	96,2
2013	5690	10910	13867	54	-2957	42	1437	4,91	9,42	11,97	-2,55	4,95	3,6	124,0
2014	6070	10799	13330	51	-2531	39	1176	5,25	9,35	11,54	-2,19	4,72	3,4	101,8
2015	5918	10415	13767	41	-3352	37	1339	5,14	9,04	11,95	-2,91	3,94	3,2	116,2
2016	5818	10531	13181	35	-2650	30	1231	5,09	9,20	11,52	-2,32	3,32	2,6	107,6

TABLICE PRZEGLĄDOWE

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
C. MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

LATA	Migracje wewnętrzne			Migracje zagraniczne			Saldo mi- gracji ogółem	Saldo mi- gracji na 1000 ludności
	napływ	odpływ	saldo	napływ	odpływ	saldo		
OGÓŁEM								
2000	23107	26076	-2969	147	260	-113	-3082	-1,39
2001	20503	24146	-3643	142	221	-79	-3722	-1,68
2002	22747	26587	-3840	135	211	-76	-3916	-1,77
2003	23647	28223	-4576	161	155	6	-4570	-2,07
2004	23535	28086	-4551	273	182	91	-4460	-2,03
2005	23090	27995	-4905	331	327	4	-4901	-2,24
2006	24633	29793	-5160	270	1703	-1433	-6593	-3,02
2007	27615	32758	-5143	537	1145	-608	-5751	-2,64
2008	20187	24305	-4118	524	839	-315	-4433	-2,04
2009	20067	24304	-4237	576	492	84	-4153	-1,92
2010	20650	25517	-4867	421	459	-38	-4905	-2,25
2011	20235	25195	-4960	407	583	-176	-5136	-2,36
2012	18984	24002	-5018	351	505	-154	-5172	-2,38
2013	20219	25173	-4954	316	989	-673	-5627	-2,60
2014	19806	24931	-5125	298	933	-635	-5760	-2,68
2015	18983	23797	-4814	.	.	.	.	.
2016	18589	23041	-4452	649	264	385	-4067	-1,90
MIASTA								
2000	10699	11296	-597	71	215	-144	-741	-0,73
2001	9293	11014	-1721	84	176	-92	-1813	-1,78
2002	10290	12867	-2577	97	177	-80	-2657	-2,61
2003	10423	13980	-3557	92	87	5	-3552	-3,49
2004	9666	14268	-4602	131	131	-	-4602	-4,54
2005	9573	14117	-4544	176	267	-91	-4635	-4,59
2006	10298	14961	-4663	156	1061	-905	-5568	-5,54
2007	10788	15926	-5138	331	694	-363	-5501	-5,49
2008	8149	11998	-3849	299	458	-159	-4008	-4,02
2009	8269	11734	-3465	301	321	-20	-3485	-3,50
2010	8040	12978	-4938	238	328	-90	-5028	-4,95
2011	8241	12611	-4370	224	394	-170	-4540	-4,49
2012	7627	11907	-4280	197	328	-131	-4411	-4,38
2013	8029	12732	-4703	171	656	-485	-5188	-5,18
2014	8014	12355	-4341	169	567	-398	-4739	-4,76
2015	7818	11694	-3876	.	.	.	.	.
2016	7575	11259	-3684	389	139	250	-3434	-3,46
WIEŚ								
2000	12408	14780	-2372	76	45	31	-2341	-1,96
2001	11210	13132	-1922	58	45	13	-1909	-1,60
2002	12457	13720	-1263	38	34	4	-1259	-1,06
2003	13224	14243	-1019	69	68	1	-1018	-0,86
2004	13869	13818	51	142	51	91	142	0,12
2005	13517	13878	-361	155	60	95	-266	-0,23
2006	14335	14832	-497	114	642	-528	-1025	-0,87
2007	16827	16832	-5	206	451	-245	-250	-0,21
2008	12038	12307	-269	225	381	-156	-425	-0,36
2009	11798	12570	-772	275	171	104	-668	-0,57
2010	12610	12539	71	183	131	52	123	0,11
2011	11994	12584	-590	183	189	-6	-596	-0,51
2012	11357	12095	-738	154	177	-23	-761	-0,66
2013	12190	12441	-251	145	333	-188	-439	-0,38
2014	11792	12576	-784	129	366	-237	-1021	-0,88
2015	11165	12103	-938	.	.	.	.	.
2016	11014	11782	-768	260	125	135	-0,55	0,12

TABLICE PRZEGLĄDOWE

IV. WAŻNIEJSZE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH

A. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
WOJEWÓDZTWO	2133340	1033740	1099600	989469	466533	522936	1143871	567207	576664
Podregion białski	304212	150090	154122	120104	57732	62372	184108	92358	91750
Powiaty:									
białski	112398	55795	56603	22662	10959	11703	89736	44836	44900
parczewski	35441	17573	17868	10802	5177	5625	24639	12396	12243
radzyński	59986	29953	30033	15922	7696	8226	44064	22257	21807
włodawski	39084	19294	19790	13415	6425	6990	25669	12869	12800
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska	57303	27475	29828	57303	27475	29828	-	-	-
Podregion									
chełmsko-zamojski	632891	308430	324461	242909	115370	127539	389982	193060	196922
Powiaty:									
biłgorajski	102272	50391	51881	33874	16328	17546	68398	34063	34335
chełmski	79088	38979	40109	5828	2819	3009	73260	36160	37100
hrubieszowski	65195	31956	33239	18075	8581	9494	47120	23375	23745
krasnostawski	64921	31598	33323	18980	9046	9934	45941	22552	23389
tomaszowski	85105	41924	43181	26239	12599	13640	58866	29325	29541
zamojski	107928	53118	54810	11531	5533	5998	96397	47585	48812
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm	63734	29948	33786	63734	29948	33786	-	-	-
Zamość	64648	30516	34132	64648	30516	34132	-	-	-
Podregion lubelski	711960	338018	373942	441568	205308	236260	270392	132710	137682
Powiaty:									
lubartowski	89326	43639	45687	27708	13246	14462	61618	30393	31225
lubelski	152253	74553	77700	11601	5568	6033	140652	68985	71667
łęczyński	57420	28172	29248	19300	9431	9869	38120	18741	19379
świdnicki	72495	34849	37646	42493	20258	22235	30002	14591	15411
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin	340466	156805	183661	340466	156805	183661	-	-	-
Podregion puławski	484277	237202	247075	184888	88123	96765	299389	149079	150310
Powiaty:									
janowski	46596	23043	23553	13460	6543	6917	33136	16500	16636
kraśnicki	97069	47244	49825	39277	18675	20602	57792	28569	29223
łukowski	108299	53870	54429	32994	15889	17105	75305	37981	37324
opolski	60586	29620	30966	18061	8553	9508	42525	21067	21458
puławski	114722	55029	59693	54752	25506	29246	59970	29523	30447
rycki	57005	28396	28609	26344	12957	13387	30661	15439	15222

TABLICE PRZEGLĄDOWE

IV. WAŻNIEJSZE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH

B. LUDNOŚĆ WEDŁUG BIOLOGICZNYCH GRUP WIEKU I PŁCI W 2016 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W wieku								
	0-14			15-64			powyżej 65 lat		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
WOJEWÓDZTWO	312297	159567	152730	1460360	736641	723719	360683	137532	223151
Podregion bialski.....	46588	24006	22582	209402	107423	101979	48222	18661	29561
Powiaty:									
bialski	17667	9109	8558	76692	39802	36890	18039	6884	11155
parczewski	5240	2677	2563	24102	12565	11537	6099	2331	3768
radzyński	9557	4902	4655	40902	21330	19572	9527	3721	5806
włodawski.....	5671	2977	2694	26938	13826	13112	6475	2491	3984
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska	8453	4341	4112	40768	19900	20868	8082	3234	4848
Podregion chełmsko-zamojski	87663	44799	42864	436308	222291	214017	108920	41340	67580
Powiaty:									
biłgorajski	15104	7759	7345	70290	36137	34153	16878	6495	10383
chełmski	11817	5987	5830	55086	28532	26554	12185	4460	7725
hrubieszowski.....	8735	4484	4251	44498	22916	21582	11962	4556	7406
krasnostawski.....	8347	4289	4058	43732	22455	21277	12842	4854	7988
tomaszowski.....	11860	6023	5837	58526	30273	28253	14719	5628	9091
zamojski	15043	7704	7339	73947	38261	35686	18938	7153	11785
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm.....	8111	4157	3954	44649	21642	23007	10974	4149	6825
Zamość	8646	4396	4250	45580	22075	23505	10422	4045	6377
Podregion lubelski.....	106232	54049	52183	458615	239018	219597	147113	44951	102162
Powiaty:									
lubartowski	13981	7082	6899	57829	31178	26651	17516	5379	12137
lubelski	24825	12799	12026	100079	53114	46965	27349	8640	18709
łęczyński.....	9287	4651	4636	38958	20708	18250	9175	2813	6362
świdnicki.....	10389	5331	5058	46041	24379	21662	16065	5139	10926
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin.....	47750	24186	23564	215708	109639	106069	77008	22980	54028
Podregion puławski.....	71814	36713	35101	311009	167909	143100	101454	32580	68874
Powiaty:									
janowski	6733	3410	3323	30316	16476	13840	9547	3157	6390
kraśnicki	13451	6881	6570	62531	33635	28896	21087	6728	14359
łukowski.....	18592	9519	9073	69848	37934	31914	19859	6417	13442
opolski	8929	4533	4396	38976	21050	17926	12681	4037	8644
puławski	15734	8091	7643	72532	38532	34000	26456	8406	18050
rycki.....	8375	4279	4096	36806	20282	16524	11824	3835	7989

IV. WAŻNIEJSZE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH

C. MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2016 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Męż- czyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	męż- czyźni	kobiety	razem	męż- czyźni	kobiety
WOJEWÓDZTWO	40,3	38,3	42,4	41,3	38,9	43,8	39,4	37,8	41,0
Podregion bialski	39,3	37,5	41,4	40,0	37,6	42,5	38,9	37,4	40,5
Powiaty:									
bialski.....	38,8	37,2	40,6	39,8	37,3	42,7	38,5	37,1	40,0
parczewski.....	40,2	38,2	42,7	40,7	38,6	43,3	40,0	37,9	42,3
radzyński	38,9	37,3	40,7	40,1	37,6	42,9	38,4	37,1	39,8
włodawski	40,4	38,3	42,6	41,2	38,2	44,4	40,0	38,4	41,5
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska.....	39,6	37,3	41,8	39,6	37,3	41,8	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski.....	40,8	38,8	41,3	41,5	38,9	44,0	40,4	37,8	42,3
Powiaty:									
biłgorajski.....	39,7	38,0	41,6	40,2	38,2	42,5	39,3	37,8	41,0
chełmski.....	39,2	37,6	40,9	39,3	36,8	41,9	39,1	37,6	40,9
hrubieszowski	41,7	39,6	44,1	41,8	39,3	44,9	41,7	39,7	43,8
krasnostawski	42,5	40,3	45,3	42,6	40,2	45,8	42,5	40,3	45,1
tomaszowski	42,9	38,9	42,8	41,8	39,3	44,5	40,3	38,8	42,0
zamojski.....	40,6	39,0	42,5	41,6	39,0	44,5	40,5	38,9	42,3
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm	42,3	39,6	45,5	42,3	39,6	45,5	-	-	-
Zamość.....	41,0	38,4	43,9	41,0	38,4	43,9	-	-	-
Podregion lubelski	40,2	38,3	42,1	41,1	38,9	43,4	38,7	37,4	40,1
Powiaty:									
lubartowski.....	39,3	37,7	41,0	40,3	38,4	42,7	38,8	37,4	40,4
lubelski.....	38,8	37,4	40,2	39,9	37,9	42,2	38,7	37,3	40,0
łęczyński	37,5	36,1	39,0	37,2	35,9	39,0	37,6	36,3	39,1
świdnicki	41,1	39,6	43,3	42,4	40,2	44,9	40,0	38,7	41,3
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin	41,3	37,0	43,5	41,3	37,0	43,5	-	-	-
Podregion puławski	40,2	38,3	42,4	42,2	39,6	44,9	38,0	37,5	40,7
Powiaty:									
janowski.....	40,4	38,9	42,1	40,7	39,0	42,5	40,2	38,9	41,8
kraśnicki.....	41,0	39,1	43,1	42,5	40,0	45,2	40,0	38,4	41,8
łukowski.....	37,2	35,8	38,9	39,3	37,2	41,7	36,2	35,1	37,6
opolski	40,4	38,7	42,3	42,1	39,7	44,7	39,7	38,2	41,2
puławski.....	42,5	40,1	44,9	44,3	41,5	47,1	40,7	38,9	42,7
rycki	39,9	37,7	42,7	41,7	38,9	45,4	38,2	36,6	40,2

TABLICE PRZEGLĄDOWE

IV. WAŻNIEJSZE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH
D. WYBRANE WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE W 2016 R

POWIATY	Przyrost roczny		Na 100 mężczyzn przypada kobiet	Ludność na 1 km ²	Ludność w miastach %	Współczynniki		
	w osobach	na 1000 ludności				dzielnosci ogólnej	reprodukcji brutto	dynamiki demograficznej
WOJEWÓDZTWO	-6 386	-3,0	106	85	46,4	1,271	0,626	0,883
Podregion bialski.....	-904	-3,0	103	51	39,5	1,390	0,683	0,943
Powiaty:								
bialski	-109	-1,0	101	41	20,2	1,432	0,679	0,906
parczewski	-187	-5,3	102	37	30,5	1,400	0,690	0,813
radzyński	-301	-5,0	100	62	26,5	1,398	0,718	0,944
włodawski	-196	-5,0	103	31	34,3	1,368	0,671	0,796
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska	-111	-1,9	109	1160	100,0	1,312	0,661	1,333
Podregion								
chełmsko-zamojski	-3 650	-5,8	105	68	38,4	1,153	0,558	0,744
Powiaty:								
biłgorajski	-375	-3,7	103	61	33,1	1,294	0,614	0,891
chełmski	-289	-3,7	103	42	7,4	1,195	0,597	0,722
hrubieszowski.....	-744	-11,4	104	51	27,7	1,080	0,478	0,609
krasnostawski.....	-501	-7,7	105	63	29,2	1,071	0,511	0,582
tomaszowski.....	-600	-7,1	103	57	30,8	1,177	0,589	0,741
zamojski	-465	-4,3	103	58	10,7	1,122	0,566	0,674
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm	-536	-8,4	113	1807	100,0	1,056	0,506	0,772
Zamość	-140	-2,2	112	2131	100,0	1,130	0,537	1,078
Podregion lubelski.....	510	0,7	111	169	62,0	1,284	0,637	1,017
Powiaty:								
lubartowski	-176	-2,0	105	69	31,0	1,262	0,646	0,858
lubelski	1 075	7,1	104	91	7,6	1,323	0,650	1,012
łęczyński.....	19	0,3	104	90	33,6	1,392	0,663	1,442
świdnicki.....	-147	-2,0	108	155	58,6	1,262	0,622	0,864
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin.....	-261	-0,8	117	2309	100,0	1,258	0,626	1,044
Podregion puławski.....	-2 342	-4,8	104	86	38,2	1,327	0,660	0,855
Powiaty:								
janowski	-299	-6,4	102	53	28,9	1,287	0,634	0,804
kraśnicki	-500	-5,2	105	97	40,5	1,147	0,594	0,758
łukowski.....	-298	-2,8	101	78	30,5	1,523	0,744	1,125
opolski	-378	-6,2	105	75	29,8	1,285	0,606	0,784
puławski	-484	-4,2	108	123	47,7	1,265	0,636	0,732
rycki.....	-383	-6,7	101	93	46,2	1,432	0,731	0,931

IV. WAŻNIEJSZE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH
E. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

POWIATY	Małżeń- stwa	Urodze- nia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Małżeń- stwa	Urodze- nia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Zgony niemow- ląt na 1000 urodzeń żywych
			ogółem	w tym niemow- ląt						
WOJEWÓDZTWO	10654	19666	22284	69	-2618	4,99	9,21	10,43	-1,23	3,51
Podregion białski	1570	3017	3201	8	-184	5,16	9,91	10,51	-0,60	2,65
Powiaty:										
białski.....	551	1139	1257	2	-118	4,91	10,14	11,19	-1,05	1,76
parczewski.....	199	343	422	-	-79	5,61	9,66	11,89	-2,23	-
radzyński	355	584	619	3	-35	5,90	9,71	10,30	-0,58	5,14
włodawski	191	375	471	2	-96	4,88	9,58	12,03	-2,45	5,33
Miasto na prawach powiatu:										
Biała Podlaska.....	274	576	432	1	144	4,77	10,04	7,53	2,51	1,74
Podregion										
chełmsko-zamojski.....	3139	5170	6954	18	-1784	4,95	8,15	10,96	-2,81	3,48
Powiaty:										
biłgorajski.....	496	951	1067	2	-116	4,85	9,29	10,43	-1,13	2,10
chełmski.....	406	687	952	1	-265	5,12	8,67	12,01	-3,34	1,46
hrubieszowski.....	335	477	783	1	-306	5,11	7,28	11,94	-4,67	2,10
krasnostawski	327	467	803	3	-336	5,02	7,17	12,33	-5,16	6,42
tomaszowski	432	702	947	2	-245	5,06	8,22	11,09	-2,87	2,85
zamojski.....	517	855	1269	4	-414	4,79	7,91	11,75	-3,83	4,68
Miasta na prawach powiatu:										
Chełm	317	480	622	1	-142	4,96	7,51	9,73	-2,22	2,08
Zamość.....	309	551	511	4	40	4,77	8,51	7,89	0,62	7,26
Podregion lubelski	3490	6982	6866	26	116	4,90	9,81	9,65	0,16	3,72
Powiaty:										
lubartowski.....	471	815	950	2	-135	5,27	9,12	10,63	-1,51	2,45
lubelski.....	701	1471	1454	6	17	4,62	9,70	9,59	0,11	4,08
łęczyński.....	317	626	434	4	192	5,53	10,91	7,57	3,35	6,39
świdnicki	350	653	756	4	-103	4,83	9,01	10,43	-1,42	6,13
Miasto na prawach powiatu:										
Lublin	1651	3417	3272	10	145	4,85	10,03	9,60	0,43	2,93
Podregion puławski	2455	4497	5263	17	-766	5,06	9,27	10,85	-1,58	3,78
Powiaty:										
janowski.....	241	414	515	1	-101	5,16	8,86	11,02	-2,16	2,42
kraśnicki.....	440	784	1035	7	-251	4,52	8,06	10,64	-2,58	8,93
łukowski	643	1212	1077	3	135	5,93	11,18	9,94	1,25	2,48
opolski	306	558	712	2	-154	5,04	9,18	11,72	-2,53	3,58
puławski.....	518	965	1318	1	-353	4,51	8,40	11,47	-3,07	1,04
rycki	307	564	606	3	-42	5,36	9,85	10,59	-0,73	5,32

TABLICE PRZEGLĄDOWE

IV. WAŻNIEJSZE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH
R. MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOSCI NA POBYT STAŁY W 2016 R.

POWIATY	Migracje wewnętrzne			Migracje zagraniczne			Saldo migracji	
	napływ	odpływ	saldo	napływ	odpływ	saldo	ogółem	na 1000 ludności
WOJEWÓDZTWO	18589	23041	-4452	649	264	385	-4067	-1,90
Podregion bialski	2501	3380	-879	105	25	80	-799	-2,62
Powiaty:								
bialski.....	959	1188	-229	34	6	28	-201	-1,79
parczewski.....	298	448	-150	2	10	-8	-158	-4,45
radzyński	447	683	-236	3	-	3	-233	-3,88
włodawski	390	478	-88	21	8	13	-75	-1,92
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska.....	407	583	-176	45	1	44	-132	-2,30
Podregion								
chełmsko-zamojski.....	5165	7343	-2178	178	116	62	-2116	-3,34
Powiaty:								
biłgorajski.....	674	1014	-340	26	17	9	-331	-3,23
chełmski.....	922	987	-65	24	13	11	-54	-0,68
hrubieszowski	490	937	-447	13	25	-12	-459	-7,00
krasnostawski	464	653	-189	27	1	26	-163	-2,50
tomaszowski	645	1023	-378	26	16	10	-368	-4,31
zamojski.....	975	1139	-164	38	15	23	-141	-1,31
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm	428	846	-418	14	23	-9	-427	-6,68
Zamość.....	567	744	-177	10	6	4	-173	-2,67
Podregion lubelski	7419	7204	215	301	74	227	442	0,62
Powiaty:								
lubartowski.....	891	970	-79	19	10	9	-70	-0,78
lubelski.....	2430	1450	980	29	13	16	996	6,57
łęczyński	673	883	-210	16	2	14	-196	-3,42
świdnicki	698	749	-51	12	26	-14	-65	-0,90
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin	2727	3152	-425	225	23	202	-223	-0,65
Podregion puławski	3504	5114	-1610	65	49	16	-1594	-3,29
Powiaty:								
janowski.....	307	471	-164	2	6	-4	-168	-3,59
kraśnicki.....	662	961	-299	20	29	-9	-308	-3,17
łukowski.....	789	1249	-460	5	2	3	-457	-4,22
opolski	427	633	-206	7	3	4	-202	-3,32
puławski.....	907	1062	-155	23	8	15	-140	-1,22
rycki	412	738	-326	8	1	7	-319	-5,57

TABLICE PRZEGLĄDOWE

Tabl. V. RANKING POWIATÓW W 2016 R.

POWIATY	Liczba ludności	Ludność na 1 km ²	Mediana wieku ^a	Małżeń-	Urodze-	Zgony ^b	Przyrost natu-	Saldo migracji
				stwa	nia		ralny	
na 1000 ludności								
Powiaty:								
białski	4	22	3	14	3	16	9	8
biłgorajski	7	16	9	16	11	9	10	14
chełmski	11	21	6	8	16	22	21	3
hrubieszowski	13	20	20	9	23	21	23	24
janowski	22	19	13	7	15	14	13	17
krasnostawski	14	14	22	12	24	24	24	11
kraśnicki	8	7	17	23	20	13	18	13
lubartowski	9	13	7	6	13	12	12	4
lubelski	2	9	4	22	8	4	6	1
łęczyński	19	10	2	4	2	2	1	16
łukowski	5	11	1	1	1	7	3	19
opolski	17	12	14	11	12	18	17	15
parczewski	24	23	11	3	9	20	15	21
puławski	3	6	23	24	18	17	20	6
radzyński	18	15	5	2	7	8	7	18
rycki	21	8	10	5	6	11	8	22
świdnicki	12	5	18	18	14	10	11	5
tomaszowski	10	18	24	10	19	15	19	20
włodawski	23	24	12	15	10	23	16	9
zamojski	6	17	15	19	21	19	22	7
Miasta na prawach powiatu:								
Biała Podlaska	20	4	8	20	4	1	2	10
Chełm	16	3	21	13	22	6	14	23
Lublin	1	1	19	17	5	5	5	2
Zamość	15	2	16	21	17	3	4	12

a Najmniejsza wartość mediany wieku została określona jako lokata 1, a najwyższa jako ostatnia lokata 16.

b Najmniejsza wartość współczynnika zgonów została określona jako lokata 1, a najwyższa jako ostatnia lokata 16.

Podział administracyjny województwa lubelskiego

według stanu w dniu 31 XII 2016 r.

- granica państwa
- granica podregionu
- granica powiatu
- granica gminy

- LUBLIN** miasto na prawach powiatu
- ZAMOJSKI** powiat
- KRAŚNIK** siedziba powiatu
- DĘBLIN** gmina miejska
- ANNOPOL** gmina miejsko-wiejska
- Jabłonna gmina wiejska

- podregion
- bialski
- chełmsko-zamojski
- lubelski
- puławski